

Perquè la convivència no sigui malvivència...

Evolució de les relacions i les identitats. De gènere a l'espai domèstic

Alessandra Ruggiu, Fatima Fonseca Abarca

1251

PERQUÈ LA CONVIVÈNCIA NO SIGUI MALVIVÈNCIA...

Evolució de les relacions i les identitats

De gènere a l'espai domèstic.

ALESSANDRA RUGGIU

FATIMA FONSECA ABARCA

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ.....	2
OBJECTIUS DEL ESTUDI.....	4
MARC TEÒRIC	5
La construcció de gènere de l'espai domèstic: continuïtat i canvi	7
La privacitat femenina com a mite.....	13
Espai domèstic i mercat de treball	15
Identitats i gènere.....	22
L'experiència de les comunes.....	25
HIPÒTESIS.....	29
METODOLOGIA.....	31
La població estudiada.....	31
La mostra.....	32
Variables.....	34
Tècniques d' investigació.....	35
L'entrevista enfocada.....	35
El grup de discussió.....	36
RESULTATS.....	39
L'emancipació de la família i l' experiència de convivència amb altres estudiants.....	39
Temps i espai.....	46
Organització i normes.....	46

Identitats de gènere.....	48
La reproducció de rols de gènere.....	48
Reproducció de rols femenins	48
Reproducció dels rols masculins.....	52
Ruptures de rols.....	56
Nous elements d'identitat.....	58
Relacions de gènere.....	62
Les relacions entre noies.....	62
Relacions entre nois.....	63
Relacions entre nois i noies.....	63
El conflicte.....	67
La Comunicació.....	70
L'influència de la procedència geogràfica, la participació i els grups de referència dels i les joves en el procés de reproducció i canvi.....	74
 CONCLUSIONS.....	 76
 BIBLIOGRAFIA.....	 81
 ANNEXOS.....	 82

INTRODUCCIÓ

Amb aquest estudi volem proposar una aproximació a les formes de vida dels i les joves universitaris residents a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, partint de les seves experiències de convivència amb persones de la seva generació, fora del context de la família d'origen. Concretament, l'univers considerat és el del i les estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona.

L'objecte d'estudi és la vida quotidiana dels i les joves a l'espai domèstic, entesa com a procés de construcció de relacions i identitats, partint de concebre la divisió sexual del treball en tant que eix central i estructurador d'aquest àmbit, estrictament interrelacionat amb l'existència i re-construcció dels rols de gènere.

Considerem que situar l'estudi en un espai com el domèstic, té força sentit ja que, en primer lloc, l'aspecte "reproductiu" és clau i imprescindible a la vida de cadascú, fet que, excluint el cas dels i les que visquin sols, ens porta a la necessitat d'establir unes relacions socials a través de les quals han d'organitzar-se elements tan importants, com el treball domèstic i l'espai vital, conformant les característiques d'un referent significatiu per a l'individu, com és la llar. Tots aquests elements ens indiquen que les relacions interpersonals en aquest camp, seran especialment intenses. D'altra banda, es tracta d'un àmbit en el que les relacions manquen d'una formalització com la que existeix a l'àmbit "productiu", i amb més raó, ja que no ens ocupem de nuclis familiars, per tant, creiem que la seva construcció reflecteix especialment els hàbits, les aspiracions, les identifications i els referents culturals dels individus que interactuen.

Per tot això, creiem que centrar l'atenció en aquest àmbit ens donarà elements força interessants per conèixer una mica més les formes reals de vida dels joves i les joves d'avui, en un moment en què els vells models de gènere semblen

haver perdut, almenys en part, la seva força, però encara no s'han definit clarament uns de nous.

Estudiant la generació de joves actual, pretenem verificar quin nivell de transformació, o bé de continuïtat existeix respecte als models més tradicionals de convivència- en el sentit ampli que hem definit- de generacions anteriors, i també quina relació existeix amb determinades experiències històriques de "ruptura", situades als anys '60-'70, respecte dels models tradicionals.

Amb la intenció de copsar els diversos aspectes i vessants de la situació actual de la vida quotidiana en l'àmbit domèstic ens haurem de referir als moments històrics que considerem com a desllorigadors o punts d'inflexió en l'evolució d'un discurs i d'unes pràctiques al voltant de la construcció, en funció de gènere, de l'espai que estem considerant.

OBJECTIUS

Partint de les consideracions que hem expressat anteriorment, amb aquest estudi pretenem perseguir els següents objectius:

Objectius generals

- 1) Realitzar una aproximació al sistema de pràctiques, relacions, codis simbòlics i identitats dels i les joves actuals, que s'estructura en l'àmbit domèstic a partir de les variables del *gènere* i el *treball domèstic*.
- 2) Partint de la consideració de que els canvis culturals no es produeixen de forma homogènia i unívoca, sinó que sovint tenen un caràcter ambigu i contradictori, degut tant a la naturalesa complexa de la societat -en el canvi hi participen actors amb diferents interessos- com a l'existència d'altres formes de resistència, pretenem destacar fenòmens d'interacció entre el discurs social i la realitat quotidiana dels i les joves d'avui.

Objectius específics

- 1) Verificar fins a quin punt, l'àmbit considerat com el de la "reproducció social" ha estat influït pel conjunt de transformacions socio-culturals amb una orientació més igualitària, que es van donar en els anys '60-'70, i que hem esmentat abans -respecte a les quals caldrà també fer una valoració crítica- així com, valorar la profunditat i la consistència dels canvis produïts en aquesta esfera.
- 2) Verificar si existeixen i quins serien els models de referència dels i les joves actuals en la construcció de la seva identitat, és a dir, en quina mesura segueixen existint rols de gènere en relació a l'espai domèstic.

MARC TEÒRIC

Per tal de situar les nostres hipòtesis relatives a les relacions de gènere dins de l'espai domèstic considerem que ens hem de remontar als processos a través dels quals es construeixen, històricament, unes identitats de gènere radicalment diferents en aquest aspecte. Partim de la idea que aquestes identitats estan estrictament vinculades entre si en el sentit que es dibuixen en tant que complementàries, alhora que jeràrquiques.

Concretament ens referim al *discurs de la domesticitat* (Nash,1993) que s'elabora al llarg del segle XIX , que assigna la responsabilitat del treball domèstic en exclusiva a la dona al mateix temps que pretén limitar l'esfera d'actuació d'aquesta en l'àmbit de la llar.

Si bé aquest discurs es supera en part amb l'elaboració, a principis del segle XX, d'uns nous models de gènere -concretament al model d' "àngel de la llar" és substituït per el de "dona moderna" (ibidem) - això no suposa que es doni una desvinculació entre "esferes" i gèneres, és a dir, la dona continua patint discriminacions dins del mercat de treball i, de forma encara més accentuada, l'home segueix tenint unes responsabilitats limitades dins de la llar. (¿Existeix un corresponent model d'"home modern"? ¿Quines característiques tindria?) És aquest desequilibri el que porta a parlar de "*dobla presència*" de les dones per a referir-se a la necessitat amb la que es troba la "dona moderna" d'estar present, simultaneament, en els dos àmbits (Balbo, 1994).

Ens referirem també al "*mite*" de la privacitat per tal de desmontar la idea que l'espai privat seria l'espai d'autoafirmació i d'autonomia de l'individu front el caràcter d'absorció despersonalitzadora de l'esfera pública. Aquesta imatge d'allò "*privat*" resulta fictícia i buida de contingut en el cas de las dones (almenys en el

cas del model de convivència familiar) que, encara que es considerin com les “mestresses de casa”, no són “mestresses” de res en tant que no disposen realment d’aquest espai com a propi, sinó que per a elles aquest s’erigeix en l’espai-temps de cura dels demés (és a dir, aquest àmbit s’estructura entorn a relacions de dependència de la resta de la família vers la dona-mare). Si bé la llar es considera i s’interioritza per part d’elles com a espai de domini femení, considerem que en aquest àmbit existeix una manca d’espais i de temps personals de la dona (que utilitzi per a si mateixa).

Per altra banda, respecte a les identitats culturals de gènere associades al treball, considerem que elements conceptuals com “grups silenciats”, “llenguatge dels i les oprimides”¹, contribueixen a expressar les vivències d’aquestes identitats, així com els processos que ens poden fer pensar en possibles qüestionaments de les mateixes.

Finalment, esmentarem algunes elaboracions relatives a experiències alternatives a la família patriarcal que s’esdevingueren en la dècada dels ‘60s (les comunes), i en farem reflexions crítiques per tal de veure si les pretensions de superar la divisió sexual del treball i les relatives relacions d’opressió/dependència van reeixir. També valorarem si, i en quina mesura, aquestes experiències i teoritzacions han sedimentat, d’alguna forma, en els referents culturals del i les joves de la època actual.

¹ Chiara Saraceno *Uomini e donne nella vita quotidiana. Ovvero: per una analisi delle strutture di sesso della vita quotidiana.* .

La construcció de gènere de l'espai domèstic: continuïtat i canvi.

Al llarg del segle XIX s'aconsegueix, com a resultat d'un procés dirigit a produir una transformació ideològica i social, imposar, en termes globals, el que s'ha denominat com "discurs de la domesticitat". Aquest discurs defineix a la dona com a "àngel de la llar", atribuint-li com a únic objectiu social les tasques domèstiques i establint com a únic projecte de vida vàlid per aquesta la dedicació a la família. Aquest ideal es va anar imposant com a contraposició al que paral·lelament es construïa com a problema o, en termes més explícits, com a "patologia social": la dona treballadora.

De fet, tal i com argumenten autors com Scott² o Nash, en el segle XIX, tot i tenir lloc l'anomenada revolució industrial, no es produí un canvi significatiu (com pretén la història oficial) de les característiques sociològiques del treball remunerat femení. Segons aquesta teoria la raó que feia que les condicions de les dones en el "món del treball" comencessin a despertar recels i preocupacions no obeïa a que aquestes haguessin patit canvis profunds respecte èpoques anteriors, sinó que en aquest moment interessava imposar un model en base al qual les dones no treballassin de forma remunerada o, en tot cas, es configurassin en tant que treballadores de segona classe.

Respecte als interessos en joc en aquest procés podem mencionar, en primer lloc, l'interès capitalista de crear una mà d'obra segmentada: una vegada s'aconsegueix excloure a nivell simbòlic a les dones de l'àmbit remunerat serà possible reservar-li a nivell material un tracte inferior. És a dir, ja que es suposa que el treball de la dona és complementari al de l'home, ocasional i en tot cas no constitueix el seu projecte central de vida, resulta "legítim" imposar-li sous

² J Scott: *La mujer trabajadora en el siglo XIX*, a G.Duby-M.Perrot, "Historia de las mujeres", Madrid, Taurus, 1993, p.585-597.

inferiors, major precarietat, etc. Els seus companys masculins no se solidaritzaran amb elles ja que el capital, utilitzant l'altre eix d'opressió (el patriarcal) els aconsegueix, en aquest sentit, com a aliats.

Existeix per tant un altre tipus d'interés en joc, que consisteix en el manteniment de les relacions de subordinació de gènere. El que es pretén reafirmar és el model de masculinitat del "bread-winner" que permet articular, dins de la institució familiar, relacions de poder sobre una base econòmica. En aquesta direcció, Scott apunta a que aquesta preocupació neix molt probablement en relació amb l'obertura d'oportunitats professionals per a les dones de classe mitja, degut a l'expansió del sector de serveis, d'oficis de coll blanc³.

La ideologia de la domesticitat que, per tant, naixeria com a forma de reacció des de l'àmbit burgès, s'expandiria, tanmateix, als sectors proletaris, si bé comportaria en el seu cas una operació de "negació de la realitat", ja que les dones de classe obrera havien treballat des de sempre fora de la llar. D'altra banda, una vegada que el capital aconsegueix de separar -a través d'una tasca ideològica- la classe treballadora, els treballadors mascles arribaran a considerar les dones treballadores fins i tot en tant que amenaça ja que aquestes suposen una competència en el mercat de treball, en lloc d'unir-se a elles reivindicant l'abolició de les discriminacions i poder establir un front comú de lluita.

Aquesta ofensiva contra les dones es va dur a terme tant a través de pressions socio-simbòliques, com la desqualificació social de les dones que s'allunyaven del model establert, (en el sentit d'obtenir una independència econòmica o no amotllar-se al model de matrimoni-procreació-dedicació exclusiva a la família), així com accions més directes d'exclusió com la legislació "protectora"

³ J. Scott, op. cit.

de la dona treballadora o reivindicacions dels treballadors vers els empresaris en aquest sentit.

A partir de la segona guerra mundial es produeix una nova incorporació de la dona al mercat de treball. Aquesta incorporació la podem explicar en funció de la necessitat que manifestava el mode de producció capitalista de nous contingents de mà d'obra que fessin viable l'expansió econòmica, necessitat que el portaria a incorporar força de treball sense distincions, possibilitant així la inserció de la dona en certs espais del mercat de treball. És d'aquesta forma que el seu treball fora de la llar es fa més visible. Això produeix un canvi a nivell de status de la dona ja que, per raons de "necessitats estructurals", en aquest moment el col·lectiu femení torna a prendre part de forma massiva de l'àmbit que s'havia definit pròpiament com *laboral* -constructe simbòlic que obeeiria a la ideologia industrialista- i que en principi estava reservat a l'home.

Tanmateix es pot dir que aquest canvi de status no es troba lliure de contradiccions ja que, més enllà de la retòrica de la igualtat d'oportunitats, les dones segueixen discriminades en el mercat de treball a diferents nivells: continuen concentrades en sectors més precaris i en posicions de menor prestigi i poder, pateixen de forma més aguda el problema de l'atur fins l'extrem d'entrar a formar part de l'anomenat "atur desanimat". Això es pot relacionar amb la percepció de gènere que avui en dia encara forma part del imaginari col·lectiu, segons la que el "treball" (entenent amb això el treball que es realitza fora de la llar, i que és mercantilitzat-remunerat) no constitueix el nucli del projecte de vida femení. Podríem dir que aquest imaginari i les pràctiques de discriminacions de les dones es reforcen mútuament. I, tenint en compte que dintre de la ideologia "productivista" que encara preval en les societats occidentals- si bé s'estan produint processos que tendeixen a posar-la en qüestió- l'estatus es basa principalment en la participació i en el lloc ocupat dintre del "mercat de treball",

això significa que l'estatus de la dona en aquest moment es troba en un nivell "híbrid".

Hi ha un altre element de importància cabdal, que necessàriament hem de tenir en compte per a explicar aquest complex sistema socio-simbòlic: el fet que la dona hagi tingut accés- si bé amb limitacions - a l'esfera que s'havia definit com masculina no suposa, ni en el pla de les pràctiques ni en el pla simbòlic, que es posi en qüestió la construcció global que regeix la divisió sexual del treball, les representacions relatives, les relacions jeràrquiques entre gèneres.

Doncs tal i com assenyala Picchio, "las normas sociales y las costumbres con respecto a la organización de la familia y las relaciones entre los sexos y las generaciones son fundamentalmente iguales entre las amas de casa y las mujeres empleadas. Los estudios evidencian que la responsabilidad y las tareas del trabajo de reproducción familiar dependen sobre todo de normas sociales históricamente determinadas. Lo cual no significa que la situación sea estática ni homogénea. En realidad, las estrategias aplicadas por las mujeres para reducir su carga de trabajo y su dependencia de los ingresos ajenos son multiples, si bien de momento en general siguen permaneciendo aisladas en el contexto familiar y desarrollando una lucha individual."⁴

Concretament dels estudis es desprèn que les transformacions abans apuntades no van acompanyades d'una assumpció de responsabilitats del homes respecte al treball domèstic, en el sentit d'un repartiment equitatiu d'aquesta feina. Remetent-nos per exemple a l'estudi empíric de Gershuny i Jones ens trobem amb

⁴ A. Picchio, *El trabajo de reproducción, tema central en el análisis del mercado laboral*, p.468 en Borderías, Carrasco, Alemany, "Las mujeres y el trabajo", Icaria, Barcelona, 1994

que "en el curso del analisis se evidenció, sin embargo, que la variable del estatus familiar influye muy poco en las pautas de actividad de los hombres".⁵

Respecte als factors que condicionen aquest resultat volem assenyalar, en primer lloc, els següents: la qüestió de la *visibilitat* i del *prestigi* i la del *poder de negociació*. El treball domèstic es caracteritza, dins del sistema patriarcal, per la seva invisibilitat que va acompanyada per una total manca de prestigi social. És a dir, que de fet no es reconeix pròpiament com a treball en el sentit que, segons el discurs dominant, no suposa una càrrega important, un ritmes rígids (veure el mite de la "flexibilitat" de la feina de la mestressa de casa) ni exigeix una preparació específica (ja que la formació en aquest camp no està formalitzada, sinó que és implícita, es preten inexistent). O sigui, fer treball domèstic és "no fer res" (Torns).

Es poden fàcilment imaginar les conseqüències relatives a l'autoestima de les mestresses de casa si es considera que allò que ocupa la quasi totalitat del seu temps (ja que en realitat aquesta feina no és "flexible" en el sentit que doni marge de llibertat a qui la du a terme, sinó que té propietats d' "extensibilitat il·limitada", en el moment en que no s'organitza socialment a partir d'un horari) té un valor tan reduït a nivell de reconeixement social. Però, d'altra banda, aquest desprestigi - no oblidem que, en el fons, a nivell d'imaginari col·lectiu, està present un referent de treball servil- també suposa que molt difícilment aquest treball serà escollit de forma voluntària. Aquest és un dels elements que contribueix a explicar la resistència que ofereixen els homes a assumir-lo com a responsabilitat pròpia.

També, en el cas del homes, el fet de no assumir responsabilitats respecte l'esfera domèstica fins i tot es manifesta "passivament", doncs les percepcions de "necessitats domèstiques" que tenen els homes difereixen de les percepcions

⁵ J.Gershuny, S.Jones, "Time use in Seven Countries", European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Dublin, 1986, p.30.

femenines. D'aquesta manera el no reconèixer la imprescindibilitat d'aquest tipus de treball significa negar el seu valor social, així com fins i tot la seva mateixa existència. En aquest sentit afirmem que encara hi ha molt a fer per a transformar la globalitat de la construcció simbòlica relativa al tema del treball (en totes les seves facetes), que constitueix un eix estructurador fonamental d'aquestes societats.

Respecte el poder de negociació de les dones podem observar que existeixen diferents esculls en relació al repartiment del treball: bàsicament hem de tenir en compte que mentre aquestes estan interessades en canviar els rols de gènere al respecte, ja que es troben en la posició de explotades i dominades, sembla lògic que aquells que ocupen la posició dominant no tinguin interès en canviar la relació. Es pot entendre, per tant, que mentre les dones tenen interès en entrar en el mercat de treball (en tant que instrument per aconseguir independència econòmica, reconeixement social etc...) els homes no tenen cap estímul per tal de participar en el treball domèstic. Parlant en termes estrictes d'interessos i de poder el que es pot esperar no és només que no ho reivindiquin sinó que ho intentin evitar.

A més a més de la falta d'aquesta base de negociació la problemàtica es fa més complexa ja que tampoc es tracta de un àmbit susceptible de transformar-se directament a través de una acció social massiva (per part del col·lectiu femení), ja que tot allò relatiu al "domèstic", que precisament s'ha construït com a privat, no s'aconsegueix tractar de forma pública -i per tant política- sinó que es queda en el terreny de la lluita individual. Com diria Federici, el fet que el treball domèstic no es reconegui com a treball social "impide a las mujeres luchar contra él, salvo a través de litigios privados en las cocinas y los dormitorios que la sociedad ridiculiza, mortificando encima a la protagonista de la lucha"⁶

⁶ S.Federici, *Wages against housework*, en Malos: "The politic of housework", Londres, Allison & Enwin, p.219.

La privacitat femenina com a mite

Seguint les tesis de Soledad Murillo, assumiríem la pretensió metodològica de superar la tradicional dicotomia conceptual -i per tant les conseqüències pràctiques- entre l'espai públic i l'espai privat, doncs entendríem que la construcció d'aquesta dicotomia es sustentaria en criteris sexuals, essent vàlida únicament desde un punt de vista androcèntric.

Històricament els discursos entorn la "vida privada" s'han referit al temps propi que disposen les persones, a aquella esfera o espai de dedicació a un/a mateix/a que es faria necessària per a constituir i preservar l'autonomia individual⁷, doncs es desenvoluparien activitats (de reflexió, afectives...) que sostindrien l'autoafirmació dels individus i conferirien, alhora, una identitat "autèntica" en front de la despersonalització que suposaria la immersió de les persones del major part del seu temps en l'esfera pública. (Sigui aquesta estructurada al voltant de la llarga jornada de treball mercantilitzat o bé a la dedicació als afers de la "polis", concebant, inclús, l'anomenada esfera privada com a "reforç psicològic" i físic davant les agressions externes).

Es fa patent, doncs, el desajust que es produeix si aquest esquema discursiu l'intentem aplicar a la vida de les dones. Així com la participació de les dones en l'esfera pública resulta limitada igualment és impropï considerar que aquestes disposen d'una esfera privada, doncs si aquesta la pretenem en tant que "temps dedicat a un/a mateix/a" en el cas de les dones és, senzillament, inexistent pel que fa a la generalitat del col·lectiu⁸. Igualment, parlar d'esferes gairebé en termes

⁷ Si tenim en compte que la individualitat ha estat històricament concebuda-reconeguda per l'otorgació de drets en l'àmbit públic, i que s'acaba de configurar amb la disposició d'una privacitat pròpia, conclourem que encara és hora de lluitar per a la construcció de la individualitat femenina...

⁸

d'escisió no té sentit donada la doble presència femenina que fa que les fronteres estiguin difoses.

I, si en definitiva, entenem que en l'espai-temps de la "privacitat" les dones s'han dedicat preferentment a la cura i atenció d'altri (sigui de les persones o de la llar), podem afirmar que en tot cas les dones històricament han desenvolupat la seva privacitat en termes de domesticitat. Així, consegüentment, autors com Murillo proposaran efectuar un canvi de codi: parlar de privacitat en el cas de les dones suposaria emascarar la seva situació real, en tot cas haurem de repensar l'espai no-públic de les dones i començar a parlar d'espai domèstic.⁹

Hi ha elements que contribueixen a objectivar la situació i que ajuden a desfer la confusió entre privat i domèstic, com per exemple el mercat de treball: "Si las mujeres hablan de su privacidad en términos domésticos, el mercado de trabajo como signo eminente de la actividad pública en absoluto incurre en significaciones unívocas: distingue a la perfección privado y doméstico,...sabe quién dispone de un tiempo para sí y quién tiene hipotecado el propio"¹⁰

Així, podem veure com el mercat de treball s'ha estructurat al voltant de concebre la disponibilitat temporal absoluta dels homes.¹¹ En el lloc de treball se sobreentén la capacitat del mascle de disposar de tot el seu temps per a fer hores extres, formació, etc. En paraules de Murillo, la lògica laboral quan li és beneficiós desvirtua la privacitat masculina **utilitzant-la** en favor de les seves necessitats. La jornada "full-time" exemplifica el nivell d'exigència que el mercat de treball arriba a tenir respecte els homes, exigència que presuposa la existència d'un treball de

⁹ Murillo, S. El mito de la vida privada

¹⁰ Ibidem., p.XVIII

¹¹ Si més no, l'Estat i els capitalistes han pressionat per tal de, mitjançant legislació (lleis de pobres, etc) però també construint una ètica masculina del treball, subjectar la força de treball a uns temps laborals beneficiosos per la lògica empresarial d'intensificar els processos productius, a fi d'aconseguir increments en la

reproducció desenvolupat per les dones, que en definitiva sustenta la disponibilitat masculina cap al treball assalariat. Si bé l'acompliment d'aquestes exigències es pot valorar com a empobridora per al subjecte que la pateix, té com a contrapartida que li reporta al mascle una solidesa en el mercat de treball (possibilitat d'ascensió, contractació fixa,...) que en la dona és difícilment imaginable en termes generals.

Veiem doncs que el mercat de treball es segmenta seguint criteris de gènere. Mentre no té problemes en "vampiritzar" la privacitat masculina, en part s'estructura per tal de respectar-reforçar la domesticitat associada en les dones (contracte a temps parcial, més flexibilitat, treball en el propi domicili), "consideració " que a la pràctica podríem visualitzar en els recels dels contractadors de treball en les proves de selecció de personal vers les dones amb fills petits, o "amb edat" de tenir-los. El mercat laboral, en definitiva, dissipa els dubtes entorn la privacitat-domesticitat, i davant de les pretensions d'existència d'igualtat, objectiva la domesticitat femenina situant-nos en front de la realitat.

valorització del capital. Aquestes pressions, si les sumem a les necessitats de treballar tot el dia donades les baixes retribucions salarials, configuraran la "disponibilitat temporal absoluta" de què parlàvem.

Espai domèstic i mercat de treball

Tal i com expressàvem en la introducció, les relacions que s'esdevenen a dins de la llar així com les corresponents identitats al voltant del treball domèstic són fruit, entre d'altres, dels condicionants materials i específicament econòmics de les persones que hi conviuen. Partint d'una hipòtesis de condicionament mutu entre l'esfera productiva i la reproductiva asumim que la posició d'hom en el mercat laboral contribueix a definir les actituds, comportaments, ètiques etc, respecte l'àmbit domèstic. Aquests condicionants bàsicament s'establiran en funció de la posició que s'ocupa en el mercat de treball, la qual influeix en la distribució dels recursos així com en la determinació dels temps i ritmes de treball.

De la mateixa manera que podem dir que el mercat laboral rep influències de l'àmbit domèstic, també hem de veure que la interacció és mútua. Així, si bé podem entendre que els dos àmbits corresponen a aparents lògiques internes diferenciades, veurem que de fet les dinàmiques obeeixen a les mateixes finalitats, per tant a l'hora d'entendre aquests dos àmbits no els podrem analitzar en tant que entitats aïllades una de l'altra.

Les relacions domèstiques de treball es situen, des de un punt de vista tradicional, fora de les relacions mercantilistes del capitalisme que regeixen el mercat laboral. Així, l'espai domèstic, que és el marc on es possibilita la reproducció de força de treball, la reproducció no mercantilitzada de béns i serveis així com la mateixa reproducció social, de patrons culturals, es regiria per dinàmiques internes que en tot cas tindrien més a veure amb el patriarcat i la divisió sexual del treball.

Des del nostre punt de vista, tanmateix, les relacions de classe i les de gènere estan presents tant en l'esfera productiva com en la reproductiva, tal i com afirmen autors com Combes i Haicault (1994)

Hi ha un seguit de factors que ens indicarien que, de fet, el patriarcat afecta transversalment tot allò relacionat amb el mercat laboral. Així, veuríem com hi ha sectors productius feminitzats, a l'hora que la segregació vertical del mercat es perpetua, fenòmens que obeeirien als "residus" d'una més rígida divisió sexual del treball però que encara seran de vital importància a l'hora de configurar, per exemple, les diferents identitats de les persones al voltant del treball.

Per altra banda, hem de considerar també les lògiques capitalistes que contribueixen a la posició subordinada de la dona en el mercat de treball i que faran que, de retruc, es reforci l'exclusivitat d'aquesta en l'àmbit domèstic:

En primer lloc, en les relacions capitalistes de producció la divisió sexual del treball ("productiu/reproductiu", "públic/domèstic") reporta beneficis des de un punt de vista empresarial doncs, per causa d'aquesta divisió, en la societat són produïts béns i serveis de manera gratuïta (treball domèstic) que d'altra manera anirien directament o indirecta a càrrec del capital (els fruits del treball domèstic permet mantenir a la baixa el "salari natural"). Els abaratiments al capital es materialitzen amb el treball de les dones en els espais domèstics, doncs si tenim en compte la inseparabilitat de la producció de béns i la reproducció social d'éssers humans, veurem com a la llar es produeixen béns i serveis que, malgrat mancar-los un valor de canvi en el mercat, si que tindrien valor d'ús.

A banda de les consideracions econòmiques d'optimització de beneficis, que el treball domèstic s'associï indiscutiblement a la meitat de la població (dones) també apareix com a funcional als interessos del capital, doncs per tal que gran part de la població es trobi enquadrada únicament en la lògica productiva del

treball-salari , esdevé condició necessària garantir certes funcions bàsiques de reproducció de la força de treball, que quedaran exemptes de la lògica mercantil (Offe, 1990). Com ja hem expressat anteriorment, aquesta necessitat d'eficiència capitalista s'articularà dividint culturalment a la població a través de construccions socials de gènere, discursos de domesticitat i família, processos que serviran de coixí ideològic i legitimador d'assignacions d'allò "reproductiu" a les dones i d'allò "productiu" als homes. Hem de matisar, ja que aquests no són processos intencionals per part dels "perversos capitalistes" però les dinàmiques d'acumulació generen aquestes conseqüències, reforçades, ara sí, per l'agència activa dels homes, siguin capitalistes o sindicalistes (Hartmann, 1994), ja sigui per la "competència" que poden suposar les dones cap els treballadors mascles en moments de restriccions, ja sigui per l'interès dels capitalistes a mantenir la dona com a exèrcit de reserva.

Per altra banda, hem de remarcar que l'opressió específica que pateix en col·lectiu femení en el mercat de treball no és explicable únicament en termes de mode de producció dominant (on la opressió femenina seria beneficiosa per als capitalistes en tant que mecanisme "arbitrari" de divisió de la classe obrera), sinó que sovint la raó d'aquesta opressió no obeeirà a altres factors que els mateixos derivats de les relacions patriarcals de domini/opressió. Així, per a les autores partidàries de l'enfoc de l'autonomia absoluta de la reproducció social (Delphy, Hartmann), "el capitalismo puede explotar las divisiones de la clase obrera derivadas del patriarcado, pero sobretudo debe adaptarse a un sistema dado de reproducción social y de jerarquía sexual"¹², remetent-nos doncs a la idea que les relacions socials capitalistes (mercat de treball,...) s'ajusten en base a criteris de preservació de la dominació masculina, tant per a mantenir la posició de poder en l'esfera de la producció com per no posar en qüestió, de retruc, la subordinació de la dona en l'espai domèstic. I si bé desde altres autores (les mateixes Humphries i

Rubery) critiquen la tautologia d'aquesta explicació (simplificant: la raó del domini és mantenir el domini), ens ha semblat interessant tenir-la en compte per a reequilibrar l'escàs pes explicatiu que se li otorgava al patriarcat com a estructurador de relacions socials de la societat actual.

Així, podem veure com la lògica capitalista i patriarcal tant del mercat de treball com del treball domèstic es retroalimenten per tal de -o amb conseqüències de - perpetuar la subordinació de la dona en els dos àmbits.

Concretament, a partir dels anys 70 el mercat laboral experimenta transformacions en base a criteris empresarials d'eficiència, que neixen de la necessitat d'adaptar-se als canvis respecte la inestabilitat de la demanda, competència internacional, etc., que consisteixen en una reorganització dels processos productius en un sentit de flexibilització i descentralització. En un context de creixent internacionalització del capital, canvis en la tecnologia i, també, d'ascens en les reivindicacions del moviment obrer, el mercat laboral es segmentarà, per motius doncs econòmics i polítics, en diferents nivells que contribuiran, per una banda, a legitimar la diversificació de les condicions laborals i per tant possibilitar abaratiments de la mà d'obra de certs sectors del mercat, i per l'altra, a afeblir la capacitat de resposta del moviment obrer que començava a posar en dubte les dinàmiques d'acumulació capitalistes (Recio, 1991).

Així, veiem com el mercat laboral es dualitza i fragmenta, establint-se un primer segment on es concentrarà la mà d'obra més qualificada, amb condicions laborals estables (contractació fixa, salaris elevats) i amb nivells considerables de sindicació. Aquest seria el segment del mercat que mantindria algunes de les característiques de la força de treball pròpia del model fordista de producció

¹² Humphries, Rubery "La autonomía relativa de la reproducción social: su relación con el sistema de producción", (p.408), a Borderias et al Las mujeres y el trabajo

(localitzacions extenses de la producció, treballador predominantment masculí-adult, identitat lligada al treball, sigui expressada políticament -sindicalisme- sigui expressada en termes morals -ètica del treball, el treball assalariat com a projecte central de vida).

En el segment secundari del mercat de treball, mentrestant, es recollirà la mà d'obra destinada a cobrir les "necessitats de flexibilització productiva" (hi predominaran llocs de treball del sector serveis), per tant qui s'hi insereixi ho farà en condicions d'instabilitat, baixos salaris, pocs drets laborals, temporalitat i parcialitat en la contractació, etc. Donats el tipus de ritmes de treball, etc en aquest segment s'hi inseriran joves, immigrants i, sobretot, dones, doncs aquestes, donada la socialització en la domesticitat així com les constriccions materials lligades al seu rol adscrit, veuran reduïda la seva disponibilitat temporal per al treball assalariat (no és aquest el principal projecte vital).

Respecte les *tendències actuals* relatives a la posició de les dones en el mercat laboral, volem assenyalar les següents: en primer lloc els elevats riscos de precarització del treball femení (de forma més aguda respecte al masculí), ja que la dimensió de gènere del procés de segmentació del mercat laboral es reflecteix en una forta polarització de la ocupació femenina entre un "reducido pero significativo grupo de mujeres presentes en el segmento privilegiado, con trabajos altamente cualificados y probablemente con cotas de masculinización de su proyecto de vida. Y por otra a través de la creciente presencia de una mayoría de mujeres en los segmentos secundarios o periféricos, protagonistas de los diversos tipos de contratación precaria" (T.Torns, 1995, p.89)

Per altra banda, seguint a la mateixa autora, podríem afegir que s'observa la persistència de discriminació salarial de les dones així com l'increment en el col·lectiu femení del fenomen de l'atur desanimat, relacionat amb les majors dificultats que aquestes troben a l'hora de trobar feina.

Identitats i gènere

Totes aquestes transformacions del món laboral suposen canvis i tenen repercussions de cara a l'àmbit domèstic. Per una banda, i de cara als homes, la fi de la plena ocupació i l'aparició de bosses d'atur estructural fa que, per a molts, la concepció del treball assalariat en tant que projecte principal de vida comenci a esquarterar-se. Per altra, la flexibilització del mercat laboral fa que, per aquells que s'insereixin en segments secundaris (precarietat, temporalitat, parcialitat) les males condicions laborals impedeixen la perpetuació del treball remunerat com a element central de "realització" de les persones.

La temporalitat en la contractació, a més, està posant en dubte la linealitat vital que suposava fins ara el treball per als homes: els temps de treball han estat alterats de tal manera que, en les generacions que no han viscut la plena ocupació, parlar d'una "ètica del treball" resulta totalment inadequat. (En les generacions anteriors aquestes transformacions -contradictòries amb les identitats pertanyents al model anterior- generaran més aviat frustració). Serà en aquestes generacions d'homes joves que es podrà qüestionar la predominància del treball remunerat i en principi sentar les bases per a un temps de "vida"¹³.

Respecte al tema que ens interessa, caldria veure com aquesta disponibilitat material de temps es reconduïx culturalment vers, per exemple, el treball domèstic. Canvi cultural difícil, que ha de venir acompanyat d'altres transformacions de tipus material. Com reconeix Picchio, "los hombres son demasiado conscientes de sus luchas históricas por el aumento de salario y la reducción del trabajo como para aceptar un incremento de la carga total de trabajo cotidiano sin otra recompensa que una reducción de sus sentimientos de culpa."

Una redistribución eficaz del trabajo doméstico sólo puede llegar a ser posible a través de una masiva redistribución de los recursos sociales en favor de la reproducción de la población” ¹⁴

Un element important a remarcar relatiu no només al treball sinó al marc més ampli de la vida quotidiana, és que, degut a la divisió històrica entre àmbits, poques vegades s’ha tingut en compte i s’ha analitzat com cada un del gèneres viu la seva identitat en l’ àmbit definit com propi de l’altre. S’han ignorat de manera especial, degut a més a més a la tradicional invisibilitat d’aquest àmbit, les vivències masculines respecte a l’esfera domèstica o “privada”. Tantmateix Saraceno senyala que estudis recents evidencien una sensació de malestar/incomoditat del homes en relació a la distància entre treball i família i la sensació de exclusió i d’extranyament que deriva d’això.

Aquesta sensació seria emperò difícil d’expressar per part dels homes degut a l’existència d’expectatives, percepcions etc..l·ligades a la cultura de gènere que situarien el col·lectiu masculí, paradoxalment (ja que a nivell més global es tracta del grup dominant) en la posició de “grup silenciàt” respecte el context familiar-domèstic (és a dir, llurs experiència i necessitats no estan expressades en el llenguatge dominant). En tot cas l’existència de la sensació de malestar/incomoditat pot ser senyal d’una cultura silenciada que es va fent mes explícita.¹⁵

¹³ En tot cas, a manca d’un projecte alternatiu de vida viable per a la majoria de la població hem de tenir en compte que una major disponibilitat de temps no suposa per als subjectes un “alliberament”, si aquest temps el constreny la manca de recursos.

¹⁴ A. Picchio “El trabajo de reproducción, tema central en el análisis del mercado laboral” a Las mujeres y el trabajo Icaria-Fuhem 1994

Si bé les observacions de Saraceno son relatives a un marc concret, el de la família, podem considerar el conceptes expressats com esclaridors, en termes més generals de les dificultat que els individus poden experimentar a l'hora d'endinsar-se per camins que s'allunyin de la que culturalment s'ha definit com la seva identitat (tractant-se, en aquest cas, de rols de gènere).

¹⁵ C. Saraceno, *Uomini e donne nella vita quotidiana. Ovvero: per una analisi delle strutture di sesso della*

L'experiència de les comunes

Si bé històricament s'han desenvolupat, teòricament i a la pràctica, diferents models alternatius a la família patriarcal, ens centrarem en les comunes sorgides als anys 60 en algun dels països del capitalisme avançat, doncs aquestes, en primer lloc, sorgeixen en un marc cultural i socio-polític més similar al nostre i per tant ens facilitarà l'anàlisi sobre les identifications i diferències amb el moment actual, i per l'altra banda, les considerem interessants en tant que posaren accent explícit -per tant polític- en la superació de la divisió sexual del treball, entre d'altres.

Les comunes, tant en la seva vessant teòrica com pràctica, eren un intent de transcendir el conjunt de relacions interpersonals pròpies de la família patriarcal, relacions que tant afectarien als elements simbòlics (autoritat, privacitat, espais i temps) com a les concrecions materials d'aquesta ideologia familiar (qui fa el treball domèstic, qui controla els ingressos...). En les comunes trobem la pretensió de superar els "elements egoistes propis de la ideologia burgesa" a través de comunitzar tots els elements de la vida quotidiana. Així, veiem que es pretén la socialització de totes les tasques domèstiques indistintament del gènere de qui les desenvolupa, així com educar en la igualtat i en la comunalitat d'aspectes com la presa de decisions, etc.

La comuna es pot concebre com a model de convivència, d'alternativa a la família patriarcal, nuclear, o bé com a sortida de l'atomització individual potenciada per la societat urbana i industrial, però també es poden concebre en tant que pretensió de racionalitzar les necessitats domèstiques. Mentre l'atomització de la família nuclear és potenciada per a aguditzar els processos consumistes necessaris per al creixement capitalista (mantenir compartiments

vita quotidiana, en F. Bimbi i "Vincoli e strategie della vita quotidiana, pp.126-135

aïllats familiars fa que el consum es multipliqui), la convivència comunitària facilitaria, per exemple, instal·lacions socialitzades de calefacció, menjar, rentat i un seguit de serveis comuns que economitarien, tant les mateixes les despeses econòmiques, així com els espais i els esforços (Carandell, 1972)

Al nostre parer, les comunes generalment van fracassar perquè, apart de la considerable pressió social a què eren sotmesos els seus membres, la seva condició de "laboratori" abstret del context social global feia que les pràctiques que s'hi poguessin desenvolupar no anessin acompanyades de canvis en les estructures econòmiques generals i, per tant, fossin canvis en certa manera conjunturals i amb poca base material. Així, respecte la pretensió de superar el sexisme inherent en les formes patriarcal de família, veiem que en alguns casos eren meres il·lusions. En la K2 (comuna pionera alemanya de 67-69) si bé "se planificó el consumo y los trabajos domésticos...-la sociedad era lo que creaba mas tensiones personales..." (p.87) , "cuando se disolvió la comuna como tal ...inmediatamente volvió a establecerse el principio de preponderancia masculina, como si no hubiese habido una experiencia colectiva..." (p.97). Si per exemple, s'estableixen les comunes en períodes sense constriccions materials -estudiants,...- és més senzill superar la divisió sexual del treball domèstic. Ara bé, i com a exemple, quan aquests integrants de la comuna es comencen a integrar en el mercat laboral, els homes és possible que treballin a temps complet i probablement les dones no. "Naturalment" queda clar qui realitzarà el treball domèstic...(encara que en un procés així hi intervenen factors més complexos)

Analitzar l'experiència de vida domèstica de les comunes, així com entendre les seves dificultats per a complir a la pràctica els objectius teòrics marcats ens mostra que, en tot cas, la profunditat amb que arrelen en les persones els patrons culturals respecte els rols de gènere i la divisió sexual del treball no es pot desestimar. Per tant, per tal de propiciar canvis en les actituds de les persones

(homes especialment) respecte la reproducció social i en concret tenint en compte la necessitat de distribuir-ne equitativament el treball que li és propi, caldrà alguna cosa més que un voluntarisme "utòpic".

Així, serà necessari comprendre que aquestes actituds responen a identitats de gènere construïdes històricament i contínuament reforçades, a banda de la ideologia dominant, per les condicions materials de vida pròpies a les relacions de producció-reproducció capitalistes i patriarcals. Relacions que, donada la seva naturalesa, posaran precisament èmfasi de manera exclusiva en els aspectes mercantilitzats de la societat mentre que es devaluaran les relacions que no s'inscriguin en aquesta lògica.

De fet, gran part del desprestigi patit per les comunes (aquestes cometeren errors però també tingueren encerts) obeeix al nostre parer a alguna cosa més que a la constatació del seu idealisme: si han estat tan atacades (desde dreta i esquerra) és perquè, apart de certes "subversions" morals inacceptables -llibertat sexual,...- replantejaven en una praxis quotidiana les prioritats socials definides com a tals desde el discurs dominant. L'èmfasi en la reproducció social, la igualtat sexual, la revalorització de l'afecte i l'oci, el menyspreu pel treball mercantilitzat són valors i pràctiques que, pel seu antagonisme, són susceptibles de posar en contradicció el model productiu i ideològic dominant.

Per això, si bé som conscients del pes relatiu d'aquestes experiències i per tant de l'abast limitat que tingué la seva influència en la memòria i cultura col·lectives, pensem que és interessant considerar el model en definitiva cultural (contracultural) que propugnaven les comunes. Doncs, són models que han qüestionat teòricament i pràctica la naturalitat de la família patriarcal i per tant les seves corresponents relacions de domini/opressió, i, malgrat tot les limitacions i desvirtuacions, poden constituir un dels referents culturals (en tant que basat en

una experiència viscuda) vàlids per a la transformació, cap a relacions més igualitàries.

HIPÒTESIS

En un determinat moment històric (anys '60-'70), es produeix des d'alguns àmbits una problematització de la divisió sexual del treball, així com de l'assignació exclusiva de l'esfera del treball domèstic a les dones, que inclouria tant dimensions materials com simbòliques. Encara que la problematització hagi fet més visible aquesta realitat, creiem que, en termes globals, no hi ha hagut com a efecte en la generació de joves actuals, una ruptura radical dels rols de gènere en aquest sentit:

1) en la construcció de les identitats de gènere es continua donant una major identificació dels homes amb l'esfera "pública", i de les dones amb l'esfera "privada".

2) La relació amb l'espai/ temps domèstic segueix constituint un element de diferència respecte a la identitat femenina i masculina, en primer lloc, pel que fa al tema del treball. Concretament,ensem que, inclús en contextos on haurien de perdre força - com en el cas de la convivència entre estudiants, ja que no es donen, en principi, vincles familiars o de dependència econòmica- els rols de gènere tornen a emergir en "situació límit". (per exemple: casa molt bruta...)

3) L'espai domèstic segueix constituint una esfera especialment significativa alhora que ambivalent per a les dones. Per una banda, aquestes són sancionades en el cas que s'allunyin de manera considerable de les seves "qualitats" adscrites pels discursos derivats de la ideologia de la domesticitat: concretament tenim la hipòtesi que, dins d'un nucli de convivència, es reprimirà en una major mesura l'incompliment de les tasques domèstiques per part d'una dona.

D'altra banda, donada l'existència d'una "territorialitat" femenina més pronunciada en aquest àmbit (un dels efectes més del discurs de la domesticitat), serà més probable que hi hagi conflictes relatius al "domini" de l'espai domèstic entre dones.

4) El treball domèstic segueix estant mancat de prestigi social, per tant es realitza bàsicament, o bé per estricta necessitat, o bé a efectes d'evitar la sanció social.

5) Encara que les identitats tradicionals de gènere pròpies del patriarcat estan patint transformacions, ja que en les últimes dècades s'han vist qüestionades des d'algunes instàncies, tant socials i culturals com econòmiques, creiem que, sobretot en el cas dels homes, actualment no s'han acabat de definir uns nous models de referència, la qual cosa implica que no ens trobarem amb pautes homogènies de comportament.

METODOLOGIA

La població estudiada:

Aquest estudi es centra en l' anàlisi dels nuclis de convivència diferents a la família o a la parella, partint de la consideració que, en el cas que els rols de gènere d'alguna forma es reproduïssin, significaria que l'arrelament social d'aquests rols és especialment profund.

Dins del col·lectiu de joves hem seleccionat, més concretament, el dels i les *estudiants universitaris/es*. Aquesta elecció és deguda a que, per una banda, es tracta d'un sector de població en què aquest tipus de convivència és bastant usual, i, d'altra banda, ens permet comprovar en quina mida els rols de gènere persisteixen en un àmbit on, amb més raó, haurien de quedar potencialment diluïts, degut a la influència del seu "nivell cultural".

Així, la *població estudiada* està composta per *joves estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona, procedents de l'Estat espanyol i que viuen a l'Àrea metropolitana de Barcelona, compresos en una franja dels 18 als 30 anys, que conviuen amb altres joves per motius econòmics (repartir despeses) i/o per elecció, i on, en tot cas, el nucli convivencial no és una família ni una parella (encara que en casos concrets, alguns dels membres del pis poden ser germans/es o parella).*

La mostra:

Dins de l'univers considerat, la mostra s'ha constituït a partir d'una convocatòria oberta als i les estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona. Hem classificat les persones que han respost a la convocatòria en base als següents criteris, que hem considerat útils per definir el perfil dels subjectes :

- Gènere
- Edat
- Procedència territorial
- Participació en moviments socials i polítics (especialment grups feministes, anti-sexistes, anti-patriarcal, anti-militaristes...)
- Grups d'identificació juvenil: "alternatiu" (hippie, okupa...) o "conservador" ("pijo/a", "bacaladero/a", skin...)

Les característiques de la mostra seleccionada, a més de les característiques de l'univers, indiquen, per tant, quins col·lectius consideren la convivència com un tema d'interès o estan més disposats a tractar-lo.

Tenint en compte que l'univers estudiat es situa en el rang d'edats compreses entre 17 i 30 anys, s'han distingit dos subgrups: de 18 a 24 anys (que constitueix la secció més poblada de l'univers considerat) i de 24 a 30 anys, ja que pensem que aquesta variació d'edat pot tenir alguna influència.

La *procedència territorial* fa referència a l'origen dels i les joves, distingint entre *urbà*, *semi-urbà* o *rural*, suposant que al primer cas serà on es donarà un menor arrelament dels rols tradicionals i l'últim serà on l'arrelament serà major.

En relació a la *participació en moviments socials i polítics*, considerem la influència que aquesta participació pot tenir respecte al qüestionament dels rols de gènere en la societat (hem inclòs els anti-militaristes, per exemple, pel seu qüestionament, entre altres coses, del conjunt de característiques negatives del típic rol masculí).

Amb els *grups d'identificació juvenil* volíem recollir la possible influència que aquests referents simbòlics poden tenir en la construcció de les identitats dels i les joves, tot i que creiem que les seves identitats són complexes i no es poden reduir a estereotips, i també tenint en compte que moltes vegades la identificació pot ser només parcial. Hem agrupat els grups d'identificació juvenil en "alternatius", en el sentit que els seus plantejaments suposen un distanciament de la idea de família i/o dels rols de gènere tradicionals, i "conservadors", en el sentit que tendrien a reproduir la idea de família i/o els rols de gènere tradicionals.

Variables:

Les variables bàsiques d'interès de l' estudi són, doncs: "gènere" (identitats i relacions de) i "treball" (divisió social del).

Creiem que les *dimensions i indicadors* claus a considerar serien els següents:

DIMENSIONS	INDICADORS
<i>"Temps"</i>	• El temps que cada membre de la unitat de convivència transcorre a la llar (tenint en compte l' estructuració del seu temps de vida global, activitats que desenvolupa, obligacions laborals, d'estudi, etc) • El temps dedicat a cada activitat a dins de la llar, concretament les hores dedicades al treball domèstic • Com es reparteixen les tasques domèstiques tenint en compte la quantitat de temps requerida per a cada una d'elles, el seu grau de flexibilitat o rigidesa.
<i>"Espais"</i>	• Estructuració i/o divisió de l'espai de la llar. • Elements de poder i "territorialitat" dins de l'espai domèstic. • Espais més importants de vida domèstica. • Espais "conflictius"
<i>" Identitats de gènere"</i>	• Reproduccions de rols femenins i masculins. • Ruptures de rols. • Nous elements d'identitat de gènere
<i>"Relacions de gènere"</i>	• Relacions entre gèneres i intra-gènere. • Conflicte de gènere. • Comunicació.

Tècniques d' investigació:

Per a aproximar-nos a l'objecte d'estudi hem utilitzat la combinació de dues tècniques qualitatives: l'*entrevista enfocada* i el *grup de discussió*.

S'ha utilitzat l'entrevista enfocada com una eina per a profunditzar envers a les vivències i percepcions dels subjectes respecte al tema d' estudi. El grup de discussió ha estat el mitjà per contrastar la informació recopilada i també per captar les relacions i identitats de gènere i el discurs que es reproduceix al seu voltant.

L'entrevista enfocada

"L' entrevista enfocada sempre tracta, a diferència de l' entrevista holística, d' un nucli o focus d' interès: una experiència, una situació, una acció. Va dirigida a un individu concret, caracteritzat prèviament per haver format part en aquesta situació o haver viscut aquella experiència. L' entrevista enfocada, finalment, pretén respondre a qüestions molt concretes, com ara, estímuls més influents, efectes més notoris, diferències de sentits entre subjectes sotmesos a la mateixa experiència..." (Ruiz Olabuénaga/Ispizua 1989:153)

S'han realitzat quinze entrevistes enfocades, tenint en compte la combinació dels criteris esmentats abans: gènere, edat, procedència territorial, tipus de participació, o grup d' identificació juvenil.

Concretament s'han entrevistat 11 noies i 4 nois, 4 de procedència rural (poblacions de menys de 10.000 hab.), 4 de procedència semi-rural (de 10.000 a 50.000 hab.) i 7 de procedència urbana. L' edat dels/les entrevistats/es es correspon a la primera franja d' edat (18-24 anys). La quasi totalitat (14 estudiants)

dels i les entrevistats/des afirma que no participa en moviments socials i polítics, amb excepció d'una persona que participa en el moviment ecologista. D'altra banda, dues persones s'identifiquen amb el moviment independentista català.

El grup de discussió

Aquesta tècnica ens sembla especialment idònia per a estudiar *les relacions* que ens interessin des del punt de vista del *discurs* subjacent . "Si el universo del sentido es grupal (social), parece obvio que la *forma* del grupo de discusión habrá de adaptarse mejor a él que la entrevista individual, por abierta (o en profundidad) que sea. La reordenación del sentido social requiere de la interacción discursiva, comunicacional".(Canales i Peinado:290)

Criteris per la configuració dels grups

- El primer element a tenir en compte és que, si es vol utilitzar aquesta tècnica, els grups amb els quals es treballarà no poden ser els grups naturals de gent que conviu: "la institución del grupo es para, y sólo para la discusión. El grupo no coge ni deja ninguna huella institucional. El grupo no puede preexistir ni subsistir.(...) si el grupo preexiste el discurso del grupo ya está estereotipado: no hay, propiamente, retroacción; todos saben lo que va a venir; el curso temporal del grupo está ritualizado, no hay lugar para el acontecimiento" (Ibañez, 1992:312). Es tractarà, per tant, de grups artificials, formats expressament.

-Homogeneïtat/Heterogeneïtat: Ibañez afirma que "el grupo homogéneo refleja la identificación que se produce por la ablación de las diferencias" (281), en canvi, "el grupo heterogéneo proporciona un espacio para la comunicación de las diferencias, por la transversalidad " (282): en aquest sentit, els grups homogenis envers a la variable de gènere podran ser interessants en relació a la definició de la

identificació amb rols de gènere, en canvi els heterogenis ho seran respecte a les relacions de gènere. Respecte a la composició dels grups hi ha una regla que diu que s'ha de combinar un mínim d'heterogeneïtat i d'homogeneïtat. El límit de la heterogeneïtat el constitueixen les relacions socials d'exclusió, és a dir, les relacions que no són comunicables (per exemple, les relacions propietari/proletari, pare/fill...).

En aquesta segona fase als diversos grups de discussió van participar: quatre noies i tres nois de procedència urbana, dos noies i un noi de origen rural. De les noies, quatre participen en moviments socials o polítics, en canvi, els nois no tenen cap tipus de participació en aquests moviments. Únicament una noia i dos nois se identifiquen amb grups juvenils alternatius, encara aquest últim s'identifica parcialment.

Concretament s'han realitzat dos grups exploratoris - un grup homogeni de noies i un grup mixte de nois i noies - i s'ha observat que en el grup mixte la comunicació era menys fluïda i més superficial. A partir d'aquesta experiència, s'ha considerat que el tema dels rols i les relacions de desigualtat de gènere resulta difícil d'afrontar directament amb persones desconegudes de l'altre sexe, així que s'ha optat per utilitzar la tècnica de la triangulació, és a dir, s'han realitzat inicialment dos grups homogenis, un de nois i un de noies, per permetre que les vivències i el discurs de gènere es fessin explícits en els dos casos i, a continuació, s'han seleccionat els i les participants que tenien un discurs i unes vivències que semblaven més susceptibles de contraposar-se amb les de l'altre gènere i es van convocar per realitzar un grup mixt. En aquest grup s'han presentat les contradiccions i les diferències entre els discursos que havien emers en els dos grups homogenis i s'ha invitat els participants a debatre-les.

En general la resposta a la convocatòria ha estat molt més elevada per part del col·lectiu de nois que de noies, dada que pot dependre en part de que hi hagi més noies que nois compartint pis, és a dir, de les característiques de l' univers, o bé que les noies estiguin més disposades i interessades a parlar d'aquest tema. En tot cas, aquesta resposta indica que el tema de la convivència té més importància en la vida de les noies i també reflexa la tendència dels nois a evitar temes potencialment conflictius o que es consideren com "personals" i per tant, no susceptibles d' un debat públic.

RESULTATS

L'emancipació de la família i l'experiència de convivència amb altres estudiants.

En el context d'emancipació tardia de la família, pròpia de l'Estat espanyol, pels i les joves que realitzen estudis universitaris, la necessitat de desplaçar-se geogràficament per realitzar una carrera representa l'oportunitat d'independitzar-se, encara que amb les limitacions que suposa no disposar en general d'una autonomia econòmica real. Aquesta forma híbrida de dependència/independència és un factor que afavoreix la coexistència de dos referents domèstics: la casa dels pares i el pis d'estudiants. El grau en què s'assumeix aquest últim com a referent fonamental, influeix en el nivell de responsabilitat respecte a les pròpies necessitats reproductives.

L'emancipació de la família d'origen, tant en el cas de les noies com en el cas dels nois, és viscuda com una experiència molt atractiva al temps que com un repte. Per les noies, encara que la separació de la família tingui un cost des del punt de vista afectiu, l'emancipació és vista com una experiència molt positiva que permet començar d'alguna manera a construir la pròpia vida. Dins d'aquesta construcció, un aspecte fonamental és la creació d'un nou entorn que es pugui sentir com propi, un nou centre de referència. Pels nois, sortir de casa dels pares significa enfrontar-se amb la por a allò desconegut, però també representa la llibertat i l'alliberació de les regles imposades.

"Para mí es más fácil. Igual hay gente para la que es más fácil vivir con sus padres...está acostumbrada. También es que llega una edad que te apetece independizarte ¿no? O sea, yo me he tenido que independizar un poco por las fuerzas, me he ido fuera, pero va bien."
(noia estudiant)

"I ara allò, estic perfecta, vull dir, és casa meva i Mallorca és ca mon pare i ma mare. I aquí es ma vida, i mon pis es ca meva i a on pas ma vida a diari" (noia estudiant)

"(...)supongo que esto te echa para atrás, lo que más te priva y lo que tienes que aguantar más, o sea, no conocer a nadie, tenerte que instalar en un piso donde no conoces a nadie y eso porque yo siempre he vivido con mis padres, y hasta que he venido aquí. Y claro, plantearte cambiar tu vida para esto. No sabes dónde vas a vivir y todo esto(...) quería salir, o sea, pero te encuentras que quieres salir, vivir otra cosa pero te pega un poco todo eso de no saber cómo estarás..." (noi estudiant)

"A mi me da una sensación de libertad, no hago cosas que antes no hacía o lo que fuera...pero que tienes más la sensación de estar libre y no estar sujeto tanto a tantas normas ..." (noi estudiant)

Probablement, encara que aquest factor no es reconegui explícitament, la por està més present en el cas dels nois perquè, a més de la preocupació en termes afectius, en general no tenen el mateix grau de seguretat en els propis recursos per a la cura personal i del propi entorn, fet que resulta natural si es té en compte que, com a conseqüència de la socialització de gènere, generalment no disposen del mateix nivell de preparació de les noies en aquest aspecte. L'entorn familiar, llavors, representa el referent que proporciona al mateix temps afecte i cura, elements que, en el imaginari masculí sobretot, apareixen entremesclats.

Les noies creuen que a elles els costa menys allunyar-se de la família d'origen perquè els resulta més fàcil apropiat-se del lloc a on van a viure com la seva casa, és a dir, construeixen la seva llar amb més rapidesa, en canvi, veuen als nois com més depenents de la família i menys autosuficients.

"però normalment crec que als nois els costa més el fet d' allunyar-se del pare i la mare, de perdre el contacte. Jo crec que és l' educació que et donen a casa." (noia estudiant)

"Yo creo que los chicos se independizan más tarde y maduran más tarde, yo tengo esa idea, por ejemplo yo he vivido sola, desde los 17 y conocía a muchas chicas que vivían solas pero chicos, a esa edad, pues no conocía a nadie." (noia estudiant)

En general, els nois posen més l' accent en el caràcter transitori d'aquesta experiència. A més de la major dificultat per separar-se de la família d'origen, també es projecten més cap a una futura convivència amb la parella.

Dins de la diversitat d'experiències, la convivència amb un grup d'iguals resulta enriquidora: en general, per part de les noies, destaca un esforç per crear relacions profundes amb la gent amb la que es conviu. Es busca una amistat amb els i les companys/es de pis, i fins i tot s'arriben a considerar com una família. Aquesta mateixa necessitat també és expressada per part dels nois, encara que a vegades el procés de crear relacions de confiança es vegi difícil o quedi en un segon pla respecte a la importància atribuïda a la independència personal.

"(...) pero yo dentro del grupo tengo la expectativa también de que a largo plazo con la gente con la que vivo continúe una amistad, o sea yo no busco simplemente una buena convivencia(...)"(noia estudiant)

"A mi en lo personal lo que me cuesta de la convivencia es que se meten mucho en mi vida preguntándome las chicas qué haces, con quién vas, a dónde vas, que yo sé que no lo hacen en mal plan que lo hacen por si pasa algo, pero que incomoda." (noi estudiant)

Amb respecte als aspectes problemàtics de la convivència, les noies afirmen clarament que el problema principal en la convivència és la neteja, seguit per la

comunicació. Concretament senyalen el desequilibri respecte al que es fa i s'aporta dins de la casa, i el fet d'haver de recordar als demés les seves responsabilitats, "com si fossin la seva mare". Aquest problema es viu no només amb els nois, sinó a vegades amb les altres noies.

Els nois consideren que les eventuals dificultats que es poden donar en la convivència, bàsicament sorgeixen de l'existència de diferents "estils" personals; en alguns casos les dificultats han resultat també en la relació amb les noies del pis, situació que els ha creat una sensació de marginació.

Entre els aspectes que es consideren més importants en la convivència, s'indica l'existència d'una bona comunicació; per a les noies l'altre element clau és el respecte, entès tant com a respecte de les normes de convivència, referides bàsicament al repartiment del treball, envers als demés, que també inclou el respecte de les diferències. L'esforç està en la recerca d'un equilibri entre tolerància i necessitat d'una responsabilitat compartida. Per als nois el més important és que hi hagi "bon ambient" i que no hi hagi cap conflicte.

Temps i espai

Generalment els nois no passen molt de temps en el pis; normalment prefereixen dedicar-se a activitats fora de casa, situació menys freqüent en el cas de les noies.

"con las clases de teatro y también después voy al SAF o otra cosa ya lo monto que cada tarde tenga que hacer algo. Que así pues solo voy un rato antes de cenar y lo que sea" (noi estudiant)

"No, yo es variado, o sea es, hay días que estoy en casa solo para dormir, porque tengo todo el día ocupado y hay días que me estoy todo el día, estoy mucho tiempo. Si pudiese no estaría en casa, bueno es que no sé, supongo que sales y haces cosas y luego también porque yo también hago muchas cosas y no las puedo hacer en casa, muchas de esas cosas." (noi estudiant)

"hay gente que, no sé, siempre fuera de casa, porque tiene la casa donde vive normalmente, pero... ahora porque acabamos de entrar a vivir... pero el año pasado siempre en casa mirando la televisión, una película, las tres allí en el sofá (...) o sea es como una casa: ambiente familiar... no es como una cama y para comer y dormir y eso..." (noia estudiant)

Resulta clar que el fet de passar temps a casa no és una prioritat per part dels nois; la irregularitat i la falta de constància no reflecteixen la sensació d' un compromís diari respecte a l' espai domèstic, ni d' una identificació forta amb aquest. En canvi, per a les noies el pis acostuma a ser un espai en el que "fer vida".

Respecte a les activitats que es realitzen durant el temps que es passa al pis, entre les noies apareix en primer lloc, la neteja, fet que reflecteix una forta identificació amb el rol de gènere, i, quasi, amb igual importància, el compartir

amb els/les companys/es de pis, després ve l' estudi (per a algunes és més important i per altres no tant) i mirar la televisió. Per als nois la prioritat és estar amb els/les companys/es de pis, després ve la neteja o mirar la televisió i, en últim lloc estudiar o escoltar música.

En tots els casos es fa referència a la necessitat de complir amb les responsabilitats domèstiques, encara que en el cas de les noies, en general, el tema té una connotació més quotidiana.

"(hago las tareas de la casa) cada día" (noia estudiant)

"las zonas que son comunes nos las vamos dividiendo ¿no? Cada semana se limpia entonces cada uno se va cambiando ¿no?" (noi estudiant)

"Nosotros nos ponemos a trabajar cuando nos va bien" (noi estudiant)

El menjador, com a espai comú, representa el centre més important de la vida domèstica en els pisos de noies. En els pisos de nois o mixtes aquesta tendència també existeix, però de forma menys marcada i sovint l' espai personal és el que té més rellevància.

Respecte a la vivència de l' espai del pis no s' observa una major apropiació d' alguns espais per part d' uns membres determinats, probablement perquè d' entrada tothom està en el pis amb igualtat de condicions. Sí, s' observa, en canvi, una territorialitat femenina respecte a la casa que s' expressa a través dels diferents hàbits de vida i treball domèstic. L' espai que es veu com més conflictiu per part de tothom és la cuina, per la quantitat de treball domèstic associada al mateix.

Tots aquests elements relatius a la vivència del temps i de l' espai projecten l' existència d' una relació més intensa de les noies amb l' espai domèstic, reproduint en certa mida, en aquest context també, encara que en aquesta etapa de la seva vida no existeix una diferenciació complementària en l' àmbit del mercat del treball, la identificació de la dona amb l' espai "privat" i de l' home amb l' espai "públic". El major pes de l' efera "privada" en la vida de les noies coincideix en part amb una major dedicació a les activitats reproductives, encara que, en aquest cas concret, l' absorció del seu temps per part d'aquestes activitats no és comparable amb el cas de la família tradicional, i el temps personal té més rellevància.

Organització i normes

La tendència general és que el repartiment del treball a dins del pis estigui estructurat, amb algunes excepcions - com la d' un pis mixt en el que viuen persones que tenen un grup d'identificació alternatiu- llibertari, en el que el treball es basa en el voluntarisme, encara que amb un mecanisme d'autocontrol i un pis de dues noies, en el que no existeix repartició del treball- però que hi hagi bastant flexibilitat a l'hora de complir amb aquesta repartició.

El procés d'organització normalment es dóna de forma espontània i consensuada entre els membres del pis excepte en els casos en els que un membre arriba al pis més tard i s'ha d'adaptar a les normes existents o el cas d'un pis en el que un estudiant lloga les habitacions als demés i d'alguna manera imposa unes regles.

Generalment, les normes dels pisos d'estudiants es refereixen al repartiment del treball domèstic. Aquest és pràcticament l'únic tema- amb excepció de la gestió dels aspectes econòmics- respecte al que se sent la necessitat d'establir unes pautes definides.

“ En mi piso lo único que hay estructurado es la limpieza” (noi estudiant)

“Si, fem una rotació i cada setmana doncs una fa el lavabo, l'altra setmana fas la cuina, l'altra setmana el menjador...els plats també estan assignats per rentar per dia” (noia estudiant)

L'organització i divisió del treball domèstic acostuma a tenir una major rellevància a l'organització dels aspectes econòmics que en general, resulta més

evident. A part d'això, en general, no s'acostuma a posar normes de convivència, excepte en alguns casos molt puntuals (per exemple, no fumar al pis...).

Resulta significatiu que en un context com aquest, en el qual hi ha una tendència a evitar la normativitat, es desenvolupi, en la quasi totalitat dels casos, un sistema de regles per la realització del treball domèstic. Això significa que en una situació atípica, diferent de la família tradicional, es trenca la invisibilitat social del treball domèstic i aquesta realitat apareix amb tota la seva importància.

A pesar de la facilitat amb la que en general s'arriba al consens sobre la necessitat d'organitzar el repartiment del treball domèstic, els obstacles apareixen a l'hora de complir amb allò que s'ha acordat.

Un element de ruptura respecte a la divisió del treball pròpia de la família patriarcal, al no haver-hi en aquest cas condicionaments deguts a la dependència econòmica o lligats a la "ideologia de l'amor", és el fet que les normes siguin explícites i consensuades entre els membres, i per tant, no segueixen criteris de gènere. La continuïtat es produeix, en canvi, a través de la manca de compromís respecte a les normes.

Identitats de gènere.

Les identitats de gènere, tema transversal respecte a tots els aspectes considerats en aquest estudi, es troben submergides en un procés de transformació que no està lliure de contradiccions, ja que, concretament, en la generació estudiada no existeixen uns patrons de referència clarament definits. Així com, s'observen diferències personals a vegades notables, en els mateixos individus semblen coexistir tendències contradictòries, cap a la reproducció de rols tradicionals per una banda i cap a la ruptura d'aquests i l'orientació cap a nous models per l'altra.

La reproducció de rols de gènere

Tant per part dels nois com de les noies existeix una consciència de que moltes de les seves actituds i comportaments estan condicionats per rols de gènere, que s'han assimilat a través de l'educació rebuda, bàsicament, en l'entorn familiar. La qualificació d'aquestes actituds i comportaments com innats resulta molt aïllada i puntual.

Reproducció de rols femenins

Descrivint la seva pràctica quotidiana, les noies fan referència a uns patrons que definim com a propis del rol femení tradicional; aquests patrons normalment s'expressen en contraposició amb els masculins: en general les noies consideren que netegen més i són més ordenades que els nois, són més aplicades. Senten que han de recordar constantment als nois que també han de netejar, i malgrat això, sovint creuen que netegen també la part que els correspon als nois, suplint les seves mancances tenen més iniciativa en tot l'aspecte domèstic i són bastant tolerants amb aquesta manca de responsabilitat dels seus companys de pis.

Aquesta actitud queda encara més evident en les situacions en què la divisió del treball no està pautada.

"Como nosotras tenemos más iniciativa... supongo que es una cuestión de iniciativa; nosotras tenemos más iniciativas y él, si hay que poner una lavadora no, no, no lo piensa, quiero decirte...(riu) tampoco es ningún problema, pero...(...) lo que pasa es que aún no nos hemos puesto en funcionamiento al cien por cien y claro, la iniciativa siempre es nuestra, si hay que hacer una lavadora o hay que fregar, ella y yo cogeremos y la haremos" (noia estudiant)

En molts casos les noies senten que adopten actituds maternals, en el sentit de cuidar als demés. Aquesta tendència es veu reforçada quan existeix un vincle afectiu o de parentiu amb alguns dels estudiants amb qui es comparteix pis.

" Sí, bueno, a ella, claro, son pareja, ¿no?, entonces... se le cae la baba...(hace trabajo que le corresponde a él)" (noia estudiant)

Per a les noies és molt important saber fer les tasques domèstiques i a vegades pensen que hi ha una manera determinada de fer-les; tenen un nivell elevat d'expectatives respecte a que les seves companyes de pis sàpiguen fer les tasques domèstiques i compleixin amb això. En aquest sentit, s'observa un diferent nivell de tolerància cap a les persones del seu propi gènere i les de gènere masculí.

Les noies pensen que l'educació influeix en el fet de que es tingui més o menys iniciativa respecte a les tasques domèstiques. Així mateix, en general es mostren conscients de la seva responsabilitat en el manteniment del rol.

"Será iniciativa por educación" (noia estudiant)

"y si lo hacemos es porque nosotras queremos, o sea se mantiene porque nosotras queremos"
(noia estudiant).

Amb bastanta freqüència les noies també es reconeixen amb el patró tradicional en el sentit de tenir dificultats per expressar-se clarament i dir allò que pensen de manera directa. Aquesta dificultat es relaciona amb la por al conflicte que es pugui generar d'això.

Aquesta reproducció de rols femenins es reafirma en la visió dels nois a l'observar que les noies en general netegen més que ells i especialment netegen més a fons els espais que requereixen més treball, com la cuina, o netegen coses que ells no netegen, com , per exemple vidres o armaris. També s'adonen que les noies cuiden més el seu espai personal i que s'ocupen més de la decoració del pis.

En alguns casos els nois també perceben una resistència de les noies a compartir la vida domèstica amb ells , actitud que en part interpreten com tancada respecte als homes, o com una forma de "cuidar" la seva imatge enfront a ells.

"la cuestion fue: mira las tias esas no querian tener a nadie en el piso de acuerdo? Porque las tres tenian novio y los tios en el piso les estorbaban" (noi estudiant)

"Y creo que hay un poco de privarse de hacer según qué cosas delante de personas de otro sexo ¿sabes? Me da esta impresión, o sea que, si viene el vecino o no sé qué, no le hables a la compañera de piso de tal manera ¿sabes? ..." (noi estudiant)

En tot cas en el discurs masculí està present la idea de que les noies aporten un toc especial a la casa , que tenen una sensibilitat particular que crea la sensació

de llar. És a dir, malgrat la diversitat d'escenari, en alguna mesura la dona segueix realitzant, tant a la pràctica com en el imaginari masculí, el paper de "àngel de la llar".

"No sé, supongo que sí, hay una sensibilidad y que por lo menos en las casas en las que hay chicas hay uno (...) no sé hay un toque femenino, hay más, más feeling, más sensación, no sé, de casa también...(...) sensación pues de...de...de hogar ¿no? En cierta manera, por así decirlo..."(noi estudiant)

La valoració per part dels nois de la presència femenina al pis, té per tant un caràcter ambigu, ja que el desig de compartir aquesta experiència amb dones, està entremesclat amb el referent de la seva aportació en termes de qualitat de vida de qui conviu amb ella.

En aquest sentit el manteniment del rol femení sembla ser, potser a nivell inconscient, d' alguna forma desitjable per part del grup de convivència, ja que aporta benestar. Tantmateix considerem que el manteniment d'aquest rol, en la mesura en què el treball realitzat per les noies arriba a suplir les mancances dels altres membres del pis, resulta perjudicial no només per les noies, sinó també pels altres membres del pis, que no arriben a responsabilitzar-se del treball que els correspon i pel grup en general, ja que les relacions resulten viciades i el grup no evoluciona cap a la corresponsabilitat. En tot cas aquesta transformació requereix una superació d' ambdós rols de gènere.

Reproducció dels rols masculins

Els nois també, descrivint la seva actuació, reconeixen actituds que definim com a pròpies del model tradicional masculí, com ara: la descurança de les pròpies responsabilitats respecte al treball domèstic, la tolerància front a la societat, la descurança de l'espai personal, la manca d'iniciativa respecte a la neteja i a la creació d'un ambient de llar.

"Con las tareas de la limpieza era muy descuidado, eso lo cuidé poco y era una cosa que me sabía mal pero muchas veces estaba fuera" (noi estudiant).

"Nosotros vamos aún más dejados en ese aspecto (respecto a la decoración del piso para que tenga el aspecto de un hogar)" (noi estudiant).

En general no veuen el tema del treball domèstic com un tema tan important dins de la convivència com per justificar un conflicte: la manca d'acompliment en aquest aspecte no es veu com greu.

" (...) hubo algunas veces en que alguna chica digo, hombre, a ver, hay que meterle caña pero todo hablado y bien. Encuentro que es una tontería enfadarse por eso, a ver si una persona tiene problema por eso en un piso creo que son problemas bastantes tontos por decirlos de alguna manera" (noi estudiant)

"Digamos que la anarquía estaba más a la orden del día, porque la confianza da asco, hablando vulgarmente... pero bueno, tampoco no era la tragedia... cuando se tenía que hacer se hacía... se acumulaba un poco más la suciedad pero bueno..." (noi estudiant)

La realització del treball domèstic es considera més com una demostració de "bona voluntat" de cara a la convivència que com compliment de la pròpia reponsabilitat.

"un dia a la semana me enrollo y hago la limpieza..." (noi estudiant)

Des de la percepció femenina l'arrelament del rol tradicional masculí entre els nois es veu d'una forma molt clara, encara que, evidentment, amb matisos. Les noies afirmen que els nois són més negligents en relació al treball domèstic, i a vegades no ho fan fins que elles s'enfaden, o com a mínim esperen que se'ls digui el que han de fer. En algunes ocasions intenten evitar-ho directament, però de forma més general el problema és que els falta iniciativa.

"(...) se lo vas diciendo pero no lo hace y llega un día que lo haces, se lo dices de mal humor y allí se rompe la confianza" (noia estudiant).

"ya lo habíamos dicho de tiempo (de hacer unos turnos) y él está trabajando mucho con el ordenador, y siempre tal y entonces pues... además ha trabajado en McDonald's y dice que sabe mucho de organización (riu), yo que sé (riu). Pero una cosa hay que decirla, yo que sé, lo hemos dividido por semanas ¿vale? Y en las primeras semanas tiene unos turnos... estupendos... nosotras tenemos lo más duro. Él, el principio de mes se lo toma muy relajadito. Ya se ha visto quién ha hecho las tablas, ya se ha notado (riu)." (noia estudiant)

La manca de consciència de cara a les necessitats domèstiques i la escassa autosuficiència dels nois, es relaciona amb el fet que estan acostumats a que se'ls faci el treball domèstic. A això se li suma una major indiferència respecte a la brutícia, fins i tot, a vegades, respecte a temes bàsics d'higiene. En general, les noies creuen que els nois surten beneficiats en la relació de convivència amb elles.

"En quant a... jo la meva experiència de conviure amb nois, és que els hi has de dir quatre cops que vigilin quan facin pi pi, que no esquitxin, que no... que aixequin la tapa..."

"Yo creo que es cuestión de educación: los chicos, vienen de casa donde su mamá, su hermanita lo han hecho todo van a un piso y entonces no hacen nada y claro como las chicas lo sabemos hacer, pues se quedan allí ay van aprendiendo pero no creo que sea cuestión de chica o chico". (noia estudiant)

Encara que no existeix una generalització en el discurs de les noies en aquest sentit, es continua experimentant una visió diferent dels pisos "només de nois", com menys organitzats i cuidats.

Es creu que els nois tenen una vida més irregular i dediquen més temps a l'oci. Es percep una resistència per part dels nois respecte al canvi, encara que les noies plantegin els problemes. I encara que s'expressi una voluntat de canvi, la resistència, en molts casos, persisteix a la pràctica. A part de l'esforç material que aquest canvi suposa, la transformació es pot veure dificultada també, en l'opinió de les noies, per la incomoditat d'adoptar comportaments que tradicionalment s'ha adscrit a les dones.

"perquè ell, vull dir ell intenta no perquè veu que diu "vale jo sóc així, però si vosaltres..." doncs diu "m'adaptaré" però clar, li costa, li costa. O sigui es menja un iogurt i es deixa el pot allà, el cendrer tot brut, obre un tomàquet i deixa la cara per allà; coses que no et costan res fer-les..." (noia estudiant)

"jo ho he vist en nois, jo he estat ara tres dies (en un pis de nois) i jo "però netegen o que" i si que ho netegen, però quan jo no hi era...que pensava i per què ho fan... com a vergonya, com que és una cosa de dones" (noia estudiant)

Ruptures de rols

Així com determinats comportaments i actituds dels nois i les noies responen clarament a models tradicionals de gènere, que encara semblen constituir el marc de referència, també s'observen diferents elements de ruptura respecte als mateixos.

Això es manifesta en el cas del rol femení, per exemple, amb una actitud de "despistament" respecte a les feines de la llar, de descara de la higiene i la neteja, i de poca iniciativa respecte al tema de l'ordre, per part d'algunes noies. És a dir, la ruptura consisteix en "deixar de fer coses". Aquesta realitat sembla indicar l'existència de canvis dins del procés de socialització de gènere, en el sentit d'una reducció de les diferències en la socialització dels nois i de les noies. En aquest cas concret, les noies interioritzen trets que correspondrien al model masculí tradicional. Considerem dos elements que poden contribuir a que es doni aquest resultat: per una banda una tendència a no considerar imprescindible que una noia sàpiga realitzar les tasques domèstiques i interioritzi que ha de fer-les. D'altra banda, més allà del gènere, un altre factor que pot produir una ruptura en el procés de socialització, és el fet que les famílies no demanin una aportació dels fills a la vida domèstica, en termes de treball, i tendeixin a "donar-li tot fet". En tot cas, com a resultat final, les noies es troben amb condicions de partida, al sortir de casa, més semblants a les dels nois: estan més lliures de condicionaments per una banda i per l'altra són menys autosuficients i capaces de cuidar el seu entorn.

"la noia amb la que visc jo també passa. Jo per mi que a casa seva li fan tot... hi ha coses que fa que jo penso "si es evident..." hi ha coses que ja s'entenen, vull dir, no pots deixar els plats una setmana sense rentar, has de menjar amb allò, han hagut cops que he estat dos o tres dies fora i arribar i trobar-me tots els plats que estan per netejar i amb ella li és igual, l'agafa i ..." (noia estudiant).

Aquest comportament també es pot llegir com una ruptura radical per part de les noies amb el rol que la societat li assigna, encara que d'aquesta forma s'acabi assumint el rol oposat.

Aquestes actituds i comportaments provoquen una reacció tant en el nois com en les altres noies, ja que no responen a les expectatives de gènere, encara que la sanció sigui més forta per part de les noies. Això es pot llegir, per una banda, com a reacció natural per part de qui assumeix majoritàriament el pes del treball domèstic, és a dir, les demés noies, ja que seran les més directament perjudicades. D'altra banda, aquestes reaccions també es poden veure com un rebuig, conscient o inconscient, front a un comportament que trenca amb un rol, que, encara que resulti perjudicial, s'ha assumit. Això finalment produeix un efecte pervers de reforçament del rol tradicional per part de les que el pateixen.

"mi compañera de piso es una guarra, es una persona muy guarra sí, o sea se tira una semana con una de las picas de la cocina llena de sus cosas enganachadas y bueno que al final uno de los chicos tuvo que decir ¡¡Uno de los chicos he!!, -"Perdona limpia esto y te tocaba la cocina esta semana"." (noia estudiant)

L'existència d'una sanció social queda reafirmada pel fet de que cap noia parli de si mateixa en termes de "descuidada", admissió que en canvi els nois poden fer sense problemes. Aquesta característica sempre s'atribueix a alguna altra noia: la majoria de les noies afirma que alguna de les seves companyes de pis és descuidada respecte a la casa, i normalment, per descriure aquesta realitat, s'utilitzen termes amb una connotació forta.

En el cas dels nois la ruptura es produeix, en primer lloc, amb un allunyament del referent masculí tradicional a nivell simbòlic. Les raons d'aquesta

ruptura les podem trobar en el sentiment d'incomoditat experimentat respecte a un rol amb el que no se sent identificació, o bé que no es viu positivament arran del qüestionament que ha viscut al llarg de les últimes generacions. Aquesta incomoditat es pot observar especialment quan els nois reben acusacions basades en un discurs de gènere per part de les noies, ja que això sembla fer-los responsables, no només de la seva actuació, sinó, a més, dels atributs amb els que s'ha construït el gènere masculí. Així mateix, els nois intenten desmarcar-se de les generalitzacions que els descriuen com molt dependents de la família.

"Había mucho juego hombre-mujer: "porque tú eres un tío y nosotras somos mujeres, tú eres un tío y nosotras somos mujeres (...) pero yo le demostré que eso no tiene nada de cierto (...) o sea un hombre también puede limpiar" (noi estudiant)

"Yo no veo diferencia sexual entre querer irte de casa..." (noi estudiant)

Nous elements d'identitat

Considerem com nous elements d'identitat les noves formes de consciència i d'actuació que es deriven d'aquesta consciència. Més allà de la incomoditat front a un estereotip, en alguns casos els nois reconeixen la importància personal d'assumir el treball domèstic com a forma de autosuficiència. Al sortir de casa, la majoria dels nois es topen amb una realitat que fins al moment els passava desapercebuda: el fet de que per a cobrir les pròpies necessitats bàsiques i tenir un mínim nivell de benestar a la vida quotidiana és necessari un treball.

"La meua mare tampoc no ens ha exigít que "curressim" molt a casa (...) Després quan vaig anar a viure fora (...) el canvi no va ser "paulatino", sinó més radical. No sé, també és una mica d'orgull (poder ser autosuficient)" (noi estudiant)

"Yo creo que tiene que ver la educación. Supongo que la experiencia de ir conviviendo con gente, hace que vayas dándote cuenta de cosas, cada vez más cosas que son vitales, que son importantes para los demás y que son cosas sencillas, pero que tienen que cumplir ¿no? no puedes saltártelas, en tu casa tus padres siempre están detrás, te pueden decir: "oye limpia esto". Yo creo que si te acostumbras a vivir así siempre está ahí alguien de tu familia que te va a recoger las cosas...esto conviviendo, es la experiencia, te vas quitando el velo." (noi estudiant)

Aquest procés implica, d'una banda, una nova valoració de la neteja i del treball domèstic en general i, d'altra banda, que es vegi la necessitat d'assumir la responsabilitat d'aquest com condició indispensable per a una bona convivència. És a dir, l'experiència de convivència amb un grup de persones d'edat semblant, amb les quals en principi no existeix un vincle de tipus familiar, crea la necessitat d'establir un nou pacte entre gèneres per resoldre tant l'aspecte material, o sigui, que es realitzi el treball reproductiu, com relacional, és a dir que s'aconsegueixi

una conformitat de les parts respecte al repartiment d' aquest treball, per a que les relacions puguin ser més harmòniques.

Això es tradueix a la pràctica amb una tendència per part dels nois a dedicar temps a la neteja i, d'altra banda, amb un esforç per la seva part per intentar crear un ambient físic agradable. Concretament es nota una evolució cap a una major cura de la llar a través de la mateixa experiència de convivència

"En pla de netejar una mica, currar més això. Bueno, i en decoració general, jo vaig portar una planta, va ser la primera (riu) allí està, si és una... molt fàcil que visqui, o sigui que vaig portar una cosa ben resistent". (noi estudiant)

Així com per a la majoria dels nois la presa de consciència i la gradual transformació de les actituds es dona a través de la convivència amb altres estudiants, existeix una minoria per als quals l'assimilació de nous models de comportament domèstic ja es produeix dins de la família. Això es dona generalment quan el pare i la mare acostumen els fills a participar en el treball domèstic, independentment del sexe. D'aquesta forma la càrrega no recau només en les noies, i tothom interioritza el treball reproductiu com natural i aprèn a realitzar-ho. Probablement en aquestes famílies existeix un equilibri en el repartiment del treball reproductiu entre el pare i la mare, i d'aquesta manera els fills s'eduquen en la corresponsabilitat, en lloc d'interioritzar la divisió sexual del treball. Això permet que el procés d'emancipació de la família no suposi un canvi radical en les pràctiques quotidianes i evita d'entrada els conflictes de gènere entorn a aquest tema.

Aquesta evolució global en les pràctiques i les relacions de gènere repercuteix en el discurs de les noies: encara que es destaquin atributs de gènere sempre es té present la impossibilitat de generalitzar i quasi sempre es remarca que existeixen factors personals, més allà del gènere, que influeixen en l'actitud de la persona.

Fins i tot se senyalen casos en els quals els nois es tornen més nets que les noies. El fet que aquests casos cridin l'atenció confirma, tanmateix, que es tracta més bé d'una excepció.

"Yo creo que depende de la persona: hay chicos que son muy ordenados y chicos que no lo son tanto" (noia estudiant)

"Jo he vist pisos de tios que eren trenta mil cops més nets que el meu" (noia estudiant).

En el cas de les noies s'observa una visió molt clara de que els desequilibris existents no són un fet natural: això comporta que en molts casos les noies plantegin, d'una forma o d'una altra, els problemes referits al treball domèstic als seus company de pis i demanin una implicació per la seva part.

Aquest procés es reforça, més clarament en les noies que tenen un grup de referència "alternatiu", a través de la consciència de la necessitat de revisar els models que s'han interioritzat, que incloen la cura dels demés com a element central d'identitat personal, i les pròpies actuacions basades en aquests.

En alguns casos, a través d'un qüestionament de l'educació sexista rebuda, i per tant dels condicionaments que aquesta comporta.

"Les mares tenen tendència a fer-ho, jo ma mare, lel que ma mare em diu "jo t'anyoro perquè arribo a ca meva i trobo que no hi cap trasto pel mig, ni hi ha no sé qué, ni hi ha no

sé quantos. I quant hi eres tu t'ho llevava, i no m'ho llevava tot, però quan.. ja tenies sa motxilla dins de sa sala, i com que ja dona un poc de vidilla, no? que a vegades te pegava un sermon perqu deixaves sa motxilla en mig, però en el fons li agradava perquè ara és lo que anyora a vegades, no? no saps? doncs t'anyora doncs això... pues arribar a casa i posar una rentadora, i no ... no sé com que tenia algo de dir, pues l'estic fent de mare no? i suposo que això ens falta una mica, aleshores hem d'agafar consciència de lo que és ser mamà i de lo que..." (noia estudiant)

"Jo també crec a més que, jo com vinc de una família molt conservadora, d'idees molt estancades, la meva mare per exemple; que jo no faci el llit sóc una bruta, però que no el faci el meu germà és que no ha tingut temps. I amb tot sempre ha sigut així: és que pobre és un noi. Encara que no ho digui això a molta gent ens els han inculcat sense voler, que una noia sigui una bruta es una cosa molt lletja, però que un noi sigui un brut és que és un noi: jo crec que hi ha encara molt aquesta mentalitat." (noia estudiant).

Relacions de gènere

Les relacions entre noies

En les relacions de convivència entre noies es destaquen tant aspectes positius com negatius. Entre els aspectes positius es senyala que, en general, hi ha menys problemes de cara a la neteja, s'acostuma a crear una relació de confiança, comprensió, recolzament i amistad. Aquest tipus de relació, que expressa una solidaritat de gènere, i que en ocasions és percebuda per als nois com un vincle exclusiu, probablement resulta reforçada per la sensació de compartir una llar.

Tanmateix, la intensitat sembla caracteritzar tant els sentiment positius com el malestar que es pot engendrar en aquestes relacions. Els motius de confrontació es centren bàsicament entorn al treball domèstic. L'altre factor que apareix de forma recurrent com a causa de dificultat entre noies és la manca d'una comunicació clara i directa i la tendència a guardar ressentiments.

També hi ha casos en els que la relació de dependència es reproduïx entre les noies, és a dir, s'adopten papers de "mare" i "filla". Aquestes dinàmiques poden produir a vegades un desgast important en les relacions.

Relacions entre nois

Les relacions de convivència entre nois es caracteritzen generalment per la tolerància: la brutícia encara que a vegades resulti evident, no es considera un motiu suficient perquè hagi conflictes entre companys de pis. La comunicació clara es valora i s'acostuma a practicar.

Relacions entre nois i noies

La relació de convivència mixta es considera generalment atractiva, especialment per part dels nois. En alguns casos fins i tot es considera preferible.

A través de la convivència mixta es genera un ambient més plural; sobretot els nois senten que es trenquen una mica les distàncies entre homes i dones i veuen aquesta experiència com una ocasió per ampliar i profunditzar les seves relacions amb les noies. Al compartir unes vivències tan quotidianes, es considera que la relació entre gèneres es torna més natural, ja no s'intenta controlar tant la imatge. D'altra banda, se senyala, tant per part d'alguns nois com d'algunes noies, la necessitat d'establir límits sobre temes amb connotació sexual.

"(...) viviendo tios y tias, hay cosas que se dejan a parte vale? que ya no se tapan tanto" (noi estudiant)

"I van decidir que no, que no s'exibirien al pis, que es taparien" (noia estudiant)

Tant per als nois com per a les noies, la convivència mixta també pot representar una oportunitat de superar els "vicis" típics d' una relació exclusiva amb gent del mateix gènere: pels nois això pot ser el cas, per exemple, de les converses superficials, per les noies de les relacions poc transparents.

"Yo prefiero compartir piso mixtos para que sea equilibrado, pues no es lo mismo con un chico que con una chica, las chicas son pues más sentimentales puedes hablar más de sentimientos; los chicos son de sentido más sexuales y puedes hablar de otras cosas (riu) y de otros temas por ejemplo a mi no me gusta pero entre chicos se suele hablar de futbol" (noi estudiant).

"No sé, però suposo que les coses... les coses..., a ella li deia abans que les coses (amb els nois són) molt més... i sense tapujos, i sense ai! ara que hi pensarà, i ara que no sé qué, saps que (...) les noies em sembla que som massa complicades, en alguns temes, és que ens mengem molt el cap, molt" (noia estudiant)

"Jo hem sembla que preferiria viure amb nois que amb noies, perquè sempre hi ha més roces, amb els nois és més..." (noia estudiant)

Hem de remarcar que aquest "vicis" estan relacionats bàsicament amb les característiques del rol de gènere. El desig de relacionar-se preferentment amb persones de l' altre sexe, expressat en aquest termes, pot interpretar-se com una necessitat d'allunyar-se d' aquests condicionaments de gènere.

Com a mínim, ningú dels nois participants afirma que prefereixi conviure només amb gent del mateix gènere: encara en els casos en què aquesta sigui la seva situació real, tothom diu que no tindria inconvenients

en conviure amb gent de l'altre gènere.

En el cas de les noies, en canvi, aquesta tendència, encara que sigui minoritària, existeix, com es pot comprovar també per la presència d'anuncis per a compartir pis en els que es busca una noia , per un pis de noies.

"Preferimos compartir con chicas porque en general son más limpias y los chicos suelen ser más sucios, arman mucho ruido"

"que conste que los chicos eso ya no es tanto ¿eh? O sea, es decir, lo que has dicho de los anuncios de "chica busca chica", los chicos no pondrán "chico busca chico"
(noi estudiant)

Aquesta diferència es pot interpretar com una estratègia, per part de les noies, per a evitar relacions de desequilibri en el repartiment del treball domèstic. Tanmateix , el fet que en la majoria dels casos no s'assumeixi aquesta postura, almenys explícitament, indica que les noies prioritzen altres factors en la convivència, és a dir, valoren els aspectes positius de la convivència mixta que hem mencionat amunt, o bé no volen projectar-se a si mateixes com a persones tancades o "sexistes".

La presència de noies en el pis, sobretot si és majoritària, representa en general un factor de canvi del comportament dels nois.

"Jo suposo que com ens vam conscienciar tant, que el pobre noi ja res, a vegades "he de fer algo?" saps? Home, era una pressió seria, erem quatre noies i un noi saps?, o sigui, que tenia les de perdre si no. Vull dir, si no feia res, o sigui en pla "s'ha de currar" saps? I no, no, si que pencava" (noia estudiant)

Encara que òbviament existeixi una influència recíproca en aquest tipus de convivència, sobretot en el pla relacional, resulta més destacable la influència exercida per la presència de les noies sobre el comportament dels nois en la seva vivència de la realitat domèstica, en el sentit de produir un qüestionament del rol i despertar una major sensibilitat respecte a la llar.

El conflicte

Dins del context domèstic els conflictes més senyalats són entre les noies i entre noies i nois. La causa fonamental dels conflictes, en tots els casos, és el treball domèstic. Un altre tema que en menor grau genera conflicte en les convivències entre noies i mixtes és el tema econòmic.

En la convivència entre nois el conflicte sembla que sigui un tema absent; a més, es posa l'accent en la importància d'evitar-ho.

En els casos de convivència mixta els nois veuen que els problemes sorgeixen per la creació d'un ambient hostil per part de les noies; el que no es destaca d'entrada, sinó només quan s'aprofundeix el tema, és que el rerefons acostuma a ser el tema de la neteja, com també reafirmen les mateixes noies. En general, els nois senten que els conflictes sorgeixen per un qüestionament de la seva actuació per part de les noies. En la visió d'aquestes la causa és la manca de consciència i responsabilitat per part dels nois. El desig dels nois d'evitar el conflicte pot interpretar-se llavors com una estratègia per no enfrontar-se amb les seves causes.

D'altra banda, en alguns casos les noies es consideren a si mateixes com més conflictives, i també més "complicades", en el sentit de més susceptibles i rencoroses: pensen que per això tenen més conflictes entre elles dels que poden tenir amb nois. És destacable que el conflicte en la vida domèstica resulti ser un tema més important per les noies. Hi ha moltes raons que poden contribuir a explicar aquest fet. En termes generals pot considerar-se lògic que en un àmbit com el domèstic, en el que les dones tenen assignat un paper més difícil i que suposa una càrrega major, aquestes siguin les protagonistes dels conflictes.

La conflictivitat indica l' existència d' un malestar produït pel fet de tenir assignat un paper que suposa desavantatges, encara que el conflicte no quedi totalment explícit, degut a un cert grau de repressió social del mateix, a través de l' utilització d'estereotips negatius per descriure els comportaments conflictius de les dones. Per una banda, en aquest tipus de convivència les noies es permeten expressar la seva inconformitat respecte a les relacions de desigualtat de gènere, tanmateix aquesta "trasgressió" respecte al model de dona dòcil s'acompanya amb certa culpabilitat. En moltes ocasions aquestes intenten evitar o suavitzar el conflicte amb els homes (bromes, canvi de discurs en el grup mixt), probablement per la sanció social que aquest comporta. La tendència dels nois a evitar el conflicte, que hem assenyalat amunt, també fa que el conflicte entre gèneres quedi més invisibilitzat.

La conflictivitat es mostra a vegades amb més facilitat en les relacions entre noies. Un element que també influeix en aquest major grau de conflictivitat entre les noies es la seva territorialitat sobre l' espai domèstic que es manifesta, per exemple, en les formes de "fer les coses", els "hàbits" de treball domèstic.

"Jo em sembla que preferiria viure amb nois que amb noies, perquè sempre hi ha més roces, amb els nois és més..." (noia estudiant)

"convivir nunca es fácil, y hay cosas que te cuestan... no sé todo el mundo tiene una forma de hacer las cosas..." (noia estudiant, pis de noies)

Això també s'entrellaça amb una avaluació del compliment per part de les companyes de pis d' uns paràmetres que cadascuna estableix. Aquest patró de relacions, en definitiva, constitueix un mecanisme de competitivitat

per al domini de l' espai domèstic. Es tracta de comportaments que reflecteixen la persistència d' un cert grau d'identificació, encara que inconscient, amb el prototip de "mestressa de casa" .

D'altra banda, descrivint-se a si mateixes com més "complicades", les noies fan referència a la seva dificultat, en alguns casos, per establir relacions clares, basades en una comunicació oberta i directa. De fet, creuen que la falta d'aquest element és la causa de molts conflictes.

La Comunicació

La comunicació és un tema que suscita molt interès per part de les noies, potser precisament perquè es tracta del seu "taló d'Aquiles". Des del punt de vista femení existeix una consciència de que el fet de no expressar allò que es pensa o se sent és la causa de molts problemes i per tant se sent la necessitat d' un espai de comunicació.

En la relació amb les companyes de pis s'indica que existeixen temors per una banda i susceptibilitats per l'altra de cara a parlar de temes referents a la neteja, i això està associat amb una tendència a "guardar-se coses". A partir d' aquesta realitat, el fet de parlar, o parlar més clar, es veu com necessari per solucionar tensions en la convivència. Així mateix, per una part de les noies la comunicació oberta ja forma part de l' estratègia per una bona convivència, i es valora molt.

"I comencen aquí els roces, quan tu comences a guardar-te coses i ..." (noia estudiant)

"Jo crec que això que ha dit ella de l' assemblea que ha d'estar molt bé, perquè tu pots dir el que t'ha semblat, perquè sinó ho acumules d'una setmana a l'altra, si no et dorms, o el que sigui, qualsevol tema, o que t'hagis enfadat, o que et pensis que s'han enfadat amb tu o algo" (noia estudiant)

"Si, fem una reunió de pis. I a vegades "No puc anar perquè tinc reunió de pis, saps? Vull, dir realment és important. Que tothom n'és conscient, si tens reunió de pis(...) passem hores parlant, negociant(...) i si una cosa no va bé "Ei! Reunió de pis que jo vull dir algo, saps? O quan algú té algun problema o això "ei! reunió de pis!" (noia estudiant)

En l' àmbit masculí, en canvi, la comunicació respecte al tema de la neteja no constitueix un "tabú". Encara que les formes siguin a vegades molt directes no acostumen a crear malestar, sobretot si hi ha una relació de confiança. En la percepció de les noies també, els nois tenen més facilitat que elles per parlar dels problemes domèstics, encara que algunes vegades també trobin dificultats.

"En canvi els nois som més de "pues si tu m'has fet alguna cosa, t'ho dic" i si ha passat una setmana ja se m'ha oblidat. En general jo veig això, que no són tant de guardar-s'ho, ni tantes històries, ni tan complicat" (noia estudiant)

Tanmateix, s'ha de tenir en compte que el fet que la comunicació entre els nois respecte a temes domèstics sigui més fàcil també depèn de que per a ells no es tracta d' un tema tan important com per a les noies.

Respecte a la comunicació entre homes i dones, aquestes trasmeten un sentiment de frustració relacionat amb que el fet de dir les coses no és suficient per produir un canvi en el comportament dels seus companys. Aquesta situació que a les noies els crea la sensació de "no sentir-se escoltades" té una altra lectura per part d'alguns nois, que consideren que el problema no està en la comunicació o en la comprensió, sinó en la dificultat per realitzar ràpidament un canvi que per a ells resulta radical.

"(...)i un día arribo i està el menjador tot desordenat i... ah!! Però lo important crec que es dir-ho, per aixó dic lo de la comunicació, el que passa és que si has de dir-ho tota la vida..." (noia estudiant)

"cuando se dicen las cosas se entienden, lo que pasa es que una cosa es entender y otra es seguir teniendo los mismos defectos porque yo creo que si hay un defecto ahí de una persona, un defecto entre comillas, lo máximo que puede hacer, si esta persona es sucia, es mejorar un poco esa suciedad, pero no va de repente a cambiar. O sea que cuando se dicen las cosas se entienden, no creo qu haya falta de comunicación" (noi estudiant).

Els nois, per la seva part, observen que les noies a vegades no es comuniquen clarament amb ells. Aquesta sensació es pot explicar pel costum de les noies a plantejar els problemes, d'entrada, en to de broma o no plantejar-los, probablement amb la intenció de no crear tensió. Aquesta pràctica pot basar-se en què plantejar el tema obertament suposa encarar-se amb la realitat de la desigualtat de gènere en les relacions personals, situació que pot resultar difícil.

"En estos temas puede haber mucho conflicto. Como te he dicho antes, la chica con que vivía no se atrevía a decírselo directamente, supongo que tiene que ver con eso, con pensar que tu eres un chico y yo soy una chica y tocar el tema este, de "¿qué pasa? Como te lo han hecho siempre todo... y nosotras ya directamente nos preocupamos por la limpieza..." quizás también era ella, cada uno puede tener más celos o no" (noi estudiant).

D'altra banda, les noies semblen tenir més facilitat per expressar-se en termes afectius i respecte a temes personals, característica que facilita la creació d'un ambient càlid i "familiar": En aquest sentit els nois apareixen, recordant la definició de Sarraceno, com grup "silenciat", és a dir, que socialment li resulta difícil aquesta obertura i el fet de viure les relacions de convivència amb profunditat, ja que l'interiorització de l'estereotip masculí

els porta a considerar d' alguna forma perillosa el fet de compartir les pròpies vivències personals, ja que els tornaria més vulnerables. En contraposició amb l'interiorització d' aquest estereotip, els nois valoren la capacitat femenina en aquest sentit; aquest reconeixement explícit sembla indicar un desig de superació d' aquests límits culturals.

"(...) también las chicas bueno es que eran tope de, no se como decirlo, de cariño, amistad no?, muy familiar no? de contar las cosas, de hacerlo agradable no?" (noi estudiant).

L'influència de la procedència geogràfica, la participació i els grups de referència dels i les joves en el procés de reproducció i canvi.

En relació a la influència de la procedència territorial respecte al grau de reproducció o superació dels rols de gènere en la convivència en els pisos d'estudiants, s'observa que en el cas de les noies la reproducció del rol femení es dona indistintament de que la procedència sigui urbana o rural. Tampoc es destaca cap grau de diferenciació depenent de l'origen urbà, semi-urbà o rural en el cas de les noies que mostren més consciència sobre la seva situació de gènere o bé que qüestionen la desigualtat existent respecte al repartiment del treball a l'àmbit domèstic.

En el cas dels nois també es troba que, en general, no hi ha una marcada diferència entre els que procedeixen de la ciutat o de l'àmbit rural, respecte a la persistència de la reproducció del rol masculí tradicional. Tot i això, trobem alguns elements que descriuen cert grau de variació en el comportament i reflexió dels nois, on sí que hi ha una clara distinció de procedència urbana territorial. Es a dir, trobem que els nois de procedència urbana són els únics que marquen algunes pautes de canvi respecte a la reproducció de rol, manifestant un major nivell de consciència i reconeixement de la importància del treball domèstic, una visió molt crítica sobre la responsabilitat tant de nois com de noies en la reproducció dels rols de gènere tradicional, no es troben satisfets amb la identificació del rol masculí i utilitzen un discurs que s'apropa a la idea de la coresponsabilitat respecte al treball domèstic, com un factor que suposa un canvi d'actitud forta però necessària pels nois, i que consideren que les relacions de gènere estan canviant.

Tot això a diferència dels nois d'àmbit rural, que no es qüestionen en cap moment el seu rol, es mostren més indiferents respecte a la importància del treball

domèstic (indiferència respecte a la brutícia i a la importància del conflicte que genera aquesta situació).

En relació a la influència que pot tenir el fet de participar en algun moviment social o polític en las relacions de convivència en els pisos de estudiants, trobem en primer lloc, que la majoria d'estudiants no participen ni estan organitzats en cap moviment polític-social, encara que en alguns casos trobem noies que sí participen en agrupacions juvenils, moviments polítics que aspiren a transformar el sistema, o que col·laboren amb organitzacions no governamentals. En aquests casos el discurs emprat expressa clarament un major nivell de consciència en relació a la desigualtat existent a las relacions de gènere, o be majors referències a una experiència de canvi cap a una major igualtat en aquestes relacions; tanmateix, al compartir la seva experiència de vida quotidiana aquestes noies també mostraven en el seu comportament un cert grau de reproducció del rol tradicional femení, reflectint així el grau de contradicció que viuen entre el seu discurs i la seva pràctica.

Respecte a la identificació juvenil de tipus alternatiu o conservador, s'observa que encara que en general no existeix una forta identificació dels i les joves, si existeix cert nivell de influència en el discurs, i en determinades actituds i comportaments respecte al rol de gènere de alguns nois i noies universitaris que s'identifiquen o participen en grups alternatius.

En aquests estudiants s'observa una major disposició y obertura cap a la idea de canvi en les relacions de gènere, un esforç sobretot per part dels nois per trencar amb comportaments o actituds que es viuen com contradictoris respecte al model que tenen com referència, encara que el canvi no es doni de forma immediata o radical. Podem observar per tant que el fet de tenir un grup de referència alternatiu, malgrat les contradiccions que hem assenyalat, proporciona elements per a la construcció d'identitats diferents.

CONCLUSIONS

L' estudi posa de manifest que en l' univers considerat, el dels i les estudiants universitaris que comparteixen pis, encara que no existeixen condicionaments directes que l' afavoreixin, com diferents posicions dins del món laboral, vincles familiars , dependència econòmica o influència de la "ideologia de l' amor" entre els membres, i que en principi el nivell cultural d'aquests hauria de afavorir la seva superació, existeix d'entrada un grau considerable de reproducció dels rols de gènere a l'espai domèstic.

Així mateix trobem que els conflictes que es produeixen a la convivència, son bàsicament conflictes de gènere, ja que estan relacionats amb rols de gènere i amb la seva reproducció o ruptura. Aquests conflictes es donen bàsicament entre nois i noies i entre noies.

En el cas de les noies, la reproducció de rol es dona en els següents aspectes: s'atribueix prioritat al treball domèstic dins de les activitats realitzades al pis, en general s'assumeix el treball propi i es tendeix a assumir el dels altres - concretament dels nois - quan aquests no el realitzen, complint a vegades un paper de cuidadora, es dona una vinculació forta amb l' espai domèstic i una apropiació del mateix que contribueix, d'una banda, a crear un ambient més de "llar" i per l'altra pot engendrar conflictes amb altres noies pel domini d'aquest espai. La construcció de la llar es realitza tant a nivell físic, amb el treball de decoració- a part del de netejar i ordenar - com a nivell de relacions, establint generalment unes relacions properes i de confiança amb les companyes i els companys de pis. El major esforç i la major habilitat de les noies en aquest sentit, malgrat tots els aspectes negatius del rol, representa un avantatge, ja que facilita el seu procés d'emancipació de la família i produeix una sensació de pertinença al lloc on s'està vivint.

Respecte a les relacions de convivència entre noies, pel que hem dit, l'aspecte de continuïtat és representat per l'ambivalència d'aquestes relacions: la proximitat i la confiança són acompanyades per una tendència a la competitivitat. Les noies acostumen a tenir una bona comunicació en termes afectius, encara que, en general, els costa parlar amb claredat dels problemes de la convivència.

En el cas dels nois la reproducció de rol es concreta en la descurança de les pròpies responsabilitats respecte al treball domèstic, la indiferència front a la societat i fins i tot, a vegades, front a temes bàsics d'higiene, la descurança de l'espai personal, la falta d'iniciativa respecte a la neteja i a la creació d'un ambient de llar. Els problemes de la convivència i la comunicació respecte a aquests no tenen tanta rellevància com per a les noies ja que aquesta realitat no es viu tan intensament; d'altra banda, es troben més dificultats de comunicació en el terreny personal i afectiu. Les relacions amb els companys de pis també acostumen a ser menys complicades, però també menys profundes.

Malgrat l'existència d'aquest grau de reproducció, hi ha unes actituds i uns comportaments que hem identificat com de ruptura respecte al rol, encara que no suposin el plantejament de models alternatius.

En el cas de les noies la ruptura és representada per la descurança del treball domèstic per part d'algunes d'elles, actitud que es pot produir arran de variacions en el procés de socialització a dins de la família - que poden ser també un dels efectes de la "ruptura" dels anys '60-'70 - degut a les quals les noies no interioritzen els atributs que tradicionalment se'ls adscriuen, o bé per una rebel·lió de les noies al rol que se l'imposa per part de la societat: tanmateix aquests factors de ruptura, en si positius, si no són acompanyats per nous referents, acaben produint una substitució de patrons femenins per patrons tradicionals masculins. Aquesta ruptura, que es realitza per part de una minoria de les noies, és

sancionada especialment per les seves companyes, fet que evidencia l'importància dels mecanismes de retroalimentació dels rols.

En el cas dels nois s'observa una sensació d'incomoditat respecte al rol tradicional masculí, deguda especialment al desprestigi que aquest ha patit durant les últimes generacions. Aquesta incomoditat genera una necessitat de distanciament d'aquest referent, principalment a nivell simbòlic, que s'expressa sobretot a través del rebuig cap a les generalitzacions que "encasellen" els nois en el rol.

Aquestes ruptures, encara que no constitueixin solucions reals a la problemàtica, contribueixen al debilitament dels referents tradicionals.

La diferència en els comportaments i les actituds de nois i noies és reconeguda per ambdues parts i generalment no s'assumeix com un fet natural, sinó depenent de condicionaments socials de gènere. La igualtat d'accés als estudis universitaris, i el nivell de consciència que aquesta formació normalment contribueix a crear -sobretot en el cas de les carreres humanistes- generen una major assimilació del discurs d'igualtat de gènere -reforçat per diverses instàncies socials, inclòs a nivell legal- per part del col·lectiu estudiat, i unes majors expectatives d'igualtat de gènere en les noies. En aquest context es dona, llavors, de forma bastant marcada, la paradoxa entre discurs i expectatives d'igualtat i pràctiques de desigualtat de gènere. Tanmateix, malgrat la consciència de la desigualtat crea un major malestar, és justament aquesta incomoditat respecte a les pràctiques tradicionals, l'element que pot permetre la seva superació.

En molts casos la consciència de la desigualtat produeix la recerca de nous patrons de comportament i noves formes de relació. Per part de les noies aquesta tendència es concreta plantejant als seus companys de pis la seva inconformitat

respecte als desequilibris en el repartiment del treball, i en varis casos també a través d' un qüestionament dels propis patrons de conducta.

Podem observar que en un context de desigualtat de gènere, els conflictes interns al gènere femení – que hem descrit amunt – formen part de la dinàmica de reproducció de rols, mentre que els conflictes entre gèneres constitueixen un factor de canvi.

Entre els nois, el punt de partida pel canvi consisteix en reconèixer el valor del treball domèstic realitzat per les noies i el fet que aquest treball generi benestar. Aquest reconeixement, que resulta més fàcil al tractar-se d' una forma de convivència en la que els papers i les relacions entre els membres no estan institucionalitzades- i per tant no emmascaran el treball femení- i que permet a més a més observar la diferència que es produeix entre la convivència exclusiva amb nois i la convivència amb noies, té una importància fonamental, ja que trenca amb la invisibilitat social del treball domèstic, i resulta ser una motivació important de cara a la assumpció d' aquest treball per part dels nois. S'observa que quan els nois fan explícit aquest reconeixement tendeixen, a augmentar la seva dedicació a les tasques domèstiques – neteja, ordre i decoració de la casa.

Respecte al grau de reproducció o superació dels rols, existeix una influència de la procedència territorial bastant evident en el cas dels nois, ja que el qüestionament del rol només es produeix per part de nois d'origen urbà, mentre que per part de les noies aquest qüestionament es pot donar independentment del seu origen. La participació social i política en col·lectius que es proposen transformar la societat en sentit més igualitari, així com la identificació amb grups juvenils "alternatius", son factors que contribueixen a la superació dels condicionaments de gènere.

Observem que existeixen diferències personals respecte a la influència dels rols de gènere en la identitat de cadascú/na, que van des del arrelament a la superació d'aquest, encara que en la majoria dels casos les identitats es troben en una situació híbrida en la que per una banda influeixen els hàbits i els condicionaments de gènere i per l'altra la voluntat de canvi cap a corresponsabilitat.

El repte consisteix per als nois en realitzar un procés de creixement personal a través de l'assumpció de les pròpies responsabilitats en l'àmbit reproductiu, que tradicionalment, gràcies al rol de gènere, els homes han evitat; el fruit d'aquest esforç és la participació en un espai respecte al qual han estat històricament silenciats i el desenvolupament d'una major capacitat de cura personal i del propi entorn.

Per a les noies, el repte pot ser afrontar el temor al conflicte amb els nois i a la sanció social d'una banda, i estar disposades a renunciar al domini de l'espai domèstic per l'altra. La compensació consisteix en un alleugeriment de la carga de treball, i de la que representen els condicionaments socials.

De cara a les relacions entre nois i noies l'efecte positiu d'aquesta evolució cap a la corresponsabilitat és la consecució d'un major equilibri i harmonia.

BIBLIOGRAFIA

BALBO, L., *La doppia presenza* en "Inchiesta", núm. 32, Milan 1978.

BORDERIAS, C.- CARRASCO, C. - ALEMANY, C. *Las mujeres y el trabajo*, Barcelona, FUHEM-ICARIA 1994.

CARANDELL, J.M., *Las comunes alternativas a la familia*, Barcelona, Tusquets, 1972.

J.GERSHUNY, S.JONES, *Time use in seven countries*, European Foundation for the improvement of living and working conditions, Dublin, 1986, p.30

MURILLO, S. *El mito de la vida privada*

NASH, M., *Identidad cultural de género, discurso de la domesticidad y definición del trabajo de las mujeres en la España del s. XIX*, a G. Duby, M.Perrot, *Historis de las mujeres*, Madris, Taurus, 1993. Pàgines 585-597.

OFFE, C., *Las contradicciones del estado del bienestar* Alianza 1988 Madrid

SARACENO, Ch., *Uomini e donne nella vita quotidiana. Ovvero, per una analisi delle srutture di sesso della vita quotidiana* a F. Bimbi - V. Capecchi, *Srutture e strategie della vita quotidiana*, Milan, Franco Angeli, 1986.

SCOTT, J., *La mujer trabajadora en el siglo XIX*, a Duby-Perrot, op. cit.

TORNS, T. *Mercado de trabajo y desigualdades de género*, a *Cuadernos de Relaciones Laborales*, núm.6, Madrid, 1995

TORNS, T.- CARRASQUER, P., *Entorn dels conceptes de dona i treball en VVAA, Visió de Catalunya*, Barcelona, Diputació de Barcelona, 1987.

CANALES I PEINADO, *El grupo de discusión, Métodos y técnicas cualitativas de investigación en Ciencias Sociales*, Madrid, Síntesis, 1994 (cap.11)

IBAÑEZ, J. *Más allá de la sociología. el grupo de discusión: teoría y crítica.*, Madrid, Siglo XXI, 1992.

VALLES, S. *Técnicas cualitativas de investigación social: Reflexion metodológica y práctica profesional*, Madrid, Síntesis, 1997

ANNEXOS

Guió de l'entrevista enfocada

Guió del grup de discussió

Entrevistes

Grups de discussió

Guió de l'entrevista

Perfil de l'entrevistat/ada

- gènere
- edat
- procedència territorial
- participació en grups o moviments (esmentats amunt)
- grup d'identificació juvenil
- carrera estudiada

"Temps"

Què fas durant el dia? A quines activitats et dediques?

Quan de temps passes a casa?

Què fas quan estàs a casa? Com reparteixes el teu temps quan estàs a casa?

A quines tasques et dediques dins de casa?

Repartiu d'alguna manera les tasques dins de casa?

"Espais"

Com repartiu els espais de casa?

On passes més temps dins de casa?

On feu vida comú?

Els espais comuns els utilitzeu tots i totes de la mateixa manera?

"Conflicte de gènere"

Quins són els temes que acostumen a crear alguna tensió dins de casa?

Entre quines persones acostuma a haver-hi més conflictes? Per què?

Hi ha algun espai de casa que provoqui més discussions?

“Noves formes de relació de gènere”

Teniu algun tipus d’acord respecte als temes de casa? Com heu arribat a aquests acords?

Considereu que està equilibrada la divisió del treball dins de casa?

“Valoració de la convivència”

Com valoreu la teva experiència de convivència?

Hi ha alguna cosa que hi canviaries, si poguessis?

Guió del grup de discussió

Pensem que conviure amb altra gent jove és una experiència molt interessant, però també és una cosa nova que a vegades suposa un esforç. Quin creieu que és el repte més gran de la convivència?

Guió de l'entrevista enfocada Què és el més important que hi ha d'haver-hi en una casa?

La casa és un lloc on dormir o és alguna cosa més?

Què es necessita per a una bona convivència?

Existeixen normes a casa vostra?

Preferiu conviure amb homes o dones? Per què?

Què canviariu, si poguessiu, en la vostra convivència?

Què us agrada més de la vostra convivència?

ENTREVISTES

Guió de l'entrevista

Perfil del entrevistat/a

-*genere*: Maria José C.

-*edat*: 23

-*procedencia territorial*: Capellares- Barcelona

-*participacio en grups o moviments (esmentats amunt)* : Participa en el Mov. Independentista

-*grup d'identificacio juvenil*: Movimiento mismo.

-*carrera estudiada*: Derecho

-*Temps y Nombre de persones amb les que comparteix pis*: Tres años el último he compartido con 6 chicas.

"Temps"

- *Que fas durant el dia? A quines activitats es dediques?* Durante el día normalmente lo paso en la universidad, a veces me quedo en el piso toda la mañana o por lo tarde depende cuando no tengo clases. Durante el año me dedico basicamente a estudiar aunque algunas veces trabajo algunos fines de semanas.
- *Cuan de temps passas a casa?* En casa paso poco tiempo, generalmente estoy a partir de las 7 de la tarde.
- *Que fas quan estas en casa? Com reparteixes el teu temps cuan estas a casa?* Cuando estoy en casa hago pues, la faena que te toque hacer de limpieza o asi, la comida que normalmente te la tienes que hacer y pues leer, escuchar musica o hablar con la gente.

No tengo un orden para repartir el tiempo, si llego me toca limpiar y en ese momento tengo ganas de hacerlo pues lo hago enseguida, a veces si tengo más pereza lo dejo al final, eso lo haces un poco a tu gusto.

- *Repartiu de alguna manera les tasques dins de la casa?* Sí, se montan unos horarios por semana de todas las faenas repartidas que le toca a uno, siempre se intenta que alguien tenga libre porque así se puede combinar si a tí no te va bien cambiarselo, o sea esta semana tu haces lo mío la semana que viene yo haré lo que te toca a tí, asi va rodando y todo mundo hace todo y ya esta.

"Espais"

- *Com repartiu els espais de la casa?* Cada uno tiene su habitación individual y luego el resto es comunitario. El año pasado como teníamos dos baños pues nos repartimos tres en cada baño más que nada porque si no todo mundo iba a uno que es el que estaba más cerca.
- *On passas mes temps dins de la casa?* Pasamos más tiempo en el comedor.
- *On feu vida comu?* En el comedor hacemos más vida en común, yo paso más tiempo en el comedor pero eso depende también de lo que quieras hacer si es por ejemplo leer te vas a tu habitación.
- *Els espais comuns els utilitzeu tots i totes de la mateixa manera?* Bueno hay quien más y quien menos, por ejemplo quien quiere estudiar más está más encerrado en su habitación y quien igual no tiene tanto trabajo en el año está más en el comedor.

"Conflicte de genere"

- *Quins son els temes que acostumen a crear alguna tensio dins de la casa?* Lo que hace que la gente se enfade más es si alguien repetitivamente no hace el trabajo comunitario que le toca hacer, eso es una cosa que bueno, siempre que ha habido alguiene en el piso que he estado yo que todo mundo le tenía mania era por eso, porque no hacía nunca lo que le tocaba hacer. Por ejemplo le tocaba limpiar cocina no la limpiaba, una semana no pasa no pasa nada porque dices mira no he podido lo haré la semana que viene y todo mundo lo entiende porque a todos nos pasa, pero hay gente que repetitivamente no lo hace ya que nunca limpia, no ordena los platos que ha utilizado y al cabo de un tiempo te das cuenta de quien es.
- *Entre quinas persones acostuma a haver-hi mes conflicte? Per que?* Desde mi experiencia creo que normalmente es con chicos, aunque no es siempre universal porque también he compartido con un chico que era mucho más ordenado que yo y con alguna chica que era un verdadero desastre. Creo que eso debe a la forma de ser de la persona, creo que son personas que en su casa normalmente se lo han hecho todo, nunca le han exigido que se ordene la habitación, o que se haga un día la comida porque su madre no puede, es gente pues

que en su casa se lo han hecho todo y llegan aquí y siguen esperando que alguien les haga todo.

Yo personalmente me he llevado bien con todas las personas que han estado en el piso menos con una chica y un chico porque nunca hacían lo que tenían que hacer y tenías que ir tu detrás hacerlo y se lo decías y si si ya lo haré y nunca, pero era por eso que también se llevaban mal con el resto del piso y nos llevamos mal por no saber convivir basicamente. La diferencia que hay también entre el compartir piso con chicos y chicas es que los chicos son más de fiestas, era terminar de comer y jugar a las cartas etc, en cambio las chicas no tanto pues miran un poco la tele, ir a dormir temprano que mañana hay que ir a clases son como más aplicadas, en cambio los chicos era las 5:00 de la mañana y estaban jugando a las cartas.

- *Hi ha algun espai de la casa que provoqui mes discussions?*

Este año como mi hermana también vivía en el piso casi que la tenía metida siempre en mi cuarto, entraba y estaba durmido allí por lo que espacio privada casi no tenía ninguno pero claro al ser mi hermana tenía más confianza. En otro espacio, quizás por las mañanas la ducha, porque claro si no te ponías de acuerdo pasaba que toda la gente se acumulaba porque se querían ducharse lavarse y venían con date prisa.

“Novas formes de relacio de gènere”

- *Teniu algun tipus d'acord respecte als temes de la casa? Com heu arribat a aquets acords?* Sí teníamos un acuerdo sobre la faena de la casa, llegamos a ello porque un día nos pusimos a hablar a ver cuanta gente eramos en el piso, el año pasado como eramos tanta gente pudimos dividir mucho las faenas, una hacia la cocina, otro el pasillo, otra comedor, una a bajar la basura, así nos íbamos dividiendo, eso lo hablamos en que consiste cada una de las faenas, estos acuerdos los hicimos desde el principio claro que no el primer día, pero eso sale a los primeros días porque ya se ve que hay que ponerse de acuerdo para que las cosas salgan.

- *Considereu que esta equilibrada la divisió del treball dins de la casa?*

El año antepasado que me toco compartir con tres chicos y yo de chica, ese año no había horarios todo mundo hacía las cosas cuando lo encontraba sucio y la que limpiaba más era yo, aunque ellos limpiaban lo hacia hasta que yo me enfadaba por eso y se ponían a limpiar todo,

ello eran como más descuidados en cambio yo veía algo fuera de lugar y enseguida lo ponía bien. Este año pasado el reparto entre las chicas era mejor todas bastante igual, aunque había una chica que limpiaba mucha más que el resto pero porque ella decía que se sentía bien limpiando y aunque no le tocara hacer una cosa se ponía a hacerlo porque quería.

"Valoración de la convivencia"

- *¿Cómo valoras la tu experiencia de convivencia?* En general muy buena, pienso que me ha ayudado a ser más ordenada en los espacios de todas/os, cosa que en mi casa no me importa mucho el orden en el piso me preocupa por que todo este en su sitio, porque sé que en los espacios comunes si alguien tiene todo tirado por allí molesta un poco y en eso si creo que he mejorado.
- *¿Hay alguna cosa que si cambiarías, si pudieses?* Cambiar no cambiaría nada, lo que si cambiaría son cosas de los pisos donde he estado, ya que normalmente son pisos, muebles viejos en los que todo se cae, claro generalmente no te encuentras un piso de estudiante en condiciones optimas. El compartir pisos con más o menos personas me es totalmente indiferente o si es con chico o chica, porque en definitiva lo que molesta en la convivencia es cuando no se respeta los acuerdos sobre el espacio común ni el trabajo que tienen que hacer, si no respetas las bases de la convivencia que es cuando estas en el espacio de todos hacer lo que toca, claro una vez no pasa nada dos tampoco pero a la que siempre es el mismo que le tienes que ir detrás como si fueras su madre es que al final eso cansa.

Creo que aunque las chicas son las que generalmente son las que más hacen en los pisos también eso ya se está rompiendo porque también he convivido con chicos que son muy ordenados lo limpiaba todo mucho más que yo, en cambio chicas que son un verdadero desastre, creo que eso depende mucho de la forma en que te han educado y de como es la persona porque yo por ejemplo en mi casa en general hago muy poco pero luego en piso intento limpiar todo lo que me toca, eso creo que depende del carácter y la educación.

Alicia

Edat: 21 anys

Procedència: Arbúcies (Girona).

Facultat: Dret

Participació: /

Comparteix: amb quatre noies més (des de 1er, encara que algunes hagin canviat).

Quines activitats tens durant el dia?

Activitats, activitats, no en tinc moltes, bàsicament, jo que sé, anar a classe, quan hi vaig, que no es massa sovint i ara estic buscant feina, però abans bàsicament dormir, anar a alguna classe i menjar a casa...

¿Llavors passes força estona a casa? ¿Què fas quan estàs a casa?

Doncs xerrar amb la resta de les noies, anar a fer un toc...

Hi ha alguna feina de la casa que facis tu?

Sí, fem una rotació i cada setmana doncs una fa el lavabo, l'altra setmana fas la cuina, l'altra setmana el menjador... els plats també estan assignats per rentar per dia...

Ho teniu organitzat amb un horari?

Sí.

I els espais de la casa com estan repartits? Cadascuna té la seva habitació?

Cadascuna té la seva habitació, menys dues que comparteixen habitació, i la resta dels espais són comunitaris, el menjador, la cuina, el lavabo...

- Els espais comuns els utilitzeu totes de la mateixa manera?

Sí.

- Hi ha algun tema que alguna vegada hagi creat alguna tensió?

No, ens portem totes molt be per això.

- Per repartir el treball no hi hagut cap problema?

No, cap problema, no, mai.

- Està equilibrada la divisió del treball?

Sí.

- Hi ha alguna que faci més que les altres?

Home, sempre hi ha alguna que doncs neteja més, o menys, però bueno, això depèn de cadascú també, no sé, deixar una mica del que faci l'altra gent, no sé, un dia que una netegi més, al cap d'uns dies l'altra ho farà, saps, vull dir, que no pots

estar dient als demás "tu no has fet això" "tu no has fet allò" perquè un altre dia tu no podràs, no ho faràs i ho haurà de fer l'altra.

- Però hi ha gent que normalment netegi menys que tu?
No, no molt, no.

- ¿En general com valoraries la experiència de convivència?
Molt positiva. Home, aprendre a conviure amb cinc persones, s'ha de ser força tolerant, vull dir, amb els altres i amb tu mateixa, doncs, vigilar una mica amb el que fas, però molt bé, molt bé.

- Hi ha alguna cosa que canviaries si poguessis?
No, jo, canviar, no canviaria res.

Guió de l'entrevista

Perfil del entrevistat/a

-genre: Raquel

-edat: 19

-procedencia territorial: Terragona

-participacio en grups o moviments (esmentats amunt): Ninguno

-grup d'identificacio juvenil: Independentistas

-carrera estudiada: Sociología

-Comparte desde hace dos meses, con tres chicas.

"Temps"

- Que fas durant el dia? A quines activitats es dediques? Durante el día ir a la universidad.
- Cuan de temps passas a casa? Desde la hora de comer ya sea las dos o las tres, hasta el dia siguiente que regreso a la universidad.
- Que fas quan estas en casa? Hablar con mis compañeras de piso, vamos a comprar alguna cosa, vemos la tele y hacer las cosas de la casa.
- Com reparteixes el teu temps cuan estas a casa? Comer, hacer las cosas de casa, ver la tele y estudiar.
- A quines tasques et dediques dins de la casa? Cada dia me toca hacer una cosa, vamos variando según el horario.
- Repartiu de alguna manera les tasques dins de la casa? Hemos hecho un horario para cada día.

"Espais"

- Com repartiu els espais de la casa? Cada una tiene su habitación y se encarga de limpiarla, luego las otras tareas de la casa se reparten.
- On passas mes temps dins de la casa? Pasamos más tiempo en el comedor
- On feu vida comu? En el comedor y la terraza.

- Els espais comuns els utilitzeu tots i totes de la mateixa manera? Todas ocupamos el mismo espacio porque nos llevamos muy bien todas.

“Conflicte de genere”

- Quins son els temas que acostumen a crear alguna tensio dins de la casa? De momento ninguno nos llevamos muy bien. No hay ningun problema de nada
- Hi ha algun espai de la casa que provoqui mes discussions? Ninguno.

“Novas formes de relacio de gènere”

- Teniu algun tipus d’acord respecte als temes de la casa? Com heu arribat a aquets acords? El primer día nos reunimos a hablar, nos pusimos unas normas, como por ejemplo no fumar en los espacios comunes como la cocina, comedor y todo ha quedado claro y nos entendemos muy bien.
- Considereu que esta equilibrada la divisio del treball dins de la casa? Sí porque por ejemplo a una le toca la cocina a otra el lababo y otra el comedor y cada día vamos cambiando de cosa y así todas hacemos de todo.

“Valoracio de la convivencia”

- Com valoras la teva experiencia de convivencia? Muy buena, porque en mi casa mi madre siempre esta encima y se pasa gritandome, aquí pues como cada una hace lo que quiere y ninguna se mete en la vida de la otra pues es perfecto.
- Hi ha alguna cosa que hi canviarias, si puguessis? Nada.

Guió de l'entrevista

Perfil del entrevistat/a

Mari carmen

-genre: F

-edat: 22 años

-procedencia territorial: Berrga

-participacio en grups o moviments (esmentats amunt): Ninguno

-grup d'identificacio juvenil: Ninguno

-carrera estudiada: Ciencias

- Comparte piso con tres chicas y un chico desde hace tres años.

"Temps"

- Que fas durant el dia? A quines activitats es dediques? Estudiar aquí en la universidad e ir al gimnasio.
- Cuan de temps passas a casa? Por las tardes y las noches.
- Que fas quan estas en casa? Generalmente estudiar o mirar la tele.
- Com reparteixes el teu temps cuan estas a casa? Depende de la faena que hay, generalmente lo primero es estudiar, hacer la faena del piso que me toca y ver la tele o escuchar musica.
- A quines tasques et dediques dins de la casa? Estudiar y limpieza, según la faena que me toca durante la semana.
- Repartiu de alguna manera les tasques dins de la casa? Sí, cada semana se encarga de la faena de limpieza la persona que le toca.

"Espais"

- Com repartiu els espais de la casa? Cada uno tiene su habitaciones, luego cada compartimos el lavabo, comedor y la cocina.
- On passas mes temps dins de la casa? En el comedor.

- On feu vida comu? Allí mismo.
- Els espais comuns els utilitzeu tots i totes de la mateixa manera? Sí, todos por igual.

“Conflicte de genere”

- Quins son els temas que acostumen a crear alguna tensio dins de la casa? Ninguno.
-
- Entre quinas persones acostuma a haver-hi mes conflicte? Per que? Todos nos llevamos muy bien.
- Hi ha algun espai de la casa que provoqui mes discussions? No.

“Novas formes de relacio de gènere”

- Teniu algun tipus d’acord respecte als temes de la casa? Com heu arribat a aquets acords? Sí, acordamos poner todas las faenas de la casa y repartirnosla entre todos y cada uno hace una hacerla la que le toca el día.
- Considereu que esta equilibrada la divisio del treball dins de la casa? Sí, a porque todos hacemos de todo y cada uno cumple.

“Valoracio de la convivencia”

- Com valoras la teva experiencia de convivencia? Bastante buena. Preferimos compartir con chicas porque en general son más limpia y los chicos suelen ser más sucios arman mucho ruido, aunque el chico que comparte nuestro piso es bastante limpio.
- Hi ha alguna cosa que hi canviarias, si puguessis? Nada.

Guió de l'entrevista

Perfil del entrevistat/a

Pera C.

-genre: Masculino

-edat: 20 anys

-procedencia territorial: Gerona.

-participacio en grups o moviments (esmentats amunt) : Ninguno

-grup d'identificacio juvenil: Musica Tecno.

-carrera estudiada: Comunicació audiovisual.

- Comparte con dos chicas y dos chicos, desde año y medio.

“Temps”

- Que fas durant el dia? A quines activitats es dediques? Por la mañana ir a la universidad, pasar en el ordenar y nada más.
- Cuan de temps passas a casa? Muy poco, por la noches nada más.
- Que fas quan estas en casa? Hablar un poco con los compañeros e ir a dormir, en general es el sitio para llegar a descansar.
- A quines tasques et dediques dins de la casa? Hacer lo que me toca de limpieza.
- Repartiu de alguna manera les tasques dins de la casa? Sí cada semana hay un rol de aseo en donde a cada uno le toca limpiar pues el labavo, otro la cocina, otro el comedor y así nos repartimos, aunque la habitación cada uno se la hace cuando quiere y la tiene como quiere.

“Espais”

- Com repartiu els espais de la casa? Cada uno tiene su habitación, el resto son espacios comunes.
- On passas mes temps dins de la casa? En mi habitación.
- On feu vida comu? En la cocina, ya sea cuando se va a cenar o se esta cocinando todos están.
- Els espais comuns els utilitzeu tots i totes de la mateixa manera? No, porque depende del tiempo que permaneces en casa, si yo estuviera más en el piso igual estaría más en la sala o no se, ellos como están más tiempo que en casa pues le sacan más provecho que yo; además que yo TV y ordenador

tengo en mi habitación, quizás si yo estuviera más en casa hubiera más equilibrio pero ellos son los que aprovechan más el piso y yo voy a dormir allí no más desayuno, ceno y duermo nada más.

“Conflicte de genere”

- Quins son els temes que acostumen a crear alguna tensio dins de la casa? El dinero al hacer cuentas de teléfono, de luz, que hace falta tanto dinero para no sé que, son temas que prefiere no hablar porque uno coge la factura y dice nos toca tanto y lo deja anotado, son los temas delicados.
- Entre quinas persones acostuma a haver-hi mes conflicte? Per que? Entre las chicas, porque los chicos vemos que si el problema es de dinero y que faltan 500 pelas pues las ponemos y ya esta nosotros como que pasamos un poco, en cambio entre ellas empiezan a buscar el porque faltan 500 pelas a buscar a decir quien ha faltado y nosotros vemos que faltan pues las pones y se acabo que faltan 2000 pues lo dividimos entre cuatro ponemos 500 y ya se acabó, ellas empiezan a ver el porque, se complican.
- Hi ha algun espai de la casa que provoqui mes discussions? La cocina porque igual uno se ha dejado un plato sucio, o que no lavastes bien o que no guardastes esto. Generalmente son las chicas las que nos discuten a nosotros.

“Novas formes de relacio de gènere”

- Teniu algun tipus d'acord respecte als temes de la casa? Com heu arribat a aquets acords? Sí tenemos un rol de limpieza cada semana, va rotando para cada uno. Estos acuerdos no se como llegaros porque cuando llegue ya estaba el rol.
- Considereu que esta equilibrada la divisio del treball dins de la casa? Sí, porque una vez al mes te toca hacer de todo.

“Valoracio de la convivencia”

- Com valoras la teva experiencia de convivencia? Dificil, porque si tienes problemas cuando estás con tu familia aunque no te guste te aguntas porque es tu familia, en cambio aquí si tienes algun problema se habla y al principio es muy dificil porque no conoces de nada a nadie y empezar a cojer confianza es muy dificil y al igual te das cuenta que hay gente que no te gusta pero te tienes que aguantar porque te va bien el piso, por situación económica, te toca cerca del metro, y tratas de aguantar cositas que dices mejor me callo y no pasa nada. A mi en lo personal lo que me cuesta de la

conviencia es que se meten mucho en mi vida preguntandome las chicas qué haces, con quién vas, a dónde vas, que yo se que no lo hacen en mal plan que lo hacen por si pasa algo, pero que incomoda.

- Hi ha alguna cosa que hi canviarias, si puguessis? Intentaria tener más privacida de todo o sea que no se metan tanto connmigo interrogandome sobre quien era tal o cual chica, me gustaria que pasaran más de mí como yo paso en ese aspecto de ellos.

Guió de l'entrevista

Perfil del entrevistat/a

-Nom: Max F.

-genere: Masculino

-edat: 23 años .

-procedencia territorial: Vilassar de Dall-Barcelona

-participacio en grups o moviments (esmentats amunt) : Bhua, es que ahora esta pregunta, no no la pregunta esta muy bien es muy correcta yo es que la verdad es que soy un ser muy individualista y pues no estoy asociado con nadie, lo que si es que a veces colaboro con diversas movidas de diversas indoles, algunas que son políticas otras son de rollo más festivos. Mi estilo de vida me conduce a un tipo a ir a un tipo de movidas de organización, por ejemplo si voy a un concierto que es por alguna causa, por ejemplo por la inundaciones de Venezuela, por la okupación, o alguna manifestación por la legalización de la droga, lo hago de manera individual pero nada organizado. He estado en organizaciones pero ahora actualmente no estoy en ninguna.

-grup d'identificacio juvenil: Ecologistas. Aunque a mi me gustan movidas de diversas indoles, soy un tipo abierto, nunca me encajo con el mismo tipo de gente, de conciertos, lo que me gusta a mi es variar un poco pues en cuanto al tipo de musica que me gusta actualmente me gusta el regge, pero antes me gustaba el hev y dentro de cuatro días igual me gusta la musica electrónica; me comprendes lo que te digo, intento es ser abierto.

-carrera estudiada: Psicología.

-Temps y Nombre de persones amb les que comparteix pis: El año pasado estuve compartiendo con mi pareja, pero hace dos años estuve compartiendo piso con dos chicas y un chico, si quieres me centro en esta convivencia y vale.

"Temps"

- Que fas durant el dia? A quines activitats es dediques? Yo soy una persona muy nocturna trabajo por la noche y duermo hasta tarde, mis compañeros de piso tenían otros horarios y esto fue una cosa que genero ciertos problemas, es que son muchas variables pues era un piso muy pequeño, muy barato, las dos chicas compartían habitación y el chico estaba en una habitación individual y yo en otra y las paredes eran casi como de cartulina cuando hacías algo se oía todo y

claro según que ciertas cosas lo que haces hay algún rudio y entonces pues claro yo viviendo de noche pues se que molestaba a David que era mi compañero pues que él se levantaba muy temprano, que era un chico muy nerviosos y le costaba mucho dormir y que requería de un silencio absoluto y pues claro es silencio no se lo podía dar. No se si es esto lo necesitas que te explique. Trabajando los fines de semana por la noche me conducía a tener un horario que bueno por la mañana venía a la universidad a eso de las 11:00, no me levantaba tan pronto y luego me iba a dormir, las comidas las hacía la de a mediodía en la universidad y la de la noche en el piso, lo que pasa es yo también soy una persona muy inconstante y quizás me quedaba a cenar por allí.

- *Cuan de temps passas a casa?* Al principio fue como el bum, pues era la primera vez que me independizaba de casa estaba bastante, para conocer a mis compañeros y tal, pero poco a poco empezó una distancia normal, pues cada uno empezó a ocuparse de sus cosas. Para mí eso era una novedad pues pasaba más tiempo de lo que normalmente paso en mi casa, si estuviera ahora no pasaría tanto, seguro. Había mucho filing en el piso y charlabamos mucho, por eso me pasaba tanto rato digamos que me podía pasar unas 6 horas.
- *Que fas quan estas en casa? Com reparteixes el teu temps quan estas a casa?* Charlar con mis compañeros, fumar petardos, escuchar musica, hablar mucho.
- *A quines tasques et dediques dins de la casa?* El piso era muy pequeño por lo tanto había cuatro espacio cosas por barrer y fregar que era lo que es la cocina, el comedor, el lavabo y el pasillo, una semana le tocaba a cada uno, se lavaba una vez por semana pues no eramos fanaticos de la limpieza. Con las tareas de la limpieza era muy descuidado, eso lo cuide poco y era una cosa que me sabía mal pero muchas veces estaba fuera y los días que me tocaba no lo hacía, pero bueno un día me pegaba ordenazo y lo limpiaba todo. Mira a mí se me da mejor lavar platos y siempre que habían platos pues los lavaba.
- *Repartiu de alguna manera les tasques dins de la casa?* Digamos que había la cartulina principal de las normas pero nosotros sobre la marcha nos acomodabamos, pues no sé cada uno tiene sus detalles y cada uno contribuye pues un día uno hace la cena, otro día tocaba limpieza pues no podía la gente lo sabía y no pasaba nada. Pero todo de buen rollo, hubo algunas veces en que alguna chica digo, hombre haber hay que meterle caña pero todos hablado y bien.

Encuentro que son una tontería enfadarse por eso, a ver si una persona tiene problema por eso en un piso creo que son problemas bastantes tontos por decirlos de alguna manera.

"Espais"

- *Com repartiu els espais de la casa?* Había tres habitaciones, una individual donde dormía David, una compartida por las chicas y otra individual que la ocupaba yo. Realmente fue un detalle por la Luisa y Ester decidir compartir habitación, porque yo por ejemplo eso no lo podría hacer, pero bueno ya de entrada fui el último que entre y me toco la habitación pequeña pero estaba muy bien.
- *On passas mes temps dins de la casa?* En el comedor.
- *On feu vida comu?* En el comedor hacemos más vida en común, con la musiquita.
- *Els espais comuns els utilitzeu tots i totes de la mateixa manera?* Sí, pero depende del carácter de la persona, pues David es una persona muy callada, reservado y necesitaba estar sólo y pues se pasaba mucho más tiempo en la habitación y los otros tres estábamos más en el comedor, aunque a la Ester también le gustaba estar en su habitación, yo también tenía mis momentos de estar en la habitación.

"Conflicte de genere"

- *Quins son els temes que acostumen a crear alguna tensio dins de la casa?*
- *Entre quinas persones acostuma a haver-hi mes conflicte? Per que?*
- *Hi ha algun espai de la casa que provoqui mes discussions?*

"Novas formes de relacio de gènere"

Teniu algun tipus d'acord respecte als temes de la casa? Com heu arribat a aquets acords?

"Valoracio de la convivencia"

- *Com valoras la teva experiencia de convivencia?* Como una experiencia positiva porque yo he estado compartiendo poquito tiempo. El mayor reto de la convivencia es mantenerla el poder estar viviendo con gente porque al principio pues te atrae, toleras más cosas pero poco a poco te das cuenta que los distintos estilos de cada persona

contrae sus conflictos y los problemas cada vez se hacen más grandes y hay más choques. Por mi experiencia, quizás en otros pisos empiezen con más conflicto pero luego se acaban llevándose bien.

Lo más importante en la convivencia es la comunicación. Yo prefiero compartir piso mixtos para que sea equilibrado, pues no es lo mismo con un chico que con una chica, las chicas son pues más sentimentales puedes hablar más de sentimientos; los chicos son de sentido más sexuales y puedes hablar de otras cosas-se pone a reir- y de otros temas por ejemplo a mi no me gusta pero entre chicos se suele hablar de fútbol.

- Hi ha alguna cosa que hi canviarias, si puguessis? Qué hubieran subvenciones para que los chicos puedan vivir y se puedan independizar y no tener que vivir en pisuchos de Cerdanyola que estan aglutinados allí y que son de pared de cartón, pequeños que tienes que compartir habitación y por tanto no puedes tener la intimidad que tu deseas, pues eso mejorar el espacio físico lo mejora mucho y teniendo en cuenta la comunicación. También creo que importante escoger tu compañero de piso, fijarte bien, hacerlo así a lo loco te puede salir mal.

Guió de l'entrevista

Perfil del entrevistat/a

- Nom: Elena
- genere: Femenino
- edat: 21 años.
- procedencia territorial: Pamplona
- participacio en grups o moviments (esmentats amunt) : Electrónica y pop.
- carrera estudiada: Comunicación.
- Temps y Nombre de persones amb les que comparteix pis: Con tres chicas.

"Temps"

- *Que fas durant el dia? A quines activitats es dediques?* Depende de la época si trabajo o no trabajo. Ahora no hay trabajo, estar con amigos, venir a clases y hacer tareas extraescolares.
- *Cuan de temps passas a casa?* Bastante, pues estoy por la tarde-noche.
- *Que fas quan estas en casa?* Escuchar musica, estar con los compañeros del piso, con otra gente.
- *Com reparteixes el teu temps cuan estas a casa? A quines tasques et dediques dins de la casa?* Primero mis tareas y luego las del piso. Llego de la universidad, hago mi comida, friego los platos.
- *Repartiu de alguna manera les tasques dins de la casa?* No nos repartimos todo el mundo hace todo.

"Espais"

- *Com repartiu els espais de la cas?* Cada uno su habitación, luego baño común, cocina común y salon común.
- *On passas mes temps dins de la casa?* En la habitación porque es más acogedora.
- *On feu vida comu?* En el salon.
- *Els espais comuns els utilitzeu tots i totes de la mateixa manera?* Todo por igual, todo mezclado.

"Conflicte de genere"

- *Quins son els temes que acostumen a crear alguna tensio dins de la casa?* Limpieza y facturas. El tema económico y el tema de la limpieza, el orden depende de la persona, esto porque hay gente más descuidada más despreocupada.
- *Entre quinas persones acostuma a haver-hi mes conflicte? Per que?* No sé, entre algunas chicas, porque yo con chicos no he tendio experiencia de suciedad he tendio suerte con eso.
- *Hi ha algun espai de la casa que provoqui mes discussions?* No.

"Novas formes de relacio de gènere"

- *Teniu algun tipus d'acord respecte als temes de la casa? Com heu arribat a aquets acords?* Sí, tenemos un rol de aseo, hay que insistir para que la gente cumpla.
- *Considereu que esta equilibrada la divisio del treball dins de la casa?* No, yo por eso me fui del piso también por eso, pues cada uno tiene igual sus preferencias yo por ejemplo queria tener la casa limpia y pagar facturas en su momento, con orden pero allí no se podía por eso decidí irme.

El mayor reto de la convivencia es decir las cosas como son, no dejar o que te saquen de quicio. Cumplir minimamente lo que se debe hacer.

Lo necesario para tener una buena convivencia es tener un poco de criterio, en el sentido de que si tienes unas responsabilidades ser consciente de que las tienes y no pensar de que ya lo harán otros y considerar a los demás.

Prefiero compartir un piso mixto porque da más color.

"Valoracio de la convivencia"

- *Com valoras la teva experiencia de convivencia?* Bien, porque aprendes mucho, conoces a mucha gente y aprendes a convivir, ahora la voy a mejorar (se expresa de forma euforica.)
- *Hi ha alguna cosa que hi canviaries, si puguessis?* Hablar las cosas antes, conocer a las personas con las que entras a vivir y tener claro de que todas queremos lo mismo y eso es lo que cambiaria.

Guió de l'entrevista

Perfil del entrevistat/a

- Nom: Ernesto P.
- genere: masculino
- edat: 19 años.
- procedencia territorial: Castellón
- participacio en grups o moviments (esmentats amunt) : No.
- carrera estudiada: Periodismo.
- Temps y Nombre de persones amb les que comparteix pis: Comparti con 6 chicos.

"Temps"

- *Que fas durant el dia? A quines activitats es dediques?* Entraba a las 9 a clase y salía a las 7, regresaba a las 8 y algo. cenaba, miraba un rato la tele y luego ivamos a un bar por allí.
- *Cuan de temps passas a casa?* Poco.
- *Que fas quan estas en casa?* Comer y ver la tele.
- *Com reparteixes el teu temps cuan estas a casa? A quines tasques et dediques dins de la casa?* Solamente limpiar mi habitación y los domingos nos tocaba cocinar.
- *Repartiu de alguna manera les tasques dins de la casa?* Los domingo normalmente haciamos grupos de cuatro comprabamos algo cocinabamos, comiamos todos juntos. No limpiabamos los domingos ya lo limpiaban el lunes-al terminar la frase se pone a reir-.

"Espais"

- *Com repartiu els espais de la cas?* Cada uno su habitación, luego salas de estudio, había una aparte para los que hacían bellas artes y el resto habian otras dos, sala de tele de televisión, cocina y los labavos.
- *On passas mes temps dins de la casa?* En la sala de televisión. *On feu vida comu?* En la misma.
- *Els espais comuns els utilitzeu tots i totes de la mateixa manera?* Sí.

"Conflicte de genere"

- *Quins son els temes que acostumen a crear alguna tensio dins de la casa?* Limpieza, había gente que le molestaba que no limpiáramos y el ruido.
- *Entre quinas persones acostuma a haver-hi mes conflicte? Per que?* A un compañero que no su habitación estaba cerca de la sala de televisión y entonces no podía dormir casi ninguna noche.
- *Hi ha algun espai de la casa que provoqui mes discussions?* No.

"Novas formes de relacio de gènere"

- *Teniu algun tipus d'acord respecte als temes de la casa? Com heu arribat a aquets acords?* No había nada.
- *Considereu que esta equilibrada la divisio del treball dins de la casa?* No, estaba todo bastante dejado.

- El mayor reto de la convivencia, es que siempre hay alguien que no te cae

bien, tenes que aguantarlo sin decirle nada, de allí el resto no es tan difícil. Hombre hay cosas necesarias para la convivencia, pero eso depende más de la persona, por ejemplo a mí no me molesta que el que esté al lado mío no haga nada en cambio hay gente que le molesta que limpie él y que el otro no limpie o que la faena que les toca los otros no la hagan, yo creo que sí ya la hago yo un día, ya lo harán otros otro día.

- A mi me da igual compartir piso con chicas o chicos, pues eso de que un piso con chicas este más limpio no creo, además nosotros como que pasamos más de la vida del otro porque, entre nosotros nadie se ha enfadado más de un cuarto de hora en cambio entre chica hay gente que ni se hablan.

"Valoracio de la convivencia"

- *Com valoras la teva experiencia de convivencia?* Muy buena.
- *Hi ha alguna cosa que hi canviarias, si puguessis?* Si en la que estoy este año me gustaria, si acaso compartir con gente de otra ciudad el problema es que todos somos de la mismo lugar.

Guió de l'entrevista

Perfil del entrevistat/a

-Nom: Irene.

-genere: Femenino.

-edat: 23 años

-procedencia territorial: Girona

-participacio en grups o moviments (esmentats amunt) : No.

-carrera estudiada: Derecho.

-Temps y Nombre de persones amb les que comparteix pis: Con cuatro chicas.

"Temps"

- *Que fas durant el dia? A quines activitats es dediques?* Ir a clase, estar por allí, ir a hacer las compras.
- *Cuan de temps passas a casa?* Relativamente poco porque tenía clase durante la mañana y la tarde y luego los tiempo de comer.
- *Que fas quan estas en casa?* Hablar con mis compañeras, ver la tele, escuchar musica.
- *Com reparteixes el teu temps cuan estas a casa? A quines tasques et dediques dins de la casa?* Comer, ver la tele, hacer la limpieza que me tocaba.
- *Repartiu de alguna manera les tasques dins de la casa?* En principio estaban repartidas pero aquello era un desastre, repartíamos las zonas una se dedicaba durante una semana al comedor, otra al baño, otra al salon, otra a la cocian y las habitaciones ya se las hacía cada uno. Pero lo que pasa es que nadie hacía nada, tu por ejemplo hacía el baño que te tocaba pero el salón y la cocina como las otras no limpiaban, pues se quedaban sucios como dijéramos.

En principio se dijo que se hará esto y tal y cada semana iremos rotando pero nadie hacia nada sabes.

"Espais"

- *Com repartiu els espais de la cas?* Habian solo dos habitaciones que eran dobles entonces se compartía, luego la cocian, el comedor y el baño era para todas.

- *On passas mes temps dins de la casa?* En el salon cocian que era todo junto. *On feu vida comu?* En la misma.
- *Els espais comuns els utilitzeu tots i totes de la mateixa manera?* Sí, lo utilizabamos todas lo mismo.

"Conflicte de genere"

- *Quins son els temas que acostumen a crear alguna tensio dins de la casa?* Limpieza, pero tampoco estabamos por el yo por ejemplo si alguien no limpia no estaré persiguiendole detrás siguiendole para que lo haga, pues ya se es suficiente mayorcita, nadie tiene que ir a decirle no has limpida, ¡hey te toca tu parte!, si no lo limpia ya es su problema. Después luego ya te tocaba ver el piso sucio, y si te encuentras con que vas a cocinar y la cocina esta sucia, pues no podes hacerlo y te toca pues limpiarla a tí, pero bueno.
- *Entre quinas persones acostuma a haver-hi mes conflicte? Per que?* Entre las que no limpian mucho.
- *Hi ha algun espai de la casa que provoqui mes discussions?* No, a pesar de que le piso es demasiado pequeño.

"Novas formes de relacio de gènere"

- *Teniu algun tipus d'acord respecte als temes de la casa? Com heu arribat a aquets acords?* Sí en lo económico, pues todo se pasaba por el banco y se divide entre cuatro y las tareas si que nos habiamos repartido en plan de que cada semana todas limpiariamos pero no va.
- *Considereu que esta equilibrada la divisio del treball dins de la casa?* El reparto si es equilibrado, lo que pasa es que luego no se cumple y, entonces realmente no es equilibrado, porque unos hacen y otros no hacen nada pero el reparto en principio es equilibrado.

Cuando deciamos vamos venga, se tiene que limpiar este piso que, decían bueno vale nada. Pero pienso que si no han limpiado nunca, no van cambiar pues ya han crecido y se han hecho, y si ya no limpian por mucho que la persigas no lo harán y lo único que consigues es ponerte de mala hostia y encima no consigues nada, entonces mejor limpia tu y dejalos en paz, por ejemplo en el piso una

chica siempre lavaba todos los platos y como las otras sabían que ella lo hacía pues ya pasaban de fregarlos, porque sabían que había otra que se lo iba a fregar.

Para tener una buena convivencia es decir las cosas clara desde un principio no poner normas y eso y conocer a la gente. El decir las cosas clara las cosas que te molestan y no andarlo diciendolo a las otras.

Prefiero convivir con chicas, aunque me da igual si conozco bien al chico, lo que pasa es que no tengo confianza y los chicos de mi clase todos viven con sus padres. Aunque me da igual que sea chico o chica con tal de que sea una buena persona que te lleves bien que puedas decirle las cosas claramente.

"Valoracio de la convivencia"

- *Com valoras la teva experiencia de convivencia?* Creo que la convivencia es muy difícil, que no porque te vayas a vivir a un piso te vas a llevar todo muy bien. Mi primera experiencia bien y esta segunda bien aunque tenía sus cosas, pero prefiero vivir solo lo que pasa es que es demasiado caro por eso es que comparto; si fuera más barato viviría solo porque nadie me molesta ni molesto a nadie.
- *Hi ha alguna cosa que hi canviarias, si puguessis?* No sé, me gustaria tener habitación propia, que cada una tenga su propia espacio y que te caigan bien y te lleves bien con las personas.

Entrevistas

Mónica C.

18 anys

Olot

Veterinària

Participació: /

Comparteix: amb quatre noies més.

- Durant el dia estàs molt temps fora de casa ?

Quan vaig a classe.

- Llavors, passes molt temps a casa?

Quan puc.

- I quan estàs a casa què fas, a quines activitats et dediques?

Bàsicament no tinc gaire temps, menjar i després anem per qui a donar un volt o a Barcelona.

Estàs a casa sola per fer el menjar?

Sí, o si no mirem la tele o contem històries...

¿Quines feines fas al pis? ¿hi ha alguna feina que facis tu?

Com que acabem de començar, cadascú fa lo seu: cadascú fa el seu menjar, després netejar no ho sé, quan veiem que alguna cosa està bruta la netegem... encara no ens hem repartit les feines...

¿I els espais dins del pis com estan repartits?

Hi ha dues habitacions dobles i una habitació senzilla. Jo estic compartint habitació amb una noia i tenim un lavabo, després les altres noies que tenen l'habitació doble tenen l'altre lavabo, després la noia que està a l'habitació senzilla va al que vol.

¿Hi ha algun lloc a on passis més temps quan estàs al pis?

Al menjador.

Esteu totes juntes, totes més o menys feu el mateix?

Al menjador, unes miren la tele, altres passen apunts... bàsicament és això i si una vol estar més tranquil·la se'n va a l'habitació.

Però sobretot esteu juntes?

Sí.

De moment hi ha hagut alguna tensió a dins de casa?

No, per ara ens portem molt bé, clar que falta una noia, que , no sé, no, no, per ara

bé.

- De moment creus que la divisió de treball, el que fa cadascuna a casa, està equilibrada?

Sí, sí ... (home, hi ha unes que fan més d'altres, però no, crec que sí. A més com són de fora no han pogut portar coses...nosaltres hem portat moltes coses) però hem dit que a l'hora de comprar posaríem un bote, aniríem a comprar juntes, no sé, em sembla que anirà bé.

- Us voleu organitzar, és això?

Sí, encara no està tot organitzat però ja esta en procés.

- Canviaries alguna cosa si poguessis?

No, no. No, home, que elles siguin de Mallorca i una de Galícia, té avantatges i inconvenients, no? Coneixies gent diferent, de fora, saps, la gallega que no parla el català, l'entén una mica però no el parla i les mallorquines que clar, parlen mallorquí, és molt diferent... bueno, com que és diferent és molt divertit, ¿no?

Però, es clar, t'has de portar coses de casa teva...sóc de lluny, però sóc de prop comparat amb elles, he agafat el cotxe i he portat les meves coses i no sé, s'ha de comprar a lo gran, doncs agafo el cotxe i el porto, clar, i això és un inconvenient, però també té coses maques. Si fóssim totes d'aquí mateix, podríem repartir més la feina i, no sé, ens avindríem més, ¿no? Diguéssim, però no, que no, és molt maco. No, no, per ara estic molt contenta.

Nuria

21 anys

Comparteix : amb ... noies des de fa dos anys

Procedència: Astúries

Participació: /

Activitats : dansa

¿Què fas durant el dia?

Durant la setmana estudio, vaig a dansa i altres coses més lleugeres, i el cap de setmana treballo.

¿Et queda poc temps per estar a casa?

Sí

¿Quins són els moments que passes a casa?

Al vespre. A sopar i a la nit.

¿El cap de setmana tampoc?

No. El cap de setmana treballo al meu poble.

¿Quan estàs a casa què fas?

Lo domèstic, les tasques domèstiques, i bueno, "panching", mirar la tele, la vida social amb els del pis si en algun moment estem tots i bueno si algú té feina o ha de estudiar...

Normalment arribem al vespre, a les set, quarts de vuit, depèn del que et toca aquella setmana pues el fas

¿Quines feines fas dins de la casa?

Nosaltres ens les repartim entre tots. Tenim uns càrrecs, com en una casa de colònies. Hi ha uns càrrecs anuals i uns càrrecs setmanals.

¿Ho vau aprendre de les cases de colònies?

Sí.... Vam ser monitors i coses d'aquestes a cases de colònies i es nota molt, tenim una cartelera a casa amb...

Depèn, cada any variem...posem a aquesta taula el que hem de fer.

¿Hi ha càrrecs anuals i setmanals?

O sigui, els càrrecs anuals són com per exemple, el tema tresorer. Per exemple una és la tresorer anual i llavors s'encarrega de contactar amb el llogater del pis, és la que s'encarrega de quan hi ha un rebut de llum, aigua, etc..., dividir-ho i dir-li a cadascú el que li toca pagar, la que s'encarrega de portar les peles al llogater, és a dir la que s'encarrega del tema aquest, vale?

Un altre càrrec anual, per exemple, és el de netejar els vidres. Com que no ho fem gaire sovint el que té el càrrec anual ja sap quan ho ha de fer: un cop al mes, un cop cada mig any... (riu) o quan pot. Aquest càrrecs són els més portables. I llavors els càrrecs setmanals són les escombraries, fregar a terra, netejar el lavabo...

- Tot està posat en aquests quadres?

Sí, els anuals els tens tot l' any, els altres són rotatius. Una setmana et toca rentar plats, l'altra setmana et toca el lavabo, l'altra fregar el menjador etc....

-Es compleixen?

A veure... solen complir-se. Perquè per la conta que ens torna. Solen complir-se. Es mira de ... no traicionar, ¿saps? Vull dir, entre nosaltres és en pla "Ei, ¿qui li tocava el lavabo?" ¿saps? A veure si no pots una setmana, doncs ho fas a la setmana següent. I a vegades si no es compleix també es per mutu acord, se'n parla en pla "te'l canvio" (?) vull dir, s'és una mica flexible, tampoc és...

Hi ha setmanes que va molt bé, super bé, i èpoques que per exàmens o pel que sigui doncs..... Després netegem tothom.

-¿això es parla, o senzillament es va deixant? ¿A vegades hi ha hagut algun conflicte per això?

No, no hi ha hagut mai. Vull dir, sempre ho hem dit bastant tot, si alguna té algun problema és en pla "Ei, a mi em molesta que ..."

- ¿Hi ha alguna persona que tendeix a fer més?

Sí, sí, sí. Però bueno, això s'equilibra bastant. És mirar d'equilibrar -ho.

- ¿Ho podeu parlar, oi?

Jo per exemple sóc la més maniàtica de la neteja ¿vale? A mi m'agrada tenir-ho net.

- ¿I t' enfades amb les altres?

No, no, no m' enfado, però jo ho dic. En pla "Ei..." A veure jo, les habitacions individuals és l' espai de cadascú, saps, si el vols tenir fet una quadra a mi m' importa un pito. Ara als espais comuns, uns mínims s'han de fer ¿saps? I llavors, a veure... més o menys va així: jo sóc molt maniàtica ¿vale? N'hi ha una que passa de tot i n'hi ha dues que... que..... vull dir que passen però que

Vull dir que ningú s' enfadi saps, vull dir El problema que sigui, si t'ho guardes és pitjor ¿saps?.....sinceritat: en pla "m'ha molestat: ho dic", de bon rotllo però ho dic perquè si no es va fent una bola i llavors encara es pitjor perquè sempre hi ha hagut aquesta dinàmica d'anar-ho parlant, vull dir, ningú..... "Ho sento: no ho he pogut fer, però ja ho faré"

- ¿A vosaltres tres us sorprèn que ella no netegi molt?

Home, si, toca la moral, però també ho dic. No, no perquè, a veure, o sigui, a mi m'és igual que la seva habitació sigui com la vulgui, saps? ara si vull, si arribo a casa i amb ella li toca la cuina, vull trobar la cuina neta, perquè quan ens toca a nosaltres ¿eh que se li troba? Doncs, jo també la vull trobar quan li toca a ella, saps? Els lavabos han d'estar nets, i llavors es diu, vull dir se li han d'anar dient... és una mica més () que nosaltres

- És la primera vegada que comparteixes o has compartit amb altra gent?
Estem en aquest pis ja des de tres anys, bueno, aquest és el tercer any que compartim, hem estat vivint juntes tres anys. El primer compartia una noia i un noi més, el segon any aquest noi va marxar, es va quedar aquesta altra noia, va venir aquesta altra noia nova i ara n'ha marxat una, o sigui la que estava el primer any amb aquell altre noi i a més va vindre una de nova, o sigui, n'hi ha tres (fixes) i tres que han anat flotant... El primers dos anys ha estat una altra noia fixa, i els segons dos anys ha estat una altra, els primers dos anys va haver-hi un altra noia fixa i els segons dos anys hi ha estat un altra.

A més era el primer any...erem cinc persones, quatre noies i un noi i era la primera experiència: ningú havia compartit mai amb estudiants i clar ens vam organitzar molt nosaltres ¿saps? Com que tots erem van pagar moltes novatades, vull dir que hem acabat molt conscienciats, hem de pensar, vull dir que bé.

¿Hi havia alguna diferència amb el noi?

Jo suposo que com ens vam conscienciar tant, que el pobre noi ja res, a vegades "he de fer algo?" " saps? Home, era una pressió seria, erem quatre noies i un noi, saps o sigui, que tenia las de perdre si no. Vull dir, si no feia res, o sigui en pla "s'ha de currar" saps? I no, no, si que pensava...

A on feu més vida comú?

Al menjador

Com estan repartits els espai?

Sí, a veure. Dues comparteixen. I normalment això ha sigut.. una estudia disseny gràfic, necessita un pedazo ordenador, un pedazo de taula, un pedazo de tot i llavors aquesta sempre ha tingut la mateixa habitació perquè necessita un espai i nosaltres ens hem anat rotant, normalment hi ha hagut anys que hem compartit i anys que no.

Els espais comuns, els utilitzeu de la mateixa manera? O hi ha algú que ocupi més espai?

No, a veure, al menjador normalment fem el mateix: hi mengem i hi fem l'hora del sopar i del panching. N'hi ha una que té habitació més petita i llavors el menjador també l'utilitza per estudiar. Però, vull dir, com que ella ... llavors, jo que sé "Ei, ves-te'n a habitació a estudiar" "pues vale". Vull dir també depèn.

Hi ha algun espai a la casa que sigui una mica més delicat?

La cuina.

Per què?

Perquè es la guarreria en persona. La cuina i el lavabo. O sigui, suposo que el lavabo, com que som noies, ens agrada més net saps? Ara el tema cuina arriba un punt que clar, esta fet una guarrada... perquè hi ha més feina netejar, el lavabo també pot esta molt guarro, però és molt més fàcil, és molt més ràpid, en canvi la cuina requereix més estona. I a més tenim la cuina i al costat hi ha lo que és el quart dels trastos, de la rentadora i les escombraries i també és molta feina i és terrible perquè com l'has de netejar cada dia perquè cada dia s'hi menja saps? I sempre s'acumulen plats saps? Si no es netegen, és per això...

- És un treball més dur?

Si, perquè a veure: el pots... una setmana... o sigui cada setmana s'ha de netejar, però si el fas un cop a la setmana mola mantenir-ho. Ara la cuina s'ha de fer casi cada dia, el menjador, si el pla, lo més que hi pot passar, la taula que hi ha perquè hi cau llet, o el sigui, al terra perquè també hi cau l'oli, vull dir que això...

-Quina es la cosa més important que hi ha d'haver a una casa, per una bona convivència?

Home, estudiant, jo penso que és la sinceritat, la comunicació, sobretot, perquè a veure, no són la teva família, són gent completament diferent a tu 1C (i no pots fer segons què saps? I segons que no ho pots, bueno, saps? No pots fer això com a casa teva, vull dir, si un dia t'has deixat segons que, la teva mare anirà al darrera i ho recollirà vale? Però això, no ho pots fer perquè... tinc uns costums però això a un altra persona li molesta en un pis d'estudiants i clar molt respecte també, vull dir si a mi em molesten els pels a la pica de les mans), mirar de que tothom ho tregui saps, mirar que quedi net. Vull dir, si ta mare ho fa, si a casa teva ho fas i a ningú li molesta, de conya, però si saps que algú li molesta, mira de no fer-ho.

- T'has de conscienciar més quan vius amb gent?

Sí, jo diria que sí, i és això, parlar-ho molt més. En pla: "Ei, a mi em molesta això, vull dir mira de no fer-ho" o sigui és un tira i arronsa i saps? És com una negociació, una taula rodona.

- I en la família, en canvi, et pots permetre més coses?

Si, jo que sé, tens uns costums, igual hi ha una família que estan molt acostumats a, jo que sé, que et diré, a caminar descalç per cas saps? Igual en un pis d'estudiants hi ha alguna persona que li molesta que... i llavors has de mirar de no fer-ho

- El pis és un lloc on vas a descansar i a menjar o és alguna cosa més per tu?

No, és més, vull dir, és com una segona família realment. Vull dir, al vespre tens ganes de trobar-te amb els del pis, de xerrar de com t'ha anat el dia i que has fet i no sé que... hi ha comunicació i tal

- O sigui, el sents una mica com una llar?

Sí, sí, és casa meva. Vull dir, jo tinc dues cases realment. Són els meus germans pràcticament. Vull dir, tinc una casa, que tinc molt bon rotllo. Ens truquem els diumenges en pla "a quina hora estareu al pis? Per arribar una mica més d'hora, fins i tot podem fer el viatge en el mateix tren.

- En general com valoren la convivència?

Ah, jo ho recomanaria a tothom, eh! T'espaviles molt, val molt la pena, un pis d'estudiants... aprens... aprens a cuinar, aprens a administrar-te bastant bé les feines, aprens a conviure, a respectar-te amb els altres, el tema administratiu, rol papers i coses d'aquestes... jo penso que val la pena, i amb gent, conviure amb la gent i això es súper- divertit. Ara també conec pisos que hi ha molt mal rotllo, això es diferent.

- Hi ha alguna cosa que canviaries?

Espero que no canviï, i que realment continuem amb la comunicació que hi ha i tot. (...) cada any canviem, el que ha funcionat a l'any anterior ho tornem a repetir aquest any i el que no funciona ho canviem.

-Ho parleu entre totes?

Si, fem una reunió de pis. I a vegades "No puc anar perquè tinc reunió de pis, saps? Vull dir, realment és important. Que tothom n'és conscient, si tens reunió de pis. Bueno, si hi ha una cosa important que no es pot fer la reunió avui, canviem de dos dies però sempre... passem hores parlant, negociant i goita i es fa un cop al mes, un cop cada dos mesos, normalment es solen fer reunions d'aquestes. Depèn com van les coses: si una cosa no va bé "Ei! Reunió de pis que jo vull dir algo, saps? O quan algú té algun problema o això "ei, reunió de pis", igual en tres mesos no es fa reunió perquè no ha passat res.

- la cosa que més t'agrada en general, del pis i de l' experiència?

Bueno, no sé. Tot en general eh? L' experiència. Tota l' experiència, el que comporta l' experiència

Mònica C.

18 anys

Olot

Veterinària

Participació: /

Comparteix: amb quatre noies més.

- Durant el dia estàs molt temps fora de casa ?

Quan vaig a classe.

- Llavors, passes molt temps a casa?

Quan poc.

- I quan estàs a casa què fas, a quines activitats et dediques?

2BA Bàsicament no tinc gaire temps, menjar i després anem per qui a donar un volt o a Barcelona.

- Estàs a casa solo per fer el menjar?

2BA Sí, o si no mirem la tele o contem histories...

- ¿Quines feines fas al pis? ¿hi ha alguna feina que facis tu?

4A Com que acabem de començar, cadascú fa lo seu: cadascú fa el seu menjar, després netejar no ho sé, quan veiem que algo esta brut el netegem... encara no ens hem repartit les feines...

- ¿I els espais dins del pis com estan repartits?

3A Hi ha dues habitacions dobles i una habitació senzilla. Jo estic compartint habitació amb una noia i tenim un lavabo, després les altres noies que tenen l'habitació doble tenen l'altre lavabo, després la noia que està a l'habitació senzilla va al que vol.

- ¿Hi ha algun lloc a on passis mes temps quan estàs al pis?

3BA Al menjador.

- Esteu totes juntes, totes mes o menys feu el mateix?

3C Al menjador, unes mirant la tele, altres passant apunts... bàsicament es això i si una vol estar mes tranquil·la se'n va a l'habitació.

- Però sobretot esteu juntes?

Sí.

- De moment hi ha hagut alguna tensió a dins de la casa?

No, 6AA per ara ens portem molt bé, clar que falta una noia, que , no se, no, no, per ara bé.

- De moment creus que la divisió de treball, el que fa cadascuna en casa, està equilibrada?

Sí, sí ...1CA (home, hi ha unes que fan més d'altres, però no, crec que si. A mes com son de fora no han pogut portar coses...nosaltres hem portat moltes coses) però hem dit que a l'hora de comprar posaríem un bote, aniríem a comprar juntes, no sé, em sembla que anirà bé.

- Us voleu organitzar, es això?

Sí, encara no està tot organitzat però ja esta en procés.

- Canviaries alguna cosa si poguessis?

No, no. No, home, que elles siguin de Mallorca i una de Galícia, te avantatges i inconvenients, no? Coneixies gent diferent, de fora, saps, la gallega que no parla el català, l'entén una mica però no el parla i les mallorquines que clar, parlen mallorquí, es molt diferent... bueno, com que es diferent es molt divertit, ¿no?

1CA Però, es clar, t'has de portar coses de casa teva...soc de lluny però soc de prop comparat amb elles, he agafat el cotxe i he portat les meves coses i no se, s'ha de comprar a lo gran, doncs agafo el cotxe i el porto, clar, i això es un inconvenient, però també te coses maques. 1CA Si fóssim totes d'aquí mateix, podríem repartir mes la feina i, no se, ens avindríem més, ¿no? Diguéssim, però no, que no, es molt maco. No, no, per ara estic molt contenta.

Emilio
22 anys
Tàrraga
Carrera: historia
Participació: no
Comparteix: amb dos nois

-¿Conocías ya a la gente con la que compartes el piso?
Con uno somos muy amigos, el otro ha entrado nuevo. Otro amigo nuestro se fue y ahora no sé como irá.

-¿Pasas mucho tiempo en casa?
2AB A la hora de las comidas, y cuando tengo algún rato libre.

-¿Para estudiar también estás en casa?
Depende de cuándo. A lo mejor en la biblioteca, a lo mejor en casa, a lo mejor en el bar. Pero no tengo un criterio muy fijo a la hora de estudiar.

- Y durante el tiempo que estás en casa ¿qué haces normalmente?
2BB El rato que no estudio pues, pues, las tareas de casa, el rato que me ocupan y después, pues mirar la televisión... lo normal... o sea.. cuando estás en casa el tiempo pasa muy rápido, no tienes mucho tiempo de hacer muchas cosas...

- Y, por ejemplo, lo que decías, las tareas de la casa ¿te ocupan mucho tiempo, o no?
2CA No, porque nos las dividimos entre todos... un diez por ciento del tiempo de la semana, más o menos.

- ¿Qué es lo que haces? ¿Haces de todo?
4A Nos lo dividimos. Una semana uno limpia el váter, otro otra cosa, vamos cambiando, los platos, la basura...

- ¿Lo tenéis planificado?
4A Sí, ponemos un cartel en la pared y cada día... los platos son fijos, cada día le toca a uno, lo otro pues, es más aleatorio.

- Es decir ¿Hay cosas que las vais hablando sobre la marcha?
4A Sí. Sí, digamos que no es muy rígido. Se puede modificar, si alguien no puede, pues se le cambia, eso es lo de menos. Si un día friego yo, no pasa nada, otro día ya lo hará otro. Ahora con el nuevo que ha entrado, no sé, a lo mejor tendremos que ser un poco más rígidos, 6AB 5B pero cuando éramos los amigos también era un

poco más cachondeo porque ahora uno no lo hacía pero tampoco no le dabas importancias porque total...

¿Y cuando convivías con amigos, por ejemplo, había alguien que hacía más cosas?
4A 6AB 5B Digamos que la anarquía estaba más a la orden del día, porque la confianza da asco, hablando vulgarmente... pero bueno, tampoco no era la tragedia... cuando se tenía que hacer se hacía... se acumulaba un poco más la suciedad pero bueno...

- ¿Pero había alguna vez que creaba un poco de conflicto?
6BB No, no, conflicto no...

¿Se iba haciendo?
6AB 6CB Se iba haciendo, sin ningún problema. Cuatro chillidos, pero nada, como nos conocemos desde que éramos pequeños, si no nos chillamos por esto nos chillamos por lo otro, pero, nada...

¿Pero, no creaba malestar?

6AB Que va, que va, ni por asomo...

¿Crees que es por esto, por el hecho de ser amigos?
6AB 6CB sí, porque las cosas claras y... porque se decía tampoco no lo haces, tampoco no pasa nada, porque la gente que éramos también... si hubiera habido uno que se columpiaba todo el día pues entonces sí, pero... tampoco no era ese el caso.

¿Más o menos era equilibrado?
Sí, más o menos todos teníamos lo bueno y lo malo a la misma altura.

¿Y los espacios de la casa también eran repartidos por igual?
Sí, sí, todo por igual.

La habitación de cada uno, que es privada, ni candado ni nada en la puerta... claro, somos del mismo pueblo también... tampoco no tenemos nada de valor allí. Luego también hacíamos el bote, si alguien no tenía pues lo pone la semana que viene. Era como si viviéramos en el mismo pueblo, como si estuviéramos en casa de uno, en una misma casa. La mujer del alquiler tampoco no nos aprieta mucho, si no pagábamos una semana pagábamos la después, nos conoce, no era como si fuéramos a alquilar una casa en Cerdanyola que te hacen poner depósito, necesitas... que pagues al día, las facturas las pagas tu... las facturas nos las paga ella, entonces nos pasa el recibo

Nom: Rosa
Edat: 20 anys
Carrera: Informàtica
Procedència: Girona
Participació: /
No li interessa la política
Música: rock, house...
Comparteix: amb tres noies més

-¿Qué haces durante el día? ¿Pasas mucho tiempo fuera de casa? ¿Tienes muchas actividades?

Somos cuatro chicas y somos amigas, somos de la misma ciudad y por la mañana vamos a la universidad casi todas... 4A (lo que es el piso nos partimos las faenas... lo que es limpiar, cocinar, todo eso, hay unos horarios, depende de quién puede y quién no puede.) Cada una tiene su grupillo en la universidad y 6AA (a parte si nos encontramos por la tarde vamos a hacer cosas juntas.)

-¿Y en casa pasas mucho tiempo?

2A Sí, las tardes las paso ahí.

- ¿Y qué haces?

O estás estudiando o a lo mejor como que tienes clases por la mañanas y prácticas por la tarde y tienes un par de horas para estar en la biblioteca, pues igual en la tarde te quedas en el piso descansando o 6AA quedas con las amigas del piso y te vas a dar una vuelta por el centro de la ciudad o a hacer algo, también para salir un poco del piso.

- ¿Qué tareas haces dentro de la casa?

4A Desde cocinar a lavar los platos, luego una vez a la semana cada una tiene que hacer el comedor, cocina, limpieza general para que el piso no quede, pues, muy sucio. Cada semana cada una tiene repartido limpiar una parte de la casa.

-¿Cómo habéis decidido repartirlo así, ha sido desde el principio?

No sé, ahora hemos empezado esta semana por lo tanto esta os haciendo un poco así entre todas. Pero a partir de esta semana quizás habiendo unos horarios y todo será por ejemplo decir "Mira yo el miércoles no estoy a la hora de comer". Pues las que están a la hora de comer se reparten porque hay que hacer la comida, limpiar platos y todo. O sea 4A (a partir de los horarios que tiene cada una se ponen los horarios de cocinar y limpiar platos, que es lo básico de cada semana y luego el lunes se hace la compra de toda la semana.)

- ¿La hacéis todas juntas?

Sí. Todo juntas. Como que también las tendencias de comer alimentos son muy muy similares unas con otras y nos avenimos muy bien es hacer listas... pues, a ver ¿qué se necesita?

- ¿Compartís gastos?

Si, compartimos gastos por igual.

(...)

- ¿Cómo están repartidos los espacios de la casa? ¿Hay alguna que utilice más algún espacio?

No, o sea, cada una tiene su habitación, a parte dos que están compartiendo habitación porque hay tres habitaciones y somos cuatro chicas. Cada una en su habitación pues es su mundo y ningún problema. Los otros espacios, lo que es el lavabo, por ejemplo, cada una tiene su espacio para guardar sus cosas, pasta de dientes, etc.. individual de cada una, y lo que es la cocina no, como que lo hacemos todo repartido por igual no hay una estantería para cada una... hay los alimentos que son de todos. O sea comedor, la entrada y todo eso hay todo de todas.

- ¿Hay alguna que esté más tiempo en los espacios comunes?

No, porque 3BA si estamos en el piso estamos todas en el comedor, a no ser que alguna esté mirando un programa que a ti no te guste y luego te vas al cuarto a leer, a lo mejor tienes faena, tienes que hacer deberes y te vas al cuarto porque tienes tu escritorio en el cuarto... si no estamos en el comedor.

- Ha habido algún conflicto con respecto a los temas de la casa?

Mira, 6BA el año pasado éramos tres chicas, dos amigas, una amiga y yo, y otra chica que era un poco más grande que nosotras, y con esta chica había un poco de discrepancia, quizás al nosotras ser estudiantes y ella trabajar...

- ¿Ella no era estudiante?

No, estaba trabajando. Y luego, claro, 6BA (a lo mejor ella pasaba muchas horas en el piso, limpiaba mucho más y claro, nosotras, al estar estudiando pues limpias, sabes que es cada semana lo que toca y no haces tanto caso a lo que es tener un libro fuera de lugar, que esta chica le molestaba bastante. El año pasado nos llevamos bien...a ver... pero había un poco de discrepancias...es decir no sé, había cosas, la manera de hacer de unas era muy diferente a la de la tercera chica que había en el piso. Pero bueno...)

- ¿Para llegar a los acuerdos cómo lo hacíais? ¿Os juntabais a hablar tranquilamente?

4B (Quedamos y se habló de cómo nos organizamos para llevarlo todo), también que repartíamos la comida, en lo que eran horarios de comida no hubo ningún

problema... 6BA (los problemas los teníamos más en... cómo decirlo...los hábitos).

La otra chica era una chica que le gusta mucho la tranquilidad, mucho el silencio, mucho la calma... yo casi no pongo la música, la pongo en mi habitación, pero bueno, que a la otra chica a lo mejor le molestaba.

6CA (Pues, si hubo algún problema era cuestión de sentarnos y hablar, y a partir de aquí se buscó un poco por aquí, un poco por allá llegar a un acuerdo).

Y este año pues las chicas que somos como que tenemos las tendencias muy iguales, de momento no tenemos ningún problema.

- ¿Es decir que de momento ves que está equilibrada la situación en casa?

Sí, de momento, sí.

- ¿Las experiencias de convivencias qué has tenido hasta ahora cómo las valoras? Ah, pues, yo, pues muy bien. Ya hace tres años que estoy fuera de casa, viviendo en piso con estudiantes de aquí de la universidad y, la verdad es que me ha ido muy bien, 6AA (no he tenido esos problemas de que no pueda haber una compañera mía con que contar), he estado en el piso bien, cómo que tengo habitación individual, en el momento en que quieres estar sola, puedes estar sola, 6AA (con las otras chicas muy bien y la experiencia pues la verdad, muy bien.)

- ¿Siempre has compartido con chicas?

No, el primer año estuve con tres chicos que eran mis hermanos.

-Y ¿Qué tal? ¿Diferente?

5B (Pues mis hermanos son un desastre... (se ríe)) 5A 6AC (pero bueno, bien, al ser mis hermanos, pues, ningún problema, al ser ellos un poco más desordenados pues... pero nos llevamos bien y pues si mi hermano un día no lava los platos le dices "¡Qué tienes que lavar los platos!" y le dices y ningún problema, ¿no? Que a veces si estás con una persona que es un amigo y así se haces un poco... que dices "no quiero pelearme con esta persona" que es diferente si es mi hermano pero lo otro todo bien) y con chicas pues también.

- ¿Pero con las chicas es más fácil?

Es que depende mucho del chico y de la chica. En teoría pues sí, pero conozco chicos que si compartiera piso con ellos pues ningún problema. No digo eso de "¡Ah, los chicos, horroroso!", no. Porque hay gente que dice : "¡La convivencia con los chicos no, porque son un desastre! Yo tengo amigos que es que, la verdad, son más pulidos que yo, ¿no? (se ríe).

- ¿Hay alguna cosa que cambiarías respecto a lo que has vivido, algo que harías diferente?

6CA No, cambiar, no. Lo único, lo que decía de esta chica, a lo mejor si ahora me encontrara con esa situación que teníamos un poco de enganche, a lo mejor actuaría diferente.

- ¿En qué sentido?

6CA Que esta chica a veces no respetaba nuestra intimidad y en plan de no ir esquivando las cosa, pues plantarnos cara y decir "Lo siento, pues hasta aquí llegas y hasta aquí no llegas"

- ¿Hablarías más claro?

Más claro. Pero por lo otro, bueno no he tenido problemas de esos que dices "¡Qué horror!" O sea que bien.

Cristina

21 anys

Saragossa

Psicologia

Comparteix: amb un noi i una noia que son parella (arribarà un altra noia més).

Participació: /

Identificació: / (Se ríe). Es la primera vez que me preguntan esto...yo que sé...

- Es para conocer el perfil de la persona que se entrevista...

Ya, pero, yo que sé... (se ríe)

- ¿Durante el día qué es lo que sueles hacer? ¿Pasas mucho tiempo en casa?
No, estoy en la universidad. Trabajar, trabajo aquí, tengo una beca.

- ¿Te queda poco tiempo para estar en casa?

2A Por las noches, dormir, cenar...

- Durante el tiempo que tienes para estar en casa ¿a qué te dedicas?

2BA Últimamente hacemos muchas lavadoras... (se ríe)

- ¿Dedicas mucho tiempo a las tareas de la casa?

2CA Cada día.

- ¿Cuáles son las cosas que haces tu, y qué cosas hacen los demás?

4A Tenemos una tabla de horarios y se va rotando: cada semana toca una cosa. Está dividido en tres zonas el piso y como somos cuatro, cada semana le toca a uno una zona y uno libra. á dividido en tres zonas el piso y como somos cuatro, cada semana le toca a uno una zona y uno libra. Y luego otras cosas como fregar, lavadoras, etc.. va a parte. Lo hacemos cada dos días.

- ¿Esta repartición la habéis decidido desde el principio?

4B Sí, porque ellos ya han compartido piso antes y yo también, y sabemos lo que hay, sabes lo que pasa, tiene que haber unos turnos, porque todos llegamos cansados a casa y si no hay turnos... aquel día...

- ¿Cómo están repartidos los espacios de la casa?

3A La pareja comparte habitación, luego pues, cada una tiene su habitación, luego tenemos otra habitación que es un estudio, que en un momento dado, si pasara lago, se puede convertir en habitación, pero es estudio, luego el comedor y la cocina, el lavabo y la terraza.

- ¿Los espacios comunes los utilizáis todos de la misma forma?

Sí, cada uno tiene sus cosas, pero los espacios comunes son de todos.

- ¿Dónde soléis hacer vida común?

3C Sobretudo en el comedor. O en el lavabo...(ríe). Me parece que en el lavabo alguna reunión...pero no es habitual (ríe).

- ¿Hay algún tema que haya generado alguna vez algún conflicto respecto a la convivencia?

6B Vale, es que estamos arreglando el piso. Y si llegas es un caos todavía. Pues sí, vaya mierda de piso que tenemos a estas alturas, ¿no? pero es un poco en general, no hay un enfado con alguien en concreto...

- ¿Veis que tendrías que hacer más cosas, tal vez?

6B Sí, en principio pintamos, arreglamos los marcos y todo, pero ahora se ve que faltan pequeñas cosas que no se hacen.

- ¿Hay alguien que quiera hacerlo y otra gente que tiene menos tiempo?

Hemos quedado este fin de semana, a ver qué pasa (ríe). Si pasa del fin de semana ya ..., no pero, en principio, a ver... todo lo pensamos, lo que pasa es que no encontramos el momento, cuando puede uno no puede el otro y así...

- ¿Pero no hay nadie que presione más?

No, no, no.

-¿ Hay algún lugar de la casa que suela provocar alguna tensión más, tal vez el lavabo, o la cocina, algún espacio como más delicado...?

De momento no. Llevamos pocos meses compartiendo y de momento no ha habido roce.6B(C) (Más que espacios lo que da más conflictos es la lavadora. Llevamos un ritmo de lavadoras que...)

-¿Y las hacéis en común las lavadoras?

Sí

-¿Y entonces por qué genera conflicto, por qué no da tiempo a hacerlas?

6B(C) Hay un montón de ropa acumulada y ... no teníamos lavadora y ahora tenemos... hay un montón de ropa acumulada y... cada día hacer lavadoras...

- Estresa...

Sí un poco... (se ríe)

- ¿La pareja también las hace en común con vosotras?

Sí, sí, hacemos en común, vamos por colores.

-¿Entonces crees que está equilibrada en general la división de trabajo dentro de la casa?

5A Pp 5B Pd 6AC Sí. Bueno, a ver... A ver, la idea es que sí, la idea es que sí, lo que pasa es que... el Luís... sale bastante beneficiado...sabes... Mariona y yo a veces nos pasamos de hacer cosas...

()

Y claro las dos que estamos, como Luís viene más tarde y nosotras llegamos antes, ya hemos hecho la cena... o sea, vamos haciendo más y a Luís hay que meterle un poco de caña, pero bueno, ya...

Amigo que está sentado en la mesa: 5A Dh es que us encanta, al menys a la Mariona...

C.: 5A 6AC Sí, bueno, a Mariona, claro, son pareja, ¿no?, entonces...

A.: 5A Dh Se le cae la baba...

C.: Se le cae la baba... pero bueno, sólo hay que avisarle y se pone. Pero claro, sí se cuelga un poquito más: está muy mal acostumbrado.

- ¿Se aprovecha de cómo lo tratan las chicas?

5A Pp 5B Pd 6AC Como nosotras tenemos más iniciativa... supongo que es una cuestión de iniciativa; nosotras tenemos más iniciativas y él, si hay que poner una lavadora no, no, no lo piensa, quiero decirte...(ríe) tampoco es ningún problema, pero...

-¿Qué es lo que crees que hace falta para que haya una buena convivencia, en general? ¿Qué es lo más importante?

1D ¿Para una buena convivencia? (Creo que hay que aprender cómo convivir) y ganas de trabajar en grupo, porque si no, si no mal. Sobre todo que ha ya comunicación, y trabajo en grupo. Es que la comunicación es superimportante. Si hay algo que te haya sentado mal, es mejor comentarlo que se te vaya haciendo una bola, una bola...

De momento, yo creo que nada, no ha pasado nada grave.

-Teniendo la experiencia de haber convivido con otra gente: ¿prefieres convivir con hombres, con mujeres o te da igual?

No... en fin.

-¿Más o menos es la misma experiencia?

6AC Sí, hombre, yo siempre he vivido en grupos mixtos... me gusta... a ver, cuando voy a vivir a un piso no busco que sean todos chicos o todas chicas.

¿Qué es lo que valoras cómo más positivo de tu experiencia de convivir?

1B También he estado viviendo con gente más mayor, he estado viviendo con familiares. Al vivir con gente de tu misma edad yo creo que tienes vivencias más parecidas. Todo lo que supone en relaciones humanas lo valoro muy positivo.

¿Respecto a cuando convivías con los padres es más fácil, es más difícil?

1A Para mí es más fácil. Igual hay gente para la que es más fácil vivir con sus padres...está acostumbrada. (.....la gana) También es que llega una edad que te apetece independizarte ¿no? O sea yo me he tenido que independizar un poco por las fuerzas, me he ido fuera, pero va bien.

¿Hay alguna cosa que cambiarías en tu convivencia?

De momento no. (...). De momento está todo bien.

Acabada la entrevista, al comentar el tema del estudi, surgeixen més comentaris.

5A Pp 5B Pd.... Yo supongo que es también por educación: yo en casa, pues se comparten las tareas, mi padre y mi madre comparten las tareas.... Trabajan los dos fuera. Lo que estoy viendo yo en el piso... o sea... es que nosotras tenemos más iniciativa, sin embargo ellos están acostumbrados a que se les hace, vale, tienen menos iniciativa. Yo es lo que veo: es una cuestión sobretodo de iniciativa. En cuanto se lo dices que sí, que lo hacen y perfecto y no pasa nada pero ya, tienes que decirlo. Igual cuando ellos van a hacerlo tu ya lo has hecho. (...) y si lo hacemos es porque nosotras queremos, o sea que se mantiene porque nosotras queremos.

¿Si fuera por los chicos igual el ritmo de trabajo sería más relajado?

5A Pp 5B Pd No, no, no ... lo que pasa es que aun no nos hemos puesto en funcionamiento al cien por cien y claro, la iniciativa siempre es nuestra, si hay que hacer una lavadora o hay que fregar, Mariona y yo cogemos y la haremos.

Chico: 5B Dh 5A Dh no es de iniciativa, es de educación.

Cristina: es de iniciativa, es de iniciativa...

Chico: es de educación

Cristina: para mí no es de educación, es que una cosa va con la otra.

Entrevistadora (al chico): ¿tú compartes piso?

Chico: no, pero es como si lo compartiera. Con mis padres.5F Pues a mí me han educado que ¿Se tiene que hacer? Se hace y ya está, no porque "Oye que tienes que hacer la cocina".

Cristina: 5A 5F pues será iniciativa por educación.

Entrevistadora: Claro, la iniciativa viene también de la educación.

Cristina: Es inevitable

5B (Chico: ¿Luís porqué no lo hace?

Cristina: Porque le han mimado un montón.)

Chico:5F Eso. Por eso. Es así. Pues a mí no.

Cristina: 5B pero lo único es la iniciativa, porque saberlo hacer, lo sabe hacer. La diferencia es cuestión de iniciativa, hay que hacerlo y lo hago.

Entrevistadora: ¿Y por qué ha hecho él las tablas? ¿Porqué se sentía mal? (en tono de broma).

5B (Dd) No, bueno, ya lo habíamos dicho de tiempo y él está trabajando mucho con el ordenador, y siempre tal y entonces pues... además ha trabajado en McDonald's y dice que sabe mucho de organización (ríe), yo que sé (ríen). Pero una cosa hay que decirla, yo que sé, lo hemos dividido por semanas ¿vale? Y en las primeras semanas tiene unos turnos... estupendos... nosotras tenemos lo más duro. Él, el principio de mes se lo toma muy relajadito. Ya se ha visto quién ha hecho las tablas, ya se ha notado. (ríe)

"Es que yo he trabajado en Mc Donald's y sé mucho de organización" vale, vale (ríe) Se lo ha montado bien, la verdad que sí.

Entrevistadora: ¿Quieres decir algo más?

Cristina: No, no, ya está.

Entrevista: Gracias.

GRUPS DE DISCUSSIÓ

Grup de discussió noies

Aura: Soc Laura, estudio Filosofia, soc de Mallorca (risas), i.. aquí tampoc en..., bueno estic compartint pis amb quatre persones, amb tres mes, un es lot i les altres dues son lotes, i..., i que més , ah! si: i ara aquí no estic ficada amb cap grup així...massa intensament...bueno com que aquí no estic massa situada a Barcelona, pero a Mallorca si que hi estava ficada amb, aixó, grups anti-militaristes, anti-especulació i una mica de tot, com que som pocs...

Entrevistadora: Y cuanto tiempo llevas compartiendo piso?

Aura- L' any passat vaig estar amb un gallego

E-Aquí també?

Aura- Sí, aquí a Barcelona. I aquest any he començat amb un noi i aquest any fa... bueno nar a viure junts i en tornar acá a partir de Setembre estic...

E- Um Um (afirmación). Guai, ji ji...

R- Em dic Roser, soc de Girona el que passa es que estic vivint a Barcelona, comparteixo en pis amb tres persones més, tres noies que ja ens coneixien abans del poble, una es la meva germana. I [...] estructurada dins organitzacions polítiques a Joventuts Nacionalistes de Catalunya. I dins en mon associatiu i aixi doncs al meu poble amb "els ecologistes" els *molleu* no sé si els coneixeu..

E- Um um (afirmativo), vale. Y ¿cuánto tiempo llevas compartiendo piso?

R- Mmmm, bueno desde... tres anys! Tres anys amb diferenta gent porque per diferents circunstacies han nat marxant , han entrat altes i...

E-Um, um. Que... ¿estudiabas políticas, no?

R- Sí, polítiques

Irene- Bueno, jo soc Irene, soc de Girona i fa... , desde l'any passat, i aquest, que comparteixo pis amb la mateixas noies, en la Vila Universitaria [...] risas

A- Jo també hi he viscut

Irene- si es que em vivit junts. Estudio economía. I estic.. bueno, hi estava a la Creu Roja

E- Um, Um. I aquí¿cuánto tiempo has dicho que llevabas en la Vila?

Irene- Estuve el año pasado y éste

A- Vale, bien gracias. ¿tu?

Maritxell- Jo, estudio psicologia i visc amb dos nois i un altra noia i jo fa... aquest es el tercer any pero em canviat tres vegades del tercer company, un noi, i ara fa un mes que vivim [...], tins disset anys i no estic ficada amb cap moviment ni res i ...

E-Um, um, vale, i algunn, aunque no participes en algún movimiento, ¿algún tema que te interese especialmente, algo así, un...?

Maritxell- Soy de un pueblo pequeño i teníamos un grupo cultural, hacíamos una revist, pero...

E- Vale, muy bien. Bueno nosotras también ¿no?

F- Yo soy Fátima, soy nicaragüense de centroamerica y hace un año que vine aquí para hacer el doctorado en Sociología, sociologa, y nada pues, estoy haciendo junto con Alexandra, como había comentado antes, éste proyecto sociológico sobre jóvenes

E- Y... bueno yo soy Alexandra y soy italiana, he estudiado la carrera aquí en sociología, y he acabado hace un par de años y ahora estoy haciendo este estudio que... bueno cuando acabemos podemos comentar alguna cosa más si os interesa, y bueno... no sé.. ya está.

Pues vale, entonces no sé, vamos a empezar. Entonces el grupo..., podeis hablar cuando querais, cruzar palabras [risas], no hay que hacerlo por reglas así que si no estais de acuerdo con lo que está diciendo otra persona podeis comentar vuestro punto de vista.

Entonces... ¿por qué habeis empezado a vivir fuera de casa?

Irene- 0A Hem vaig anar de Girona a estudiar aquí i es molt llarg, i tambe tenia ganes de sortir de casa.

Roser- 0A Jo per lo mateix, bueno, no soc de girona soc de [Torell] un poble més petit i també es molt llarg

Aura- 0A Jo, la meva carrera es fa a Mallorca, pero com no volia viure a ca meva tenia ganes de salirme a buscarme la vida, no vultia seguint viurent amb els pares vaig decidir que enlloc de fer la carrera a Mallorca vindria aquí a fer-la aquí a Barcelona.

E-Lo has elegido, ¿no?

Laura - Si, si

Irene- A Barcelona [...] mes que a Girona

E-¿por qué?

Irene- 0A Perque volía tenir una experiència fora de casa dels meus pares, com que soc filla única i..

E-¿Tenias ganas de irte fuera?

Irene- 0A Si fuera, sin padres y sola y mi aire...

E- a ha! ¿Y vosotras también o no?

Roser- 0A Jo només podia fer la carrera aquí

E- Si no ¿no te habrías ido?

Roser- No ho sé, suposo que també m'hagués anat a Girona ciutat en un pis d'estudiants igual, que no m'hagues quedat a...

E- pero tenias ganas de salir

Roser- Si, però segurament si la carrera s'hagués fet a Girona, m'hagués quedat allí a Girona, en pis d'estudiants també pero...

Maritxell- 0A Jo soc de Lleida, i vivia un poble petit i primer pujava amb cotxe però (...) de pujar i baixar. Després vaig anar amb un pis i hem vaig quedar

E- a ha!, entonces, como decir: que lo habeis elegido, ¿no? O sea, hacer otra cosa, pero entonces, ¿qué tal la convivencia con otra gente? ¿era más o menos lo que esperábais? ¿o como va?

Aura- 1BA No, porque, a més, jo amb aquest noi l'he vist tota la vida, els meus pares el coneixen i... res, al viure junts et coneixes d'un altra manera, es diferent, al menys a mi em costa, però...

Roser- 1BA A mi també, es molt diferent conèixer a les persones en convivència que conèixer-les de farres o del que sigui

Irene 1BA -Jo, vaig tenir molta sort perque vaig venir aquí a Barcelona i vaig entrar en un pis que no coneixia ningú, tots eren mes grans, quatre o cinc anys, y bueno, molt bè, en plan familia, fent tot junts, anant a la universitat, després sortir hem van presentar un munt de gent... molt bé

Aura 1BA -Jo vaig tenir males experiències, vull dir. Primer vaig estar vivint a la Vila i vaig aguantar dos mesos

Irene -Jo vaig aguantar quatre a la vila (risas complices)

Aura 1BA -Vaig aguantar dos mesos vull dir no.. no sé, entre que... seiem... no, no sé. Por ser que era gent molt freda molt... no se, pero també com que hi ha tanta gent, vull dir no ens relacionem massa però...que estem vivint per a son pare i sa mare, vull dir que van a la Vila per passar un parell de dies que son els que van a la universitat. però casa seva no la consideran, es la casa del seu pare i la seva mare... jo no, jo visc aquí tot l'any, no m'hen puc nar cada cap de setmana a casa, jo després vaig estar en un altre pis que herem una amiga de tota sa vida i després una altra de l'Uruguai i un altre de Nicaragua, no de Nicaragua no, de l'Argentina, però tampoc no va funcional gaire, vull dir que teniem maneres molt diferents de veure les coses. I ara en el pis que estic, doncs si que (...) tenim un projecte comú, una mica. en el mateix pis, no? no ho se, m'agrada.

E-Y.. si hay dificultades, cuales son los temas que crean mas dificultades.... o que requieren más esfuerzo

Roser 6BA (En el meu pis hi ha uns merdes però impresionants. Perque tothom fa horaris totalment diferents, ara, em intentat.... es que al final som un exercit: intentem fer-hi lo mes flexible possible però sempre hi ha la típica que intenta escaquejar-se.) 4B (I si no ho posas molt marcat, molt marcat la gent passa)

Aura - 4A Jo amb això no hi estic d'acord..Nosaltres fins ara, o sigui nosaltres que hem conviscut i fins ara a estat en plan: "Avui et toca d'escombrar a tu, demà te toca (...) a mi això no m'ha funcionat mai, en canvi ara tenim una llista de sa feina que s'ha de fer y cadascú quan la fa i possa una creu i quan tu veus que n'hi ha quatre estrelles i tu no n'has passada cap, aleshores doncs tu mateixa ja veus lo que fas

Maritxell- 4A (En el meu pis quan vaig entrar ho tenien tot com molt organitzat. Un día pues un día tu cuinas, tu fregas... i a la llarga tu lo fas per mi i jo lo faig per tu. Si un día a mi en tocava el menjador y lo has fet tu doncs un altre día ja...) 1C (pero bueno, al entrar gent nova s'arrepénja en el que fem i a la que t'acostumes que tu fregues els plants i jo faig una altra cosa no fan brot, i ara ens en ficat un horari, perque amb la gent nova es això, com que tenen molt morro, no baixen la basura, o no limpien la taula, o deixen la basura que han deixat; coses així que dius "no t'ho fare sempre, ho faig perque no et conec i per a veure si...")

Aura - 4B no se, encara que no els conegui estic vivint amb ells, estic compartint tot, aleshores vull tenir una relació amb ells de coneguts, estic compartint la

meva vida, aleshores crec molt important... no se naltros el sistema que tenim es que cada setmana fem assemblea, fem una assemblea de pis, perquè ..clar! nosaltres sem va un aquí, l'altre allà i no hi ha manera de trobar-nos. Aleshores quedem un dia, i aquell dia s'hen fa, a veure "que hem fallat aquesta setmana" pues, jo que sé "pues aquesta setmana ha fallat..." doncs ja veurem que fem però, bè que es millor quedar cada setmana que no fer una llista perquè es que jo soc incapaç de posar-mi un horari, no se si hi anire a dormir o no hi anire i no vull estar mal a ca meva, a ca meva pot entrar cada un quan li doni la gana, vull dir: que es una mica de voluntat.

Maritxell - 1C (Doncs nosaltres ho fem per setmanes perquè hi ha una noia que esta tot l'any i jo també en quedo molts cap de setmana, ara no tant però a temporades sí. I llavors arriba el cap de setmana i s'ha de fregar la escala que es comunitaria, que estat allà i esta tot fet una merda. i clar tu el que vols es que estigui be, jo estic vivint allà i si porto gent o el que sigui. Si m'apeteix anar-me'n a dutxar m'agrada que estigui tot una mica net, i ho acabes netejant tu i arriba la següent i com que està net, dons no ho neteja,) 4B (i així al final, comença la setmana i diem "doncs que algú faci aixó i algú faci allò, quan te vagi bé, pero di que farás, a principi de setmana,. o netejar els plats quatre o cinc dies, o ... i al final dons vale dons fem anar així amb una mica d'organització que, vale, que no es una organització així social pero...)

Carmen -hola!!

amb l'esport de minusvalids, també estic amb això, que ve no es una organització així social pero fer esport de minusvalids a part de ser un esport també es també intentar lluitar una mica per l'integració. I ja està.

E- Muy bien, entonces , lo que estabamos comentando, a ver ¿quién estava hablando? Estabamos hablando un poco de la experiencia..., de una vez que se sale de casa., de cómo...de cómo va la historia esta de convivencia. Que tu ¿por qué te fuiste a vivir con otros estudiantes?

Carmen - 0A porque era mes baratu (risas), si clar porque viure sola a Barcelona, es casi imposible t'hi gastes moltes peles, i allavorens, doncs, porque era mes barato i bueno també es interessant la convivencia, pero..... pero la raó bàsica-bàsica es porque no tens més remei que fer-ho, no? allavors ja ni t'ho plantejas, almenys en el meu cas

A- porque si no ¿a lo mejor te hubieras ido a vivir sola?

Carmen -No, no lo sé porque ya no me lo planteé porque sabía que era imposible, no? A ver mi único planteamiento fue o una residencia de estudiantes o un piso compartido, pero vamos que las residencias eran muy caras y las descarté por motivos economicos. Bueno, había otra posibilidad que era ir a casa de algún anciano que te dejaba vivir allí y lo cuidabas, pero al final pensé que no, porque quizá mis hábitos eran muy diferentes a los de esa

persona y quizá no conjeniaríamos, y como me salió esta oportunidad que estaba bien económicamente.

E-Te viniste porque, por ejemplo, en Girona no había....

Carmen- En Girona no hay periodismo

E-Y... eso estábamos comentando un poco: que tal la experiencia, si... una vez se sale de casa si la convivencia con otra gente era como esperábais¿o...?

Carmen - 1BA Si, el año pasado estaba en otro piso que eramos tres y luego dos porque una se fue a vivir con el novio, e.... y... yo lo esperaba de otra manera, esperaba más una convivencia, más crear una amistad fuerte y eso, pero casi no nos veíamos porque ella estudiaba de mañanas y yo de tarde y me encontré un poco sola

Carmen -Yo este año es imposible que me encuentre sola en ningún momento (risas generales) y quizá sea pasar de una situación a otra contraria y... el año pasado fue muy bien: me encontraba sola, prácticamente, y...ella vivía sola arriba con sus padres, se iba a cenar con ellos y eso, y yo vivía sola prácticamente. En cambio este año...(risas), y además era como un pasillo inmenso, se levantabas por las mañanas y decías jo..., este año es muy diferente y... 1AB (supongo que seremos casi como hermanos a final de curso, porque el piso es muy pequeño.)

A - ¿Y que tal sa convivencia amb tanta gent?

Carmen - 1B Doncs, de moment: fa dos mesos que vivim junts y ens portem molt, molt bè, 1C (l'únic roce son en temes de neteja, amb altres temes: econòmics o així no, pero en temes de neteja... y després una cosa que ha sigut perillosa es que un dels nois se ha liat amb una de les noies, bueno se van liar porque ara ja ho han deixat i la noia s'ha quedat una mica penjada per ell i...jo no se com acabarà tot això), 1BA (en el meu cas jo em porto molt bé amb els tres, vull dir que em sortit algun cop junts, tots. Em quedat per nar a Ciutadella per cap d'any i ells van venir a Girona per "Les Fires", vull dir que s'esta creant molt bon rollo.)

E- Bien, pues... ¿qué creéis que es lo más importante que creéis que tiene que haber en una casa para que las cosas funcionen bien?

-Roser: Respeto...

-Carmen :Comunicació

-Irene: I una mica de organitzación, porque si no es un caos

-Carmen (...) viure amb una persona no es lo mateix que si vius quatre o cinc que (...) (risas)... tius, es que es complicat ben bé...

- clar!

Irene -6CA ...li pots arribar a dir fins a un punt, pero es complicat porque primer te un geni... vamos que... i segon que clar es que (...) sempre, ostras ben bé...

Roser - 1C 6B 6C I començan aquí els roces, quan tu comences a guardarte coses i ...

Irene- si, es això. I, bueno, l'any passat era horroros porque jo vivia amb un mòdul i...

- ¿d'aquest de la Vila?

Irene -Si, m'havía de (...) , aquest any no porque estic amb un més gran i només tinc el cuarto que es compartit pero bueno... tenim el menjador que es més... es més separat. I... tinc històries... desde trobar-me un calçó de un desconegut dintre l'armari o ... una de coses estranyes

- no res

Carmen - 5B (I jo que hem queixo, i jo que... per que jo dels problemes de neteja... o sigui... uns dels nois diu que bueno, que de fet amb ell l'es igual, que de fet ell està perfectament adaptat per viure entre la merda (risas) però ho diu així, eh!) 5A (i jo soc una mica l'anti... jo pensava que era desordenada i una mica deixada pero veig que no, que no ho soc eh!) 5B(perque ell, vull dir ell intenta no porque veu que diu "vale jo soc així pero si vosaltres..." doncs diu "m'adaptaré" pero clar, li costa, li costa. O sigui es menja un iogut i es deixa el pot allà, el cendrer tot brut, obre un tomaquet i deilla la cara per allà; coses que no et costan res fer-las, i.. ell es el que ho fa més, pero els altres també..) 1C 6BC 6CC 5A 5B (i... i un día arrivo y està el menjador tot desordenat i... ah!!). Pero lo important crec que es dir-ho, per aixó dic lo de la comunicació, el que passa es que si has de dir-ho tota la vida...)

Roser -6C Jo crec que aixó que ha dit ella de la assemblea que ha d'estar molt be, porque tu pots dir el que t'ha semblat, porque si no ho acumulas d'una setmana a l'altre si no te dorms, o el que sigui, qualsevol tema, o que t'hagis enfadat, o que te pensis que s'han enfadat amb tu o algo

- no, pot estar molt bé

Aura -(...) 5C (vale, que jo de vegades m'adono que poso una rentadora i no l'estenc, vull dir que la hi he posada, se m'em va sa pilota, i no l'estenc), i arriba l'atra, la destendre i em "eh tía! que a mi em va de puta mare que posis la rentadora, pero si no l'estens no em serveix de res", i es en tot una mica. 4A(I ha coses que si que decidim ... cada dissabte nem a reciclar, anar als mercats. Aixó es una cosa que s'ha de fer cada dissabte, porque si no te suposa molts mes gastos entre setmana, totes les verdures que no has reciclat les has d'anar a comprar...vull dir que hom ens interesa d'anar a reciclar, però a mi m'agrada més que no pas (...) allà a reciclar...)

Carmen- reciclar?, qué vols dir, reciclar que?

Aura -menjar, en els mercats com que diumenge tenen tancat moltes coses que ens hi podrien vendre, però que dilluns ja les podran vendre. Per exemple si tu vols una poma que está tocada no te la compres però...

- t'es igual que tinguin un tiro l'hi treus i ja está
- i que fan, te les regalen
- si
- i on t'es això? (risas)

L -Si tens un mercat davant de casa

L -Els dissabtes, sempre

L -Jo hi vaig els dissabtes, però depen del mercat, depen del día que tinguen tancat el mercat, si diumenge está tancat allavorens et pases el dissabte...

- Tu ets de Menorca?
- De Mallorca

(...)

Carmen - 4C Nosaltres ara estem, estem en aquest debat porque abans ho feiem tot comú, o sugui teniem un pot i tothom posavem les peles... navem a comprar

Aura - 4C No ho troveu un merdé aixó, nosaltres vam començar a fer lo del pote comun i es...

Carmen- Ahir m'ho van dir: que les nenes, les noies de Menorca doncs...

Roser - 4C Nosaltres ho fem tot separat, tot. Perque ens portem coses de casa i així...

Aura- 1B A mi em sembla molt fort fer-lo tot per separat, vull dir si estás compartint i després quan (...) ningú no pot compartir-ne enllà

Carmen -Pero cadascú te les seves...els seus gustus!! Es molt normal, clar si a mi m'agrada doncs que.... donqs...

Aura - 1B Ya, no se pero allà, no se, pero allà en ca meva no en tenim problemes jo visc en comunitat i perque un día em vingui de gust menjar-me una tauleta de xocolata blanc, dic "xec, xec que m'he comprat això!" (...)

- 1B Ja, ja pero tu deus ser molt d'allò, pero jo amb la gent que hi visc es molt... bueno...jo soc com tu, i jo m'agrada obrir la nevera i menjar-me lo que hi hagi i tot lo que se compra es per tots i el pot, el pot a mi no em fa res si menja més que jo o si compra una cosa que a mi no m'agrada
- Això un dia m'aniré a comprar i em compraré un capritxo que a mi m'agradi saps

Roser -El que passa es que si veus que la gent no li sembla bé això no m'hi oposaré perque... si ells están tots d'acord...

Maritxell - 4C Nostaltres es que fem es com... guardem tots els tickets del que comprem i quan s'ha passat la setmana diem "bueno! qui s'ha menjat això i qui s'ha menjat allò?" i div.. y ho sumas o ho restas

- Nostaltres el que tenim es (.....)
- Ah, Ah bueno!!!! això es un aventatge.

Carmen -Ah! nosaltres el telèfon fem: cadascú que truca, apunta la trucada i com després surt tot detallat cadascú paga las sevas i ja esta.

E- pues, una cosa! Por ejemplo eh... veis que... hay alguna diferencia, osea porque hay gente que comparte con chicos, con chicas y tal no, en... en convivir con otras mujeres, o convivir con.... con hombres, notais que hay alguna diferencia.

- si

Carmen -En quant a... jo la meva (..) de conuiu-re amb nois, es que els hi has de dir quantre cops que vigilin quan facin pi pi, que no esquitxin, que no... que xequin, aixequin la tapa, perque

- no s'hen donen compte.
- que treguin els pels de la dutxa molts cops
- si, n'hi ha que si
- bah! jo no crec que sigui una cosa només de (...)

Roser - 6BA Jo hem sembla que preferiria viure amb nois que amb noies, perque sempre hi ha mes roces, amb els nois es mes...

- que et anava a dir! jo a part d'això no n'he trovat cap diferencia

A- Y por que hay más roces con las chicas?

Roser - 6BA Bueno, no sé, pot se que am.. els nois, pot ser jo també soc una mica quisquillo-sa però les... amb les noies amb qui hi visc, una es la meva germana i no ens em portat mai bè, i ... es que...

- Per què hi vius?
- bah! perque té la facultat davant de casa

(...)

6BA perque el pis de Barcelona es just davant de la seva facultat i allò que...i això, que no, que jo crec que amb les noies la convivencia pot ser ens piquem mes

A- Y ¿sobre qué tema se pican las chicas?

Maritxell Las noies, jo pel que he vist, perque abans vivia amb dos noies més son mes recoroses, quan et fan una cosa en lloc de dir-ho o oblidar-ho, ho guardas, i quan tu pots, sense voler perque jo també ho faig, l'ho fas. Perque dius "si tu m'ho has fet una vegada de guardar-t'ho unas setmanes, com que t'has enfadat tant"- dius- "pos la proxima setmana t'ho faré jo".) 6CB (En canvi els nois som més de "pos si tu m'has fet alguna cosa, t'ho dic" i si a passat una setmana ja se m'ha oblidat. En general jo veig això, que no son tant de guardar-s'ho, ni tantes històries, ni tan complicat)

A- Pero...sobre algún tema en especial, entre las chicas...eh...,puede haber piq...o pasan estas cosas, dentro de la convivencia eh!

Ann -Jo (....) perque amb la noia el que tinc es de veure com veus la vida, de... de... pos de no em respectan prou, de dir que jo et respecto que tu em miris així o que vulguis fer aixó, pero tu a l'hora de que vulquis que et respectin, sembla que... 6BA (allò ho feia com que sempre he viscut amb gent més gran hem fan com de mares, i tot el que jo faig, pos hem poden dir que ja ho han fet i aconsejarme o criticarme.)

A- Pero, ¿respecto a las normas de la casa?

Irene - 6BA no, no, respecto a temes vivencials, vull dir, doncs vull fer aquest curset, o vull fer aquesta cosa; doncs sempre t'ha d'anar jutjant ...
- valorant'ho

A- lo que ahora nos vamos a centrar un poco no, lo que... está muy bien, está no? vamos a centrar un poco sobre lo que pasa dentro de la convivencia. Si estos temas, estos tipos de conflictos se dan también respecto a cosas de... de la convivencia, ¿o no?

Aura: 5G Jo no noto la diferencia, es que sigui un tio o una tia, es que no la noto, noto més la diferencia....

- d'edat
- no, bé d'edat es que també ara estic convivint amb gent més gran, però fins ara....he estat convivint amb noies,

Carmen -(...) 1AA i son molt jovenetes, i es el primer cop que surten de casa, i tot es nou, i tot... a Barcelona, els hi sembla tot molt gran i molt nou, s'anyoren, de vegades es posan a plorar a la nit i... si! no! de veritat!!
Tenen divuit o dinou anys acaben de marxar de Ciutadella, tot es molt nou. A mes una d'elles, son pares s'habien..., que... no una, les dues, son germanes, clar. I molts cops, doncs, quant a casa, després s'ayoren i es posen a plorar, i...

bueno...els hi veus, no?, i...veus, que.... que aixó ja ho has passat, pero... molt be jo crec que....

A- Entonces, Tu dices que no hay diferencias, que no hay ninguna diferencia a la hora de compartir?

Carmen : No, veig mes diferencies amb aixó. De..., hem tingut un (...) a estat un convidat d'aquest, del danés, no? i ja que es un (...) que acaba de sortir de casa, vull dir, no ha sortit mai, sempre ha estat amb son pare i sa mare. Aleshores li has d'ensenyar tu, li has d'ensenyar que no ha de pensar que a escurat, que s'escura tres vegades en el dia, que se dina cada día tres vegades, que tothom va a pitxar, vull dir que s'ha de rentar el baño, que s'ha de rentar..., Saps? so cosas que no es que no las vulgui fer, el que pasa es que no té consciencia que s'ha de fer.

Irene no, la noia amb la que visc jo tambe passa. Jo per mi que a casa seva li fan tot... hi ha coses que fa que jo penso "si es evident..." hi ha coses que ja s'entenen, vull dir, no pots deixar els plats una setmana sense rentar, has de menjar amb allò, han hagut cops que he estat dos o tres dies fora i arribar i trobar-me tots els plats que estan per netejar i amb ella li es igual, l'agafa i

Carmen - 4A Nosaltres hem fet una cartulina amb els dies del més, amb el que li toca cada dia a cadascú i... molt modern. 1C (Resulta que a vegades no es compleix,) pero si.... en principi dir 6C ("eh! que et tocava a tu de fregar els plats"). I tot això, no? doncs i...cada día li toca amb un de rentar els plats, independentment de si ha menjat més o menys gent. I despres cada setmana un li toca fer la cuina a fons, l'altre el water a fons i l'altre el menjador a fons, i... i així. I mes o menys se va fent, el que pasa es, no sé que si es fa aixins o es fa... que d'esguida veus coses brutes per tot arreu. Nosaltres tampoc no estem tan feliços...

A- Pero esto, es igual por parte de todo el mundo, ¿o no?

Carmen - 1C Tenen la costum que arriben, es treuen l'abric, el deixen, es treuen la bufanda, la deixen, agafen la bosa i pla! allà, al menjador. Tothom fa lo mateix, si o no?. Clar som sis, el menjador està tip, al final acaba plé, te vas a sentar al sofa i hi ha una carpete, te vas a sentar... deixen coses per allà, jo soc... jo no veig gens bé, allavorens si hem van deixant coses pel mig tinc molts problemes per no trepitjar-se'ls, i per no... i clar.. jo intento deixar les coses en la meua habitació porque hi entenc això, si tots ho fem. I allavorens arribo jo a casa tots comencen a agafar les coses i se les emporten, pero... vull dir que... que... no esque estigui allò brut, brut. Es que tots estudien, deixen la llibreta allà on han estudiat, a la taula del menjador, i... i clar, esta tot desordenat. I de seguida es desordena porque som sis.

A- Entonces, osea... por ejemplo, una de... que deciamos: cuáles son los puntos más importantes que... por ejemplo que haya un mínimo de... de limpieza, de orden? o...

- Jo crec que es molt important porque es el lloc on vius

A- (...) lo más importante, ¿hay algo más importante que eso?

Roser - A mi m'encantaria que, suposo que si hi ha bon rollo entre totes nosaltres, soposo que aixó es que ja no s'hauria ni de dir, si tothom fos responsable d'ell mateix... el que passa, almenys al meu pis, que no tothom. Tothom intenta escaquejar-se pel costat...

- Al final te fa ràbia, faci el que faci..

- Jo crec que es aquí el gran problema

- Que tu pensas que ho fas be i

Aura - 1C No, no i apart que aixó, que s'acumulen coses i aleshores es igual lo que estigui passant que qualsevol cosa te fa rabia. Vull dir que lo important es que tu, com a persona... no se la veritat es que... 1BA (me vaig trobar en un cas en que jo estava convivint amb una gent que es que no me caíen be com a persones, ja no com a..... que no sé que no me caíen be, teníem uns principis molt diferents allavorens, ha sido imposible de conviure, porque ja troves coses (...) que es que no t'agraden. Aleshores imposible que pogues conviure amb ells)

- O sigui que a la mínima ja vas a buscar els defectes i..

Aura- 1D Exacte, jo crec que es aixó el problema que... nosaltres a casa n'estem superbé, i clar que hi problemes de neteja, de David i en tot cas de Susana. apart que tots som bastant així, molt de "locas", aleshores.. i aixó es, aleshores.... pero apart hi ha una cosa que está per sobre i es que tothom hi está be i dius, m'estic bé

Carmen 6C-Clar aixó es un aventatje, doncs. Pero per exemple si m'han vist de mal humor al cap de dies (.).Hem diuen, pero que te passa, estas de mal humor per alguna cosa? I llavors jo li dic, "doncs mira, hem passa aixó, aixó i aixó", trovo que aixó está massa desordenat, hem d'anar a buscar algo que...I llavorens com que es parla, diuen "ah! tens raó, ja intentaré nosequé" o "no tens raó i tu també fas això..". Pero crec que si es parla i no es queda dintre, encara que de moment et puguis enfadar, si hi ha bon rollo de fons no passa res, pero si t'ho guardas llavors...

Carmen -(...) pero en el fons tos som el mateix estil de gent, tots som sencills, tots ens agrada el mateix estil de música, tots el mateix estil d'ambient; i per coincidencia, eh! porque no ens coneixiem. Pero, vull dir, que no hi ha... com per exemple, ella que vivia amb una d'aquestes de San Gervasi i que

bueno... no es tan... aixins, que es una mica més diferent, es una mica mes pija i aixins, que si haguerem estat juntes tantes hores al día, que no haguerem estat aixins tan... que no haguerem engantxant en moltes coses, i la manera de fer. Vull dir que quan jo surtia un dia de cada dia i arribava tard, ja quan la trobava em deia "qué!.." ja em mirava amb cara rara, en plan tu ets una ... saps

Meritxell 1D -Jo crec que si hi ha respecte, respecte a l'altra persona, i els altres que et respectin a tu, perquè jo vaig arribar a aquest pis i erem molt diferents i ara ens hem acomodats molt

- Pero la diferencia no vol dir que te caiguin malament com a persones

Meritxell -6AJa pero (..), com lo de deixar les coses desordenades, vull dir, que jo les deixo no? pero com que jo se que ho faig i no ho puc evitar, llavors pos, jo que sé, un dia li passo la fregona per l'habitació. Quan pensas un altre dia doncs dius, ja et faré aixó, i et fas un favor i llavors doncs ja es crea mes...Ella ja no ho veu com a favor, vull dir, que es una cosa que et surt de tu mateixm

(...)

Aura- 6A(..) dius doncs ja li faré aixó perquè vull que hi hagi bon rollo

Carmen -Jo arribo a casa i veig sa sala bruta i...i ja se que la meitat de coses que hi ha allà son trastos que son meus. Pero a mi lo que me molesta no son els trastos, es la bruticia en sí, vull dir, a mi m'emprenya mes trovame que el terra fa quantre dies que no se frega, que no trovarme que hi ha quantre maletes i tres abrics, vull dir perquè se retira i ja está, en canvi nar trepitxant merda es diferent

A- A ver, no sé, pues los temas que han salido de estos que decíamos los puntos más importantes ha salido: que haya comunicación, que haya orden y... y...eso, limpieza, no? un mínimo, y luego, por ejemplo, habeis hablado de respeto, y luego simpatía o se que la gente se caiga bien i así pero, y algunos dicen que, osea que tampoco, osea que lo importante también en respetar aunque haya diferencias. Y luego ha salido tambien un poco el tema del espacio, no?, osea si quereis podemos hablar un poco de esto, osea como lo sentís, por ejemplo si la casa para vosotras es un lugar solo para dormir, o si es un espacio importante que os esperais de la casa, si es que todo el mundo lo vive igual o creeis...

Irene -Si em porto molt millor amb una altre noia, com una veina, vale?, pero joestic segura que si jo visqués amb ella n'hi aurien roces igual (...)

es el teu espai i el que necessites es algo que sigui teu, i que tu diguis, doncs alló es meu i se que estarà allà, pero a mi em passa moltes vegades que jo deixo... no sé, tonteries, no? vull dir jo deixo un paquet de folis allà i quan vaig a buscar no hi ha. Vull dir que se alló es meu doncs no m'ho toquis, no puc tenir res meu

allà. Ellà com que te molts germans suposo que es la manera que te de fer a casa seva, jo que sé...

Ann -A mi me va passar vivint a la vila, estava convivint amb una gent que m'en vaig anar perque no els aguantava, es que no podia era massa difícil alla. I quant m'en vaig ana hem van dir "Es que yo traje un paquete de rollos de papel de baño y tu me debes eso, un rollo de papel de baño"

- ai! la mare de deu!
- i jo em vaig dir "bueno tranquila. Pensaba que tu també cagaves, cagaves en aquesta casa" vull dir, no se (...) jo vaig allà hem agafo un i quant s'acavi ja anirem a comprar, també es això, en tenir tot comunitari allavorens això...
- això es diferent, si allà tenen el seu espai... mes que per als folis. A mi també....

a- na cosa os quería preguntar, aparte eso tambien tiene que ver, no?, las cosas que cada uno trae y como se comparten, no? pero aparte, osea, un poco el espacio de la casa si ¿lo sentis como, si es casa o qué es lo que buskais, si encontráis lo que estais buscando ...? Aparte de las cosas que se comparten, que claro, forman parte también, pero digamos el espacio hay lugar para convivir, si lo sentis, un poco, si se parece un poco a un hogar o no tiene nada que ver....

Roser -Jo he anat evolucionant, jo al principi, al primer any d'estar aquí, res, doncs aquí no era casa meva, era entre-setmana, i cuan més ràpid millor i anar-me cap al meu poble, i... perque hi tenia totes les meves amistats, el xicot, el tenia tot allà. I ara no se si ..., el prefereixo eh? perque et passes la major part del temps acà a Barcelona i has de intentar integrar-te i intentar fer amistats aquí a Barcelona i si vols quedar-te aquí un cap de setmana doncs quedar-te i passar-t'ho bè. O sigui.. fer mes relacions, crear arrels aquí a Barcelona perque es que si no jo hem trovava que estava tota la setmana esperant que arribes el cap de setmana, era bestial..

A- I dentro del piso no consigues crear esto, de sentirte...

Roser -Cada, cada vegada més i ho estic intentant, i..., pero el que passa es que també hi ha una noia de menorca i aquesta noia ja com que es queda els caps de setmana amb las sevas germanas, i ...ja ella s'està fent com casa seu, i.. i no ho se, per exemple... Aquesta noia s'ha d'integrar, perque no pot marxar-se cada cap de setmana a casa, i suposo que s'està fent... que s'està creant aquest ambient mes ...

Carmen -Si es veritat, a casa passa molt, com que elles... elles sí les tres de menorca, es casa seva, es la seva llar. Es que clar, només poden anar a Menorca pel Nadal i a l'estiu, i allavorens elles fan molt un ambient de casa, molt de.. "a vinga sí, fem-se fotos" sempre que fem algo especial, celebrem un adniversari "ah, ara penjarem les fotos, ara.." vull dir, fan molt, molt d'allà. Jo hem sento,

de veritat, aquest any, pero molt que hagi de defectes, de desordre i aixins, jo crec que se està creant un clima, un caliu, molt de casa.

Carmen -Trobo que cada cop es més casa meva i cada cop me es mes igual anar o no el cap de setmana a Girona. Clar, l'any passat era una mica lo que le passava amb ella, no?, que... doncs això, molt bé, sí, universitat pero que tenies ganas d'anar amb els teus amics el cap de setmana, i aquest any doncs... no. Crec que es molt important... lo ... lo pis s'està fent mes de tenir més vida aquí a Barcelona.

A- Y por ejemplo las que... conviven también con chicos, o que han convivido i tal, creéis que esto no... que el espacio de la casa ¿lo viven igual los chicos que las chicas? o..o hay alguna diferencia...

Maritxell - 5D Jo, con los chicos que han venido, los tres que somos que... que fa mes temps que hi som el noi molt bé, pero ha viscut molt amb noies i... i es molt com una noia, o sigui que ... no sé. Ja agafa costums que son més de noies, pero els altres nois que han vingut, marcan molt la distancia, no están acostumats a estar amb noies. 6AC Ara amb aquest noi que ha vingut els matins, molts matins estic amb ell, i m'evita. Es fica nervios d'estar amb mi, no.. no sap, pot ser es per la concepció que te molta gent del noi-noa, de no haver conviscut mai, pos que marquen la distancia. Marquen la distancia de que jo soc un noi i tu una noia, i van més a.. pos al noi, i com que el noi ja es.. ja som molt iguals, que si hi ha una amistat doncs es igual si ets noi o noia... pero amb els nous això, amb noies els hi costa molt.

Carman - 6AC Amb nosaltres no, amb nosaltres s'en comportan... vull dir que tots som una unitat personal més o menys iguals. Ha passat aixó amb aquesta noia, que s'han liat, pero a part d'aixó a mi me da igual, allavorens aixó doncs molts cops un es queda a dormir a l'habitació de l'antre, o dormen endintre de l'habitació de las dos germanes, vull dir que no hi ha, vull dir que fins i tot arriben a dormir junts a vegades, doncs mira porque hem estat (...) o coses, no? i anem pel menjador doncs, en samarreta, no?, no he trovat cap, cap problema.

Aura - 6AC Es que nosaltres som com molt lliberals i..., no hi ha tema, vull dir jo surto amb botlles de la meva habitació, estic amb bolles i llavors per anar-me'n a dutxar no em posaré el pijama i m'anire a sa dutxa a llevar-mel, (...) i en Marc fa exactament el mateix, vull dir no...jo a casa meva sempre hem estat...es lo que he mamat sempre, mon pare i ma mare son molt com jo, jo sempre mels he prèns més com amics que no com a pares, sempre... cada vegada més no?

- 6AC Jo sorto en pijama, jo... temps al temps pero....

Aura- (...) allà a Menorca es molt més normal que aquí no? amb aquest tema. Allò ho he vist més que aquí, aquí com (...)

Roser- 6AC Jo amb noies en el pis segur que no sortiria despullada

- Es això, jo per exemple estic amb una pandilla, a l'estiu a Menorca que tota zona es buida, jo hi vaig en pilotes tot amb ells, i he seguit jugant amb ells, i fent lo mateix que fas amb un banyador possat. Vull dir, que ja es una cosa que estás habituada, no?
- Jo crec que a la mayoría no ens passa, eh?
- Jo crec que aquí....bueno...

(follón)

Maritxell -El meu amic també ho fa. I ho van deixar de fer-hi i tot perque com que sempre an viscut tant (...). 4C 6AC (I van decidir que no, que no s'exibirien al pis, que es taparien), pero sí, sí. Si que ho es de...(...) la noia, la noia. Pero el noi hi ha vegades que va ligerillo de roba i així. pos sempre algú, si hi ha algún (..) no se qué, no se quant i es va decidir. 4C 6AC (Quan vaig arribar jo m'ho van dir que havien quedat d'acord que anirien tapats.) I evitariem

- Lo que varem decidir nosaltres, vull dir que, que cadascú seguiria fent sa seva saps, que si tú aquell dia pos te feia anar mes tapat te tapes i si no on te tapes, vull dir...

A- Y teneis alguna preferencia, osea, respecto al tema entonces...por todo lo que hemos hablado i tal, de..de vivir con chicos o con chicas así...si pudierais elegir...

Roser -6AA Jo ara mateix, bueno he viscut sempre amb noies, y ara hem sembla, bueno en tinc moltes ganes de conviure amb nois..., ara sí, convertir-ho en nois i noies perque... no se.. potser es perque sempre he estat convisquent amb noies i a casa meva totes son germanes i aixins, doncs tinc ganes de ... de canviar una mica. L'any que bé segurament se marxarà la meva germana o agafare un altre pis.

A- ¿Qué diferencia te imaginas que puede haber?

Roser - 6AA 0AB 6CA No se pero suposo que las cosas... les cosas..., a ella li deia abans que les coses ens (...) molt més, i sense tapujos, i sense ai! ara que hi pensarà, i ara que no se qué, saps que...

A- Entre las chicas hay mas problemas de comunicación, ¿no?, estás diciendo

Roser 6AA 5ªA(Dd) -Las chicas son una mica complicades, en alguns casos, es que ens menjem molt el cap, molt

Aura 5G(Dd) 5C-Jo crec que depèn del noi i depèn molt de sa noia, vull dir

Carmen - 6CB (Yo crec que no que cada vegada menys es que no ho se perque per exemple el me germà, que es un noi, doncs a ell li fa cosa dir-li a la (...) per exemple que sempre deixa els mitjons bruts i que li fan molta pudor els peus, no? en allà a l'habitació, per qué no els treu, i com que ja li ha dit dos o tres cops i l'altre segueix sense (...), ja li fa cosa dir-li i això li va creant mes problemes per que el va criticant, i jo dic, "digue-li, digui-li ven dit, no quan estás enfadat, perque li diràs malament, digue-li ben dit i digue-li escolta que m'ha..." i li costa, li costa dir-li, saps) 5G (i vull dir que jo crec que depèn del caràcter de la persona), 5ADd (si que en general les noies ens hi costa més) 5G Dd(pero jo crec que es la persona molt. I la relació que tinc jo amb les altres persones).

Aura- 5G (Dd) Jo crec que si, no crec que sigui força diferent

A- I el tema de que los chicos igual tienen tendencia a limpiar menos y así, igual, creéis, ¿es un tópico ahora?

Maritxell - 5B (Dd)Es porque aún están criados que se lo han hecho todo mucho

A- En vuestra experiencia como es, ¿tiene algo de verdad o es un tópico?

Irene - 5B (Dd)Hay algo de verdad, 5C (Dd)pero las chicas también tienen algo de verdad (risas)

Irene - 5B (Dd) Jo he vist pisos de noies i he vist pisos de nois i he estat que he vist molt pisos i (...) pero en general eh?. I viure en un pis de nois i tindre unes manies que dius (...) bueno que als noies els es igual, els es igual si està tot net o no.

Aura - 5E (Dd) Depèn del noi Ja,

Irene: 5B (Pd) jo t'ho dic per experiència, també pensava que no te res a veure pero...

Aura - 5B (Pd) (Pos allà n'he vist pis de tios que eren asquerosos, vull dir realment (...) l'any passat i dir, que no es qüestió de que siguis un tio o una tia, es qüestió de tenir...son molt adaptables no? i nos podem amoldar a viure dins sa merda, i es molt fàcil, vull dir te deixes dur per sa ambient. Aleshores, si...) 5C (Pd) no sé, jo he viscut amb un pis només de ties que era asquerós, vull dir era super-cerdo, anar-me'n a sa ducha i trobar-me totes sas compreses damunt del bàter saps perque no han tingut temps de agafar-les i dur-se-las cap a la cuina que hi sa basura, no? vull dir, no se, petites tonteries d'aquestes, no pero a vegades (RISAS) bueno petites tonteries no pero son coses... pero clar... com que

som tot ties, pos no passa res si nos trobam una compresa, porque no hi ha manies, 5A(en canvi si hi ha un tío, ja si que les guardarem com que si ells no empleen compreses, i ... no se coses de dir ...)

5D (Pd) Jo he vist pisos de tios que estàn trentamil cops mes nets que el meu

Maritxell - 5ª 5b (Dd) Pot ser encara hi ja una tendència de que encara els nois, o sigui encara pot ser hi a una mica de tendència de que les nies son netes i els nois son bruts

Aura - 5C (Pp)Jo soc super cerda, vull dir, jo he de tenir quatre coses que m'estiri a (...) saps(...) si jo veig que ca meva està endreçat, jo ho endreç, porque veig que tot està endreçat i que jo no vull, en un moment donat dir, no se no vull se menos que els altres, i vull tenir les meves feines i vull tenir sa espai comú, com que es comú pos aixó, mes net que sa meva habitació, no? pero, pero.. no sé, te deixes portar per sa manera de fer, en canvi 5D (Pd) en un pis que es a vora casa, que son sis nois convivint i està mes net que qualsevol dels nostros, qualsevol, vull dir..

5D Dd Jo no crec que pel fet de ser nois tingui que ser mes brut, vull dir

Maritxell- 5B Dd (Jo crec que molts nois, molts nois tenen bastant... els hi falta un hàbit de neteja), 5B Pd (jo ho he vist en nois, jo estat ara tres dies i jo "pero netejen o que" i si que ho netejen pero quan jo no hi era), 5B Dd (que pensava i por qué ho fan... com a vergonya, com que es una cosa de dones)

- Que tenen aquesta influencia, que si que la camviaran porque segurament, pel temps que viuen junts o pel que sigui, pero m'ha passata amb nois, amb un altre que vaig estar al principi eran molt bruts i es van arribar a tornat nets, pero vam estar molt temps, i els hi deiem i 5B (pd) ("va, porque hem de netejar, no se qué , tampoc no está tan brut") 5D(i realment i després es van tornar nets), 5B Dd (que dir que si que ho veien que estava brut pero com ...)

- Aixó depen del ambient, hi ha ambients que influeixen mes que d'altres no?

F- No se li les entendí bien o que, pero igual entre las que han compartido con chicos i chicas se tolera más este temas que genera más algún tipo de conflictos: el tema de la limpieza. Se tolera más a los chicos o a las chicas.

Carmen - 5APpYo a mi hermano se lo tolero un poco y no me enfado tanto como con los demás, porque... bueno supongo que porque es mi hermano y porque veo que le costará, que asta ahora vivía con mi madre i que mi madre se lo hacía todo, no? i no sé, se lo tolero un poco más i si algo a dejado por ahí pues, ya lo limpio yo. Lo voy diciendo, pero creo que porque es mi hermano y aparte es un chico.

Irene -(...) 5ADd jo crec que es molt comodo (...) es mes fàcil que t'ho fagin que fer-ho tu.

Aura- 5A(Pp)(Les mares tenen tendència a fer-ho, jo ma mare, lo que ma mare me diu "jo t'anyoro perquè arribo a ca meva i trobo que no hi cap trasto pel mig, ni hi ha no se què, ni hi ha nosequantos. I quant hi eras tu t'ho llevaba, i no m'ho llevaba tot pero quan.. ja tenies sa motxilla dins de sa sala, i com que ja dona un poc de vidilla, no? que a vegades te pegava un sermón perquè deixaves sa motxilla en mig, pero en el fons li agradava perquè ara es lo que anyora a vegades, no? no saps, doncs t'anyora doncs aixó... pos arribar a casa i posar una rentadora, i no ... no se com que tenia algo de dir, pos l'estic fent de ma mare no i) 5ADd (suposo que aixó ens falta una mica, aleshores hem d'agafar consciència de lo que es ser mamà i de lo.. pues)

A- ¿Vosotras tenéis alguna tendencia a hacer lo que decía ella, osea, hacer un poco de mamá o si hay algún chico que...?

Carmen - 5A(Pp) Jo si, jo si (jaleo) porque soy la mas mayor, por que está mi hermano y.., básicamente, yo y otra chica que se llama Sara somos las mamás del piso

A- ¿Y las otras?

Carmen- 5A(Pp)Las otras (risas) no.. las otras chicas son chicas jovencitas.. mi hermana que necesita pues... un poco esto...Y los chicos que... pues.... mira. Uno porque es mi hermano y el otro porque tambien... pero sí... no sé. No sé, yo noto que por ejemplo cuando, cuando no hay casi nada de comida, pues ya se quedarían sin comer incapaces de hacer la cena con lo que hay, pues llego yo y pues...me pongo a hacer un caldo, sabes?, y les hago la cena no? La Sara es más de cuando... pues ve a alguien que está mal y cuando pasa no se qué, pues te ayudo a hacer este trabajo, no se qué, y... nosotras dos. pues yo creo que somos un poco las mamás de los demás. El chico uno de... el Richad casi nunca...llega tarde... se va al mediodía.. a veces no tiene ganas de trabajar, es muy desorganizado y muy irresponsable, y mi hermano pues acaba de salir de casa, y las otras dos son chicas jóvenes también, osea que...Nosotras dos hace más tiempo que estamos fuera de casa, que nos buscamos la vida y esto, y yo lo veo así, además, muchas veces nos llaman mamá (risas)

A- ¿Y tú por ejemplo?

Roser - 5A(Pp)Home, en el meu cas som.. som dues amigues, principalment, les que tenim el contracte del pis i les que sempre ens hem de preocupar de les questions econòmiques, de que si s'ha pagat aixó, de que si aquest rebut encara no s'ha cobrat, de que si ens truca el propietari, i a mi hem fa molta ràbia haber de fer una mica, de ser la responsable, vull dir... jo i aquesta noia. Ojalà, a mi

m'encantaria de tothom agafés responsabilitats, i treure-me-las de sobre, que les altres també fessin així de..pro elles, com que ja hem assumit el paper de.. de...

A- ¿Son más jóvenes las otras?

Roser -5A(Pp)No, no, si la meva germana es més gran, el que passa es que com que és una comodona, pos sap que ja... que nosaltres ho fem i... doncs ja s'han apalancat, i doncs elles son las que ho portan.

A- ¿Y vosotras?

Maritxell- 5ª(Pp:otra chica) En principi jo també vaig arribar i ho feien tot... bueno la noia en plan neteja, que s'ha de comprar, rentar, les contes i tot. Pero amb el pas del temps ho han deixat de fer per comparti-ho, i ara ho han deixat de fer i es distribueix bastant, pero al principi si, jo arribava allí i "Qué s'ha de comprar, que" i no.... doncs m'acomodaba, pero ara ja no, ara més o menys el compartim

- (.....)

A- ¿Y tú quieres decir algo, o ya lo has dicho?

Aura- Si... ja... es que ja ho he dit... es aixó..5G(Nosaltres ho teniem tot bastant distribuït, i tot depen del día) ho ma mara santa o depen del dia ho la santa ma mara, saps.. pero no....

F- ¿Y todas tienen algún mecanismo así, algún acuerdo o de...lo deberes de la casa o...?

Carmen- 4B Bueno en el meu pis hi ha la nevera que es el camp de batalla, que hi ha, bueno... está tot apuntat, tot, tot, i cada vegada no se... a mi m'encantaria poder fer com el teu pis, eh? t'ho juru, vull dir... que sortis de la gent, moltes vegades dius: es que aixó, 1C(es que hem fa pena que ho haguem de tenir així a la nevera, pero es que ho hem comprovat per experiencia, que si no apuntat a la nevera, si no t'estàs allò: aquesta setmana et toca a tú, doncs no es fà).

Carmen -4B Nosaltres estem así desde el principi, tot apuntat a la nevera, y tot subrallat de colors, i tot el mon fot un comentari quan li vé, pero ho tenir montat així desde el principi, porque... s'oposo que ens ho imaginavam que no sortiria de la mateixa gent...

Irene - 4BNosaltres no hem dit mai "tu has de fer aixó i tu aixó" mai, si s'han de rentar els plats doncs ho fas, si s'ha de fer el lavabo lo mateix. vull dir...

... -Nosaltres ho nem decidint sobre la marxa, o sigui "qui fá el dinar avui" doncs yo ho faig i tu demás farás tal, o...(..)

Bueno una última cosa vos quería comentar. Bueno para hacer un poco un balance de vuestra convivencia, si? a ver si... bueno a ver si la considerais positiva o negativa, mas cosas positivas o más cosas negativas. También, osea, si hay algo que no cambiaríais que os gusta, o si hay algo que cambiaríais, no?. Pero como muy breve, si no...

Aura - 1B Jo ara estic molt bé, i no, vull dir, tot lo que es de sa convivencia hagui nat bé o no hagi nat bé ha estat positiva. I ara alló, estic perfecta, vull dir, es casa meva i Mallorca es ca mon pare i ma mare. I aquí es ma vida, i mon pis es ca meva i mon pas ma vida a diari

A- ¿Y qué es lo que te ha dado esta experiencia de convivencia?

Aura- 1A Pues, m'ha donat, totaixó, que arribo a casa i tinc ganes de veure a sa gent, vull dir tinc ganes de "a veure qui hi ha a casa" que mes que... no se que mai sabem que farem avui, que si menjarem junts, dinarem junts avui, no se que no se que passarà i...que... que he après molt de respectar a sa gent, que he après molt de nosé, 1B(no sé jo soc filla única, aleshores necessitava aixó, tenia moltes ganes de arribar a casa i poder contar lo que m'havia passat al cap del día amb algú que fos com jo, no? No com que hi ha mon pare i ma mare doncs, no se del xicot que m'agrada de sa universitat doncs que es molt guapo i que doncs... que bueno això a mon pare i ma mare no li puc contar, o sí pero... pero de diferent manera. Aixó ho necessitava i ara ho he trobat i ara es...)

A- Entonces ¿no cambiarías nada no?

- No

Roser - 1B(Jo tot i que ara mateix la conviència no es que sigui perfecta ni molt menos, sobretot en la casa de la meva germana porque hi ha molt de roces. Doncs bueno, la experiencia bonísima, aprens ...) 1A(jo trobo que aprens moltíssim visquent fora de casa i que jo ara mateix no hem veig tornat a casa dels meus pares, porque... bueno encara, sona estrany pero, "casa meva" quan dic "casa", m'estic referint al meu poble. Pero no sé, com a experiencia bonísima conviure fora de casa, i jo ja no hem veig tornant a casa, a casa de mons pares)

A- Y alguna cosa en concreto que cambiarías.

Roser -1A Segurament.... que.... que m'hagrada viure amb gent i que no estiguin relacionats amb casa meva, i la meva germana doncs... sí, el fet de aquest vincle a casa meu, ha de desaparèixer, ha de desaparèixer del pis... ja m'enteneu no? desaparèixer del pis, que ja no ni hagi tanta relació, no?

Carmen -1B Jo, el balanç de moment es molt positiu pero crec que encara no ho puc veure amb perspectiva i crec que m'estarà molt bé porque...i m'ha fet

obrir molt el arriar i explicar lo que t'ha passat, fins ara doncs m'ho guardava jo porque pensaves que a ningú l'interessava, i ara no es que ho expliques tú i que ja arriuen i t'ho pregunten, saps. I dius "ostras que bé no?" tenir gent que saps que pots compartir, no? i tu també t'hi vas interessant pel que fan ells i tot i aixó es lo més maco. 1C(Lo que canbiaría es... així una mica lo que es conciencia alimenticia i tinguessim així una diete més bona i que..... apart de aixó...el balanç es positiu, i que no fumessin tant, que soc la única que no fumo i tots fuman i...)

Irene -1B Jo crec que conuiure aixins es una experiencia que jo crec que tothom hauría de tenir no? aprens moltíssim, está clar. I si canbiaria algo doncs no sé... si

Meritxell: 1A,1B Es una expeiencia molt bona porque aprens molt surtint de casa. M'agradaria viure amb gent nova i mes gent.

Enrique: bueno, respondiendo al reto que has dicho, no sé supongo que tienes que aceptar un poquito las reglas, aprender las reglas que tiene cada uno y saber que pues, o sea, supongo que la intención es también hacer amistad ¿no? Hacer una pequeña familia en la casa que hagas ¿no? O sea ... un poquito él...eso... conocer a los demás, querer entrar allí en la dinámica, también ver que es lo que hace uno, lo que hace el otro, conocer ¿no? ¿Sabes? Llega alguien que llega con la cara seria... este ya está cabreado, entonces eso ya lo vas aprendiendo, aprendiendo sobre la marcha como es la gente y qué es lo que puedes hacer, qué no puedes hacer, qué no mola al uno, qué no mola al otro...

Entrevistador: ¿Cómo os organizáis, por normas más o menos explícitas, para tareas concretas o espacios comunes, tienen turnos de limpieza o ciertos tipos de normas, espacios donde se puede fumar, no se puede fumar?

Jordi: En el caso concreto de nuestro piso, o sea a l final, después... yo hace 6 años que estaba compartiendo piso y al final decidí alquilar mi propio piso y entonces alquilar las habitaciones ¿de acuerdo? Entonces en mi piso lo que hay es, o sea no funciona por obligaciones sino por prohibiciones ¿vale?) Al revés, es decir, bueno es muy estructurado pero hay tres prohibiciones básicas: una es no hacer nunca... no dejar por hacer tu turno de limpieza ¿de acuerdo? La otra es 4C(pagar siempre en un espacio de tiempo determinado y la tercera es si encuentras una cosa... o sea si tu llegas al comedor y el comedor está así, el comedor es un lugar comunitario, diríamos que ellos me alquilan, yo alquilo las habitaciones a ellos y las habitaciones son sus problemas en mi caso, pero lo que es los espacios comunes, comedor, cocinas y lavabos y galerías excepto una que está en una habitación, o sea que hay que pasar por la habitación hay un acuerdo para poder pasar con el chico que está en esa habitación...(ríen)... se trata de evitar el conflicto ya está, entonces pues la historia es que en los sitios comunitarios se ha de hacer una limpieza a la semana, es un piso de tres Personas, es muy pequeño no es muy grande entonces se hace uno el comedor y el otro el pasillo, otro hace la cocina y otro hace que queda? Cocina, comedor, pasillo...

Fernando: queda el lavabo

Jordi: y queda el lavabo, y otro lo hace ya está y luego pues tenemos un acuerdo uno baja siempre la basura, que soy yo y a cambio los otros dos se reparten el lavar platos, vaciar el lava platos y poner los plato en el sitio.

-Enrique: ¿Bien estructurado, eh?

-Jordi: Sí

-Fernando: ¿Todos lo tenéis así, tan estructurado?

-Rubén: Qué va... En mi piso lo único que hay estructurado es la limpieza, lo que es pavar es cuando se puede y después un poco como va y viene porque como cada uno hace sus horarios...las zonas comunes se utilizan cada uno de una manera diferente es que... quiero decir hay un chico por ejemplo que tiene bueno es que en mi piso están todos súper-equipados ¿vale? Hay uno que incluso tienen televisión en la habitación...con ordenador, con no sé qué y la música, que si no sé qué, no sé cuanto, vale porque trabaja, vale y entonces este solo va al comedor cuando tiene que utilizar el video, hasta la hora de comer se va a la habitación imagínate, o sea ...(ríe) que tiene su estilo de vida propio (ríe) y claro las chicas pues entre que no están en el piso, quiero decir, comemos y tal pero que tampoco coincidimos mucho en el piso ¿Sabes?

-Fernando: ¿Con las chicas, concretamente?

-Rubén: Sí, bueno, es que el chico ya te digo duerme todo el día porque curra toda la noche y más o menos, es que es un plan de vida, cada uno lleva su plan de Vidal otra chica que duerme toda la mañana y después se levanta va a clase o va a currar y así es un poco caos

-Enrique: Nosotros somos tres, somos amigos o sea con uno soy muy amigo y con el otro también el colega de universidad hace muchos años y entonces lo que es pues la comida y esto pues vamos juntos, si podemos, entonces un día a la semana me enrolla y hago la limpieza... hace poco decidimos que queremos tener el piso un poquito limpio y un poco bien bonito pues nos repartimos unas zonas, ¿no? las zonas que son comunes y nos las vamos dividiendo ¿no? Cada semana se limpia entonces cada uno se va cambiando ¿no? Y luego pues eso, lo que es dinero es para que estemos... nos vamos dividiendo que va a pagar cada uno de estos cinco días, la semana que no está allí, entonces uno de nosotros, cada vez toca a uno diferente pues va a pagar.

-Fernando: El tema de la limpieza es el más...

-Rubén: Más estructurado

-Fernando: ¿El concepto de limpieza cómo lo veis? ¿EL concepto que cada uno tiene de lo que es limpiar...?

-Jorid: Es diferente, es muy distinto. Pero bueno como haces turnos rotativos, cada uno a lo mejor insiste de una manera diferente, no sé como decírtelo: uno a lo mejor limpia insiste más debajo del sofá, es un ejemplo he? y otro ni levanta el

sofá, pero como se va rotando... o sea yo, en mi caso yo representaría el líder, el lidercito del piso), aunque no lo sea y que nunca les diga casi nada. Yo normalmente solo pego toques si la peña se pasa mucho, si no dejo que la gente... en mi piso no funciona como el tuyo, vaya que sois más amigos y tal.... en mi piso cada uno va a su bola ¿me entiendes? Ah... hay rollo, hay buen rollo, porque la convivencia es necesaria, que haya más o menos "buen rollo" pero cada uno, es que... nosotros en nuestro caso tenemos tres ordenadores, compartimos conexión a Internet... también tiene alguno tiene tele video, o sea el piso es para cada uno su habitación el concepto es -y se lo digo antes de alquilarles las habitaciones, las entrevisté, tal y cual el concepto es "seremos vecinos", compartiendo zonas comunitarias pero cada uno a su rollo ¿sabes?

-Enrique: ¿Dónde vives?

-Jordi: En Sant Cugat, ¿eh? Lo cogí porque esta al lado del trabajo y el piso está bastante bien

-Fernando: Cuando decía el concepto de limpieza me refería más entre chicos y chicas

-Rubén: Hombre yo encuentro, o sea yo lo que veo es que normalmente las chicas limpian cosas diferentes porque lo que es la cocina sobretodo, lo que es los cristales yo, al otro chaval y a mí no nos hemos visto nunca limpiando cristales y... y lo que es también armarios y eso, a la cocina le dan más ellas... sobretodo que cada uno limpia su armario ¿no? Peor que quiero decir, cuidarse de los armarios, la parte exterior y eso... pues ellas lo tienen más limpio eso, en comparación con nosotros, en ese sentido. Y tal por lo que hace a...cuando hacemos turnos de zonas comunitarias y eso pues más o menos igual, lo que pasa que yo a veces veo que ellas se tiran mucho más rato en alguna cosa, eso sí.

-Enrique: No sé yo con las chicas con las que he vivido, o sea cada una era diferente, o sea, el rollo, el ambiente era muy diferente, o sea no sé, alguna sí que eran más, más así digamos nosotros en las habitaciones, para poner un ejemplo, pues somos más descuidados y lo que es en el rollo general nos lo curramos igual pero en cambio las chicas su habitación también la tiene mucho más limpia, ¿no? Luego pues lo que es, hombre la cocina es siempre un tema importante ¿no?, quién limpia y quién no sé qué, cocina uno entonces limpia el otro yo por ejemplo me lo curro bastante no? En el aspecto de limpieza intento lo que es limpieza general, más que nada también para dar un...o sea, para mi no? lo que me gustan las cosas limpias yo siempre guay no; llegar y verlo todo limpio y más o menos no? se sigue el rollo, la chica también lo hace y el otro también lo hace, lo hacemos todos o sea que os más o menos por igual el trabajo que hacemos. Han habido cosas que vamos yo he estado viviendo en piso una tía, una chica, que pues limpiaba más que los tíos, muchísimo más... he estado viviendo con tres chicas y las tres chicas pues hacían sus historias a mí no me decían nada no? O sea del rollo,...sin decirme

nada "ya hemos recogido sobrentender que también que tenía que limpiar pero sin que me lo dijese no? Cosas así: el lavabo por ejemplo yo nunca lo limpie y esto yo que sé...son cosas que en el fondo pues, si quieres tener una buena convivencia pues supongo que lo intentas, lo miras

-Fernando: Igual, no tanto el tema de limpieza como en el tema de decoración de los espacios comunes pues ven lo mismo de distinta manera o no?

-Jordi: Por mi experiencia es más chicas que hacen eso, de poner cosas en los sitios comunes. Mi experiencia de diversos pisos, yo he estado en unos seis pisos. Más chicas. Solo te podría decir esto, los tíos que contamos con dinero, en lugares comunes alguna vez dejamos algo, podemos dejar algo.

-Enrique: En la mía actualmente también. Bueno ahora va ganado ya, pero hostia, pues (ríen) no, no del rollo pues traer una planta, una no sé que una no sé cuanto y tal, nosotros también, mi intención es hacerlo eso no? ¿Cuándo digo nosotros, el otro chico pues también es decir, también vamos decorando un poquito la casa todos con lo que podemos he? nosotros vamos aún más dejados en ese aspecto...

-Jordi: Hay como.. las tías les gustaría...o es una opinión que en general puede que les guste que el piso esté bien, podría sé que su habitación se vea ordenada en general pero que hay tías que son la hostia de desordenadas...podría ser no? Pregunto?

-Rubén: No lo sé o sea yo lo que veo mucho es que nosotros en mi piso no tenemos decoración común vale? o sea tenemos la decoración básica del piso porque es lo teníamos hartos, lleno de cosas, todo. De cosas antiguas y tal vale? y lo que hicimos fue un remix, todo lo que no queríamos en las habitaciones meterlos en el comedor y claro, allí no cabe nada más, detrás de los armarios comemos porque lo hemos metido todo allí (todos ríen) bueno mi habitación cuando yo la fui a buscar estaba llena de trastos de los demás, o sea para que te hagas una idea y fue así, y fue así claro no tenemos o sea decoración común apenas tenemos ellas se curran bastante más lo que es comprarse cosas para ellas, para la habitación y eso sí que es verdad, se curran mucho allá que si cortinas que si no se qué.

-Jordi: yo en general lo que he visto, en los pisos que he compartido es que las chicas tienen unas habitaciones buenas o sea, podría entrar el novio y decir ¡jala! ¡Que guay! (ríen) en cambio si los tíos traemos tías a las habitaciones lo típico no? Tres horas antes estamos allí con la escoba y la fregona y tal y cual.

-Enrique: Sí sí limpieza intempestiva...

-Jordi: Mientras que las tías tienden a que si tú pasas por al lado de su habitación y echas un vistazo ve que esta la habitación más o menos presentable... tienden eh! Porque hay tías...bueno si habéis dado unas cuantas vueltas te encuentras también cada tía

-Rubén: Hay de todo también...

-Jordi: Que el tío va a su habitación por ella, no por la habitación (ríe)

-Fernando: ¿Preferís convivir así chicos y chicas o preferís que solo fueran chicos ¿¿Qué opináis al respecto?

-Enrique: Yo chicas y chicos, seguro.

-Enrique: Porque el ambiente es mucho más...más plural...un poco de todo tienes más, a parte yo que sé, en el caso de que tengas, si hay chicas, puede ser, es más probable que también tengan amigos con cual dentro de la casa, pues quizás entran...depende, yo también tengo amigas, también puedo traer pero puede ser que tenga un circulo de amigas que sea grande con lo cual pues se mezclan no? Tus amigos con sus amigas, es una manera también de conocer gente del otro sexo. luego porque el ambiente en la casa es una mezcla, se nota no? El toque femenino el toque masculino en una casa, en la decoración, vamos a me es algo que es muy agradable tenerlo en casa

-Jordi: Yo en mi caso discrepo. Yo siempre...yo creo que los tíos traemos tías al piso. Es mi opinión personal, en ese sentido. Es mejor el piso mixto sobretodo en caso que un número impar tres chicos y uno que lleva el piso... y es el que le toca las pelotas no se, prefiero que haya una chica.

-Enrique: ¿No la tienes ahora?

-Jordi: Sí, si la tengo. Un chico y una chica. Pero prefiero eso ¿sabes? Tampoco preferiría dos chicos ¿me entiendes que quiero decir?

-Rubén: Yo siempre he estado con otros chicos, o sea que tampoco puedo opinar mucho, a parte de este año que estamos dos tíos y dos tías o sea tampoco puedo opinar mucho pero... supongo que está mejor lo que es el mixto, también porque supongo que hay...he oído hablar un poco de como funcionan en posos sólo tíos, solo tías. Y creo que hay un poco de privarse de hacer según qué cosas delante de personas de otro sexo ¿sabes? Me da esta impresión, o sea que, si viene el vecino o no sé qué, no le hables a la compañera de piso de tal manera ¿sabes?.

-Jordi: Hay cosas que no se sacan cuando estás...

-Rubén: Sí, y viviendo tíos y tías, hay cosas que se dejan a parte vale? que ya no se tapen tanto

-Jordá: Y a lo mejor en un piso en el que solo haya tíos, puede que sea un poco más cerdo el piso.

-Fernando: O sea que las chicas llevaban el piso quieres decir...

-Jordá: A su rollo. La sensación es que funcionan un poco... tu estás allí, sí

-Enrique: Yo también el tiempo que estuve fui muy poco tiempo, no sé si un mes y medio una cosa así.

-Jordá: Fue un mes y medio también...

-Enrique: Mejor que no me rebotase, mejor que saliese

-Jordá: No, yo en mi caso me reboté

-Fernando: Té revótasete con el tema?

-Jordá: Con las tías, sí.

-Fernando: Por?

-Jordá: Porque fue una historia muy rara, tampoco no voy a entrar, porque esto solo me podía pasar a mi vale? La cuestión fue: mira las tías esas no querían tener a nadie en el piso de acuerdo? Porque las tres tenían novio y los tíos en el piso les estorbaban, acababan de echar a uno que tenían y habían echado a una chica por que había intentado que el tío no sé fuera del piso de acuerdo? Entonces, pues, la chica que me invito a ir al ese piso, estaban de vacaciones, era la única que era favorable que entrara un tío o sea, ellas necesitaban ocupar la habitación pero no querían a un tío, querían a una chica. Pero la chica que me invito le daba igual, supongo que le debía interesar que entrara yo en el piso, no lo sé, o le daba igual, era la que tenía el contrato, no estaba, estaba de vacaciones y entonces había mucho mal rollo, era esto que tu dices: No se funcionaban al margen, hacían las cosas y hablabas y como si fuera... no sé a ratos no, pero en otro rato de que estabas tratando con un cubo... no? eran las tres...Ellas ya llevaban dos años en el piso.

-Enrique: A mí también me pasó esto o sea que llevan años en el piso y llevaban una amistad muy...eran muy cercanas entre ellas.

-Fernando: O sea que no entrabas en la asamblea

-Enrique: Hombre, es la curiosidad no? Hombre, yo sí tuve muy buen filing con esta gente. A mí...yo no soy rebotado ni nada, o sea, me tuve que ir porque también ellas se iban, o sea se acababa el contrato del piso no se lo renovaban ni nada. Pero bueno no se como hubiera ido, no sé si hubiera durado mucho no? Quizás luego hubieran salidos los trapos sucios, no se sabe no? Pero bueno había buen rollo o sea que ellas estaban muy dejadas o sea eran italianas del sur allí

-Jordá: No sé en casa eran bastante, demasiado... tenía problemas con la limpieza y yo soy bastante pulcro pero es que... estaban un poco rebotadas yo os digo, no les gustaba la idea de que hubiese un tío, por los novios y tal y había mal rollo en ese sentido

-Fernando: ¿Tenías problemas con la limpieza en el sentido que te echaban en cara que limpiabas poco o...?

-Jordá: Detalles idiotas, yo que sé. Por ejemplo que no cerrase la puerta de mi habitación cuando iba al lavabo, o sea, si esta era mi habitación... tonterías en los pisos ya lo sabes que hay de todo y hay cosas que a lo mejor molestan a un uno y a los otros no les molestan y hay gente que te lo dice y hay gente que no te lo dice, yo que sé pues a una le molestaba mucho que cuando yo saliera de mi habitación para ir al baño, cerrase la puerta de mi habitación, cuando hablamos de piso también es importante, desde mi punto de vista, bueno soy de política y todo este rollo de aquí... pero es la estructura del piso. Ese piso era un comedor, un pasillo, y todas las habitaciones estaban delante del baño y cuando yo iba al baño al cerrar o abrir la puerta del baño hacía ruido y la tía la tenía en la habitación... si esta era mi habitación, su habitación era esta de aquí y se ve que le molestaba a la hora de dormir que se abrieran dos puertas. Exigía que la mía la dejara abierta para que no se oyera la puerta al cerrarse. Ni al abrirse.

-Fernando: Bueno que tuviste piques...

-Jordá: Sí entonces ya me cabré y dije pues, bueno ella también sé... bueno, es que, no voy a entrar tampoco...

-Fernando: Cómo os gustaría que fuera el piso a nivel de que es sitio para convivir o un espacio común donde vives, que es tu casa o es un sitio donde vas a dormir, en el sentido...Bueno yo ya tengo la casa de mis viejos y voy al poso pues eso, a la habitación...¿Qué idea tenéis vosotros de lo que os gustaría y de lo tenéis no?

-Enrique: Bueno, yo lo veo como familia, está claro. O sea, no sé yo otra casa no tengo, para mí esta es la casa que tengo ahora....) casa de mis padres es la casa de

mis padres, que es la suya y yo también tengo allí mi sitio pero vamos, sigue siendo su casa y siempre es bueno tener allí una especie de pseudo-familia y bueno eso es lo que pienso yo, no sé o sea es un sitio a donde llegar donde tanguen allí pues alguien a quien contarles las cosas, con quien hacer cosas conjuntas, del rollo "hoy me apetece ir al cine, venga vamos" o sea, para mí esa es la hipótesis que más me gustaría no? De vivir con gente así hasta que bueno cada uno encuentre su camino, su pareja y se independice no es lo que... me molaría

-Rubén: Yo estoy de acuerdo. Yo considero que casa de mis padres es una casa, es también mi casa y que la otra sería ora tendería que ser como también mi casa sabes? O sea de vivir en los dos sitios pero que sean los dos míos.

-Fernando: ¿Y la experiencia que tienes?

-Rubén: La experiencia hombre es que, ya te digo yo siempre he ido rotando con gente que no conocía de nada y claro...y ahora con ellos llevo cuatro meses y pico y bueno de momento pues lo que doy cuenta es que los demás si que viven mucho puertas adentro ara que yo que sé cuando tengo ratos libres me los paso tirado en el sofá, haciendo cualquier cosa, pero si me tengo que leer o lo que sea me voy al sofá y no me quedo en mi habitación, eso sabes? No viven tanto no sé si es que no quieren vivir tanto lo otro más común. Pero para mí lo ideal es eso, osea es tener un buen rollete, en plan que te sientas como de que no tengas que estar en plan "aquí estamos, porque tenemos un contrato"

-Jordi: Mi concepción es la de los dos colegas, es decir lo que me molaría a mí sería este rollo, pero yo en todos los pisos que me he encontrado sea por culpa mía, o... también

-Enrique: ¿No te has ido a vivir con amigos?

-Jordi: Nunca me he ido a vivir con amigos, siempre he estado con desconocidos, también he pasado alguna vez lo que te pasó a ti no? Que entras a un piso, y a los cuatro meses se acaba el contrato, y te tienes que ir...esto también me ha pasado, o en un piso en donde el rollo no ha gustado y sin ir de mal rollo me he buscado otro piso, porque no me ha gustado el rollo no? Es decir, alguna vez he tenido problemas, como pasó con estas tres chicas, pero no siempre he tenido problemas...pero es eso, al no irme con amigos y el rollo que tengo montado en el piso es eso de alquilar las habitaciones para evitarme conflictos, pero lo que me molaría a mí sería más este rollo...que esto se respiraba un poco el primer día donde estuve, en ese primer piso se llevaba un poco este rollo de irnos al cine y tal y...este es un rollo guapo.

-Rubén: Sí

-Jordi: Pero bueno, es que ellos tres, los que estaban en el primer piso tenían muy buen rollo y tal, ya llevaban dos o tres años juntos y... no pero, estaba bien no era tan duro, no fue tan duro como en el piso de estas chicas. Allí era mixto: éramos dos chicos y dos chicas.

-Fernando: ¿Qué creéis entonces que se necesita para tener una buena convivencia?

-Enrique: para mí las ganas

-Rubén: Si, es estar dispuesto a eso, a que vas a eso.

-Enrique: Ponerle ganas a la convivencia. El querer convivir con gente o esforzarte

-Jordi: Quizás como decía él, la limpieza, el controlarte un poco, sabes si uno está de mala hostia...

-Rubén: Hombre, los mínimos más o menos, todo el mundo los cumple. Pero quiero decirte que esto de estar un poco ya está, no sé, es un poco la sensación de que dan las cosas... que no hace falta exagerar ni nada o sea es muy poca cosa, es ponerle ganas. De yo que sé, saludar cuando la gente entra "bien"? y tal y ya está, que a veces entras en el piso no sé que pasas olímpicamente de los demás, pues también tienes la sensación de que pasas y de que los ignoras.

-Enrique: De alguna manera, si tu tienes una habitación, es un rollo de recursos... es más fácil supongo estar contigo mismo que tener que esforzarte no? También depende del filing que te den los demás, o sea eso es lógico, de como hayas entrado, si es gente que puedes compartir cosas o no, si se parecen a ti en cierta manera...

-Jordi: Eso es muy importante

-Enrique: Si te vas con gente que no tiene nada que ver contigo, pues, o que hay mucha diferencia de edad, pues entonces sí que más difícil.

-Fernando: ¿Cuánto tiempo pasáis más o menos en casa?

-Jordi: Yo en mi caso paso bastante. Ahora que no estoy trabajando; toda la mañana se puede decir, casi cada día estoy en el piso y luego toda la noche claro.

-Rubén: Yo para dormir y parte de la tarde. Pero o sea, como ya te digo con las clases de teatro y también después voy al SAF o otra cosa ya lo monto que cada

tarde tenga que hacer algo. Que así pues solo voy un rato antes de cenar y lo que sea.

-Enrique: No, es variado, o sea es hay días que estoy en casa solo para dormir, porque tengo todo el día ocupado y hay días que me estoy todo el día, estoy mucho tiempo. Si pudiese no estaría en casa, bueno es que no sé, supongo que sales y haces cosas y luego también porque yo también hago muchas cosas y no las puedo hacer en casa, muchas de esas cosas.

-Fernando: ¿Cómo os repartís las tareas en el tiempo que tenéis disponible vais haciendo o quedáis un día todos juntos? ¿Cómo os lo montáis?

-Rubén: Nosotros cuando nos pilla o sea cuando va bien Es que además hay una chica que, hay algunas semanas que solo ha aparecido por allí un día o cosas así, porque también tiene piso en Badalona y claro viene cuando le va bien.

-Jordi: Nosotros más o menos sabemos que tenemos que hacerlo un día a la semana y ya esta, tampoco es que seamos muy rígidos o solo que yo soy muy rígido en decirles que lo hagan ...normalmente la peña lo hace, tampoco sé exactamente el día que lo hacen ni nada, yo tiendo a dejármelo para los fines de semanas como estaba trabajando y estudiando antes estaba acostumbrado a hacerlo cuando tenía tiempo, el fin de semana, y sigo con la misma costumbre ahora que no trabajo y el chico que está terminando informática y está trabajando pues el chico también tiende a hacerlo el fin de semana y la chica esta haciendo un postgrado y tal o sea lleva un rollo diferente de horarios universitarios, pues lo hace normalmente el jueves por la mañana. Pero tampoco te sabría decir exactamente si lo hace el jueves o no...sé que se hace esto. Al ser un piso pequeñito tampoco es, igual son 40 minutos, tampoco es mucho entonces la peña es fácil de hacer, tampoco no es mucho ni nada.

-Enrique: Pues, a mí con lo de la limpieza, lo tenemos estructurado y lo que es tolo casera, en plan de decoración y cosas de esas, bueno de vez en cuando se genera esta dinámica del rollo pues empieza uno y entonces el otro que también está allí, yo también lo hago") y entonces ahí pim pum...yo también los fines de semana es una de mis intenciones, dedicármelo más a hacer cosas en mi habitación ahora estoy haciendo historias, o sea estoy con mi armario, con unos no sé qué con las estanterías, entonces hay que pintar también cosas para el salón... entonces quedamos para hacer esto, algún día lo hemos hecho, hay veces que empieza uno, el otro se anima, este tipo de cosa, tampoco hay mucho...lo que sí que hay es ganas entonces al haber ganas se supone que el otro se motiva también, o quedamos...

-Fernando: No quedáis todos para trabajar un día, "venga va" el plan zafarrancho?

-Enrique: Hombre, eso es lo que molaría, lo que pasa es que hay horarios muy dispares o sea cada uno tiene sus historias no? Aparte de eso la mayoría de nosotros o sea el chico y yo estamos haciendo muchas cosas no? Y la otra chica también, esta estudiando y trabajando, muchas cosas, o sea que cuando podemos es cuando podemos y hay un poco de tiempo libre pues...y fin de semana principalmente lo mismo también la dinámica de trabajo y estudios también.

-Jordi: Nuestra casa, lo que pasa es claro como no hay absolutamente ningún tipo de dinámica colectiva. Es de otro rollo: cada uno tiene su habitación, su habitación es como su piso, no sé si lo hacen, normalmente el colega arregla la habitación antes que venga la pariente, la chica no sé como lo llevará, el chico lo sé porque estamos en el mismo pasillo, mientras que la chica queda en el comedor, es el típico piso que es diferente hay una habitación que da al comedor es la que siempre molesta con los ruidos y tal y luego otras 2 habitaciones más apartadas.

Lo que sí, por ejemplo: se rompió uno de los grifos del baño, pues hable con ellos y la chica se encargó de comprarlo, por ejemplo pero quien está allí soy yo pues si se rompe algo pues me encargo yo, al tener el contrato no?, ahora vamos a ver que si digo ¿oye David, puedes echarme una mano y tal? Pues mira quedamos pasado mañana, por ejemplo no? Y lo hacemos entre los dos, pero que no es el rollo que molaría, que tú dices.

-Fernando: ¿El tema de fiesta, o cenas en casa como lo lleváis?

- En mi caso muy poco, porque solo se hace...no sé el día de la castañada si que hicimos una castañada, pero ha de ser algo muy...me entendéis? Es que no somos amigos, es decir, no somos enemigos tampoco, somos compañeros de pisos. Entonces, no sé, es un poco triste pero es así, se hacen las cosas a lo mejor a iniciativa de alguno, de los tres que lo proponga pero no es el rollo que molaría, como tú dices.

-Fernando: Y por ejemplo, el día de la castañada quien lo propuso?

-Jordi: Lo propuso David, sí, si fuimos a comprar las castañadas y tal, fue una cosa guays!!, y nos lo pasamos bien. Estaba además Alberto, el novio de la chica, estuvo bien. Fue buen rollo, pero no pasa en la casa, no es costumbre. La costumbre es la otra: ir a nuestro rollo.

-Rubén: Nosotros, creo que fiesta conjunta de todos, creo que no ha habido ninguna, o sea con el tiempo que llevamos y dudo que haya alguna porque es que

coincidir no podemos, sobre toda con el chico que nunca está por las noches, o sea es cuando es muy improvisado, el día que nos ponemos a jugar a algo o que hacemos algo o nos ponemos a ver una peli juntos lo que es traer gente a casa y todo eso pues normalmente no consultamos a nadie, hacemos lo que queremos, traemos a casar lo que sea, pero sin preguntarlo porque además tampoco sabes que día va a estar este a comer y... tampoco puedes contar con ya no voy ni a preguntar... tampoco vas a montar allí el pollo una comunidad de vecinos, o sea que...

-Fernando: Y así por experiencia, ¿quién trae más gente?

-Rubén: Normalmente a ver, bueno depende. Normalmente las dos chicas, si más que los dos chicos, sobretodo porque una tiene novio y la otra, hasta hace poco también tenía novio, pero... tienen muchos amigos también y traen mucha gente.

-Enrique: En mi casa es un poco también, tener conocido o gente que conocemos en común, si los trae uno allí se puede organizar pues comidas, cenas, improvisados, se hace una cena para todos... luego hay semanas en que no viene nadie... no sé un poco a parte, el traer gente más o menos traemos todos por igual la misma cantidad de gente. Lo que son fiestas en casa no? Lo que igual viene un grupo de gente y se queda y bueno hay parranda no? Y entonces viene otro y se juntan. Pero bueno lo que se dice fiestas, tampoco hemos organizado muchas en casa, o sea solamente si ese día especial ha venido uno, dos o más personas, pues resulta que esas dos personas a otro del piso no es amigo suyo, pues ya las conoces de antes o no estamos todos allí, Eso sí y luego lo de las comidas y cenas, si hay gente pues se hace para todos, o sea no organizamos veladas no? sí especifica con alguna persona en especial no? Yo que sé, ahora os invito a vosotros dos, eso sí que se hace de vez en cuando.

-Jordá. En nuestra casa no, el rollo es diferente. Por ejemplo la chica no es de aquí, y es el primer año que está aquí, entonces conoce a muy poca gente, David es de Barcelona y él si que trae más gente y yo como ya llevo cierto tiempo aquí también traigo más gente. Pero, solemos funcionar de una manera que cada uno tiende a estar con su peña. Si entra David y he traído peña, ya se los presento y ya está. Lo normal es que se vaya a su habitación, vaya a su rollo y lo mismo, si David trae a alguien lo normal es que me lo presente a mí o a Nuria, cada uno va su bola.

-Fernando. Y bueno, ha casi para acabar ¿Qué cambiarías personalmente de vuestra convivencia si pudierais?

-Jordi: A mí me gustaría vivir con mi pareja esto está claro. Pero si tuviera que compartir piso lo que me molaría sería no tener el contrato y estar con peña.

Quiertarme la responsabilidad del piso y estar con peña que conociera, o sea con colegas) Eso es lo que cambiaría.

-Rubén: Yo supongo que hacerme más colega de la gene con la que estoy viviendo y eso pasar más tiempo con ellos). Porque si no, tampoco no...o sea convivir, convivir tampoco convives mucho.

-Enrique: Yo no sé, por ahora está bien cambiar el piso...supongo que tendría más que ver con la casa más que con el ambiente en general, hacer cosas conjuntas en la casa y que siga siendo así. Bueno hacer cosas conjuntas en la casa, cada uno de nosotros a parte es independiente, es decir que tiene sus cosas y lo que he dicho no?

Lo que es en aspecto de casa pues hacer cosas conjuntas y hacer más como decorar la casa todos y dejarlo todo allí que sea el piso guapo y poco más, por lo demás ya está bien no? Y la cuestión es aprender a cocinar ya de una puta vez (ríen)

-Fernando: ¿Quién se encarga siempre de cocinar?

-Jordi: Hacéis cocina comunitaria, compráis las cosas en común y tal?

-Enrique: Sí, las compramos en común. Lo que es cocinar pues si hay gente, si hay otra, o si hay más gente pues se cocina para todos, o si no hay nadie, o piensas que no va a venir nadie, pues cocinas una cosa para ti, y ya.

-Jordi: Nosotros no, En ese sentido cada uno se compra lo suyo. Compartimos solo la sal, lo que pasa es que todo está clónico, por ejemplo hay tres botellas de aceite, lo único que compartimos es la sal que es muy económica, vale 100 pelas el kilo y dura cien años y los productos de limpieza, no hay producto de limpieza clónico, pero lo que es la comida cada uno se hace la suya.

-Fernando: ¿Y vosotros también?

-Rubén: Sí, si cada uno lo suyo normalmente cada uno limpia lo suyo también lo que es plato, cubiertos, y lo que has utilizado a menos que ha utilizado otro...es raro que lo dejes mas tarde lo encuentras y dices mierda, hoy por ti mañana por mí y así.

-Fernando: Y para acabar, Qué es lo que más os gusta, de lo que tenéis?

-Jordi: En mi casa, poder compartir piso en general, es decir poder estar viviendo en un piso que esta muy bien, y después mis compañeros están bien, tanto Nuria

como David es decir, no sé, no somos amigos pero sus caracteres permite una convivencia tranquila.

-Fernando: Y respecto a como vivías antes, también me refiero

-Jordi: Hombre, para mí ha sido una gran estabilidad poder tener mi piso propio, tengo mi piso, sé que el año que viene no me va caducar el alquiler, o si seme aduce sé que lo podré renovar no tengo ningún problema con el propietario.

-Rubén: A mí me da una sensación de libertad, hago cosas que antes no hacía o lo que fuera... para que tengas más la sensación de estar libre y no estar sujeto tanto a tantas normas), porque además tampoco seguimos nunca ninguna en el piso o sea que...

-Jordi: En mi caso es un poco diferente (para mí es un sitio de transición, es decir, entre lo que seria vivir con mi pareja y no estar en casa. No es como vivir en tu propio piso con tu pareja, que si que realmente haces lo que te da la gana-a parte de la otra persona, del rollo que lles con ella y tal no? Pero tampoco es vivir en casa con todas las condicionantes que eso supone

-Enrique: Para mí es muy gratificante no? bueno que tienes tu casa, allí puedes llevar a quien quieras, y tienes un sitio para invitar a quien sea y no tienes...las regalas, en el fondo no son regalas impuestas, si no que todas las han hecho tus mismos miembros del piso, no son como tac, sino que es convivencia en si y se supone que es algo que escoge no? Es algo que tiene que salir para convivir.

-Rubén: Sí igual haces lo mismo pero que tiene más sentido para tí que sea así. Al menos para mí, otra posibilidad es hacerte una casa, a mí es lo que me gusta poderla hacer a tu manera, ye eso, decorar esto, decorar aquello, este también es un aspecto...independientemente de la importancia que le des a la decoración, no es que sea un fanático de la decoración, pero tener tu pequeña....

-Jordi: Hombre, para mi ha sido una gran estabilidad poder tener mi propio piso, tengo mi piso, sé que el año que viene no me va a caducar el alquiler, o si se me caduca sé que lo podré renovar, no tengo ningún problema con el propietario. Me da estabilidad.

Rubén: A mí me da una sensación de libertad, aunque no haga cosas que antes no hacía o lo que fuera... pero que tienes más la sensación de estar libre y no estar sujeto tanto a tantas normas, porqué A mí me da una sensación de libertad, aunque no haga cosas que antes no hacía o lo que fuera... pero que tienes más la sensación de estar libre y no estar sujeto tanto a tantas normas.

Jordi: En mi caso, que es un poco diferente, para mí es un sitio de transición, es decir entre lo que sería vivir con mi pareja y no estar en casa. No es como vivir en tu propio piso con tu pareja, que sí que realmente haces lo que te da la gana, a parte de la otra persona, del rollo que lleves con ella y tal ¿no? Pero tampoco es vivir en casa, con todos los condicionantes que eso supone.

Enrique: Para mí es muy gratificante ¿no?, bueno, que tienes tu casa, allí puedes llevar a quien quieras, y tienes un sitio para invitar a quien sea y no tienes... las reglas, en el fondo no son reglas impuestas, sino que todas las han hecho los mismos miembros del piso no son como ¡tac! Si no que es convivencia en sí y supone que es algo que escoges ¿no? Es algo que tiene que salir para convivir.

Rubén: Sí, igual haces lo mismo pero que tiene más sentido para ti que sea así. Al menos para mí.

Enrique. Mm-mm. Otra posibilidad es la de hacerte una casa ¿no? A mí es lo que me gusta, poder hacerlo a tu manera, y eso, decorar esto, decorar aquello, este también es un aspecto... independientemente de la importancia que le dé a la decoración, no es que sea un fanático de la decoración (ríen), pero es tener tu pequeña habitación y haberte hecho tus cuatro cositas, tener tus cuatro cositas que ya te has hecho y que pues, puedes hacerlas...

Rubén : un gran laboratorio de experimentos.

Entrevistador: Bueno ya está, ¿queréis añadir algo más sobre el tema?

Jordi: Es una regla personal, no sé es una opinión, pero es regla que yo siempre sigo: nunca me enrolló con chicas del piso. Intento... es que, no sé, es como enrollarte con una chica de la clase ¿no? Es que luego la tienes que ver y es jodido (ríen) eh, bueno, cada uno, estas son opciones personales, cada uno ... es su rollo, pero mi opinión personal es esa, respecto al rollo en el piso. Buen rollo con Nuria, con otras chicas que he tenido, pero no meternos en rollos sexuales, es mi opinión pero cada uno... que luego si hay mal rollo estás allí tío. ¿Y qué haces tío? No sé es personal, cada uno... los sentimientos son los sentimientos y...

Entrevistador: Veis alguna diferencia, en este tipo de convivencia, entre las chicas y los chicos, o sea una diferencia entre formas de hacer?

Enrique: diferencias siempre hay: Yo es que ahora mismo no te puedo decir porque bueno sí... por la limpieza y este tipo de cosas es que hay de todo, es muy variado el rollo. No sé supongo que sí hay una sensibilidad y que por lo menos en las casas en las que hay chicas hay uno...

Jordi: Un toque femenino, es diferente

Enrique: No sé hay un toque femenino, hay más, más feeling, más sensación, no sé, de casa también ...

Rubén: ¿De conexión? ¿De estar unidos?

Enrique: No, de casa: sensación pues de...de...de hogar ¿no? En cierta manera, por así decirlo y diferencias entre ambos... hombre sí hay conductas... lo que dices novietes, novietas, si viene la chica pues lo que dice, limpiar, es que lo he visto siempre o sea cuando viene una chica súper-limpieza ¿no?. En cambio pues las chicas pues puede ser que su piso se lo limpien más, su piso, su habitación y tal, y que sea algo más normal.

Entrevistador: Y eso de dejar libros de poesía y compact tirados (ríen)

Jordi: No, yo creo que sí que se nota que haya chicas en el piso...

Rubén: Pero yo creo que la diferencia es muy sutil ¿eh? Es muy... no sé si ellas encontrarán tampoco diferencias con el hecho de vivir con chicos.

Jordi: Yo cuando he hablado con chicas suelen decir que... antes por ejemplo chicas que compartían piso con chicas, que están mejor compartiendo piso con chico: eso he oído de muchas chicas. "He estado siempre compartiendo piso con chicas pero estoy más a gusto desde que estoy con chicos".

Entrevistador: Hay una tendencia hacia eso creo: hace unos años las chicas compartían con chicas, en piso de chicas, y además lo veías, "se busca chica para piso".

Rubén: No, todavía se ve ahora, pero creo ya no hay tanto de esto. Ahora es más... como si no tuviera tanta importancia el sexo porque...

Enrique: Lo que conste que los chicos eso ya no es tanto ¿eh? O sea, es decir, lo que has dicho de los anuncios de "chica busca chica", los chicos no pondrán "chico busca chico".

Rubén: No lo he visto nunca yo tampoco. Y mira que me he hecho hartones de... siempre ves como mucho: "se busca chico/a" y "se busca chica" esporádicamente.

Enrique: Hay chicas que preferirían vivir con chicas y chicos que preferirían vivir con chicas, a vivir solo chicos

Jorid: Hombre, a mí me han preguntado, eso que la gente te llama y tal, y han dicho "Y qué estáis" "Pues estamos chicos": es de tres, pues sólo que haya un chico ya estamos chicos: "Ah, pues vale, si acaso ya llamaré" o sea te encuentras chicas que realmente les da corte, sea porque paguen sus padres, yo que sé... porqué... o porqué quieren estar con chicas, pues te dicen que no, que no quieren habitación porque... ni quieren venir a verla, solo por saber que hay, que hay chicos

Enrique: Sí, hay de todo

Rubén: Yo creo que un chico en este sentido tampoco tendría tantos problemas, si se dice "hay dos chicas" porque yo me he encontrado que he ido y sin ningún problema "¿Sois dos chicas? Si os va bien a vosotras a mí también me va bien". Yo he tenido la posibilidad de ir con amigos y no he querido (ríe)

Jordi: ¿No has querido?

Rubén: He preferido no... o sea, prefiero que sean amigos y ya está (ríe)

Enrique: Porque ya los conoces...

Rubén: Sí, sí.

Enrique: Y como modelo, por lo que decías "Bueno tengo muy claro que es una transición entre la casa con mis viejos y cuando tenga una pareja..."

Enrique: No, para mí en cierta manera también es así, yo contentísimo de... haber los mismo que dices tu, para mi esta casa es así ¿no? Pero mi intención también, si pudiese ser, es pareja e irme a vivir con ella.

Jorid: Pero has conseguido que tu sitio de transición sea súper-agradable, que se adapte mucho a lo que tu quieres. En mi caso no sería así, es decir no he conseguido eso. He conseguido un sitio donde puedo estar bien y estás bien en el piso pero no es el rollo... lo que decíamos de cual sería tu modelo ideal.

Enrique: Yo también soy de Barcelona. Al ser de Barcelona... tu no eres de Barcelona.

Rubén: No, soy de Lleida.

Enrique: Y has venido aquí.

Rubén: Sí, sí.

Enrique: Pues al irte fuera el rollo es un poquito este, que te lo vas encontrando, entonces puedes intentar currártelo, pero supongo que viniendo de un mismo sitio... y claro, yo tengo mi vida en Barcelona, con lo cual a mí me es más fácil ¿no? Conseguir sitios o saber de algún colega de algún amigo que vacía la habitación y que no sé qué e irme allá...

Jorid: En mi caso los colegas, colegas, los de toda la vida, los del colé y tal y cual y del instituto están en el pueblo, no están aquí, eso también, supongo que también influye, claro...

Enrique: Eso ya lo analizarán ellos.

Entrevistador: Ya está, muchas gracias.

Grup de discussió mixt

Presentació

-Em dic Ruben estudio Ciències Polítiques, som tres, una noia i un noi, el noi està treballant i la noia està fent un Postgrau en Sociologia i jo estudio i treballa.

-Jo sóc Meritxell, estudio Psicologia visc amb dues noies i dues nois, tres estudien i un treballa.

-Em dic Judith, faig 4rt d'humanitats iestic a Cerdanyola amb una altra noia i dos nois.

-Me llamo Enrique, estudio ciencias políticas, vivo en Barcelona y toco en un grupo de musica.

-Entrevistadora: Un poco la idea de este grupo parte de que hemos intentado ver, por una parte la opinión de chicas sobre el tema de las convivencia, cómo lo viven, y por la otra las opiniones y vivencias de los chicos. Ahora, en este grupo lo que vamos a ver son sobretudo las relaciones entre chicas y chicos en los pisos compartidos. Por ejemplo hay algunos temas que los chicos expresan de una forma y las chicas de otra o sea, es para confrontar un poco puntos de vista.

Algo que, según lo que se decía en los grupos, los chicos y las chicas viven de forma diferente, es que en los pisos compartidos de estudiantes las chicas sienten que la relación con las compañeras y los compañeros de piso a veces requiere un poco de esfuerzo y, por otra parte es algo que valoran bastante y, en general, parece que tienen un poco más de expectativas de esta experiencia de compartir, una experiencia que es bastante intensa para ellas. También valoran mucho que la responsabilidad dentro del piso sea compartida, o la convivencia es algo que para que funcione hace falta un esfuerzo. Lo que salía por parte de los chicos, aunque claramente hay diferencias, es que se valora sobretudo que haya buen ambiente en el piso, pero también, por ejemplo, muchos decían que veían esta experiencia como algo temporal, que estaban allí por un tiempo por circunstancias, en el grupo de chicos salía más bien que el objetivo era irse luego con una pareja y que eso era una situación casi de paso, que, bueno, habría que llevarlo bien, pero igual la experiencia de compartir piso parecía no les movía tantas cosas. Entonces, a ver que os parece, si os parece que es así, si veis diferencias en la forma de vivirlo entre chicas y chicos.

- Enrique: No sé, que las chicas valoren muchos el convivir en conjunto y tal es que no lo sé, ha habido caso en que he compartido con chicas en el que el planteamiento era el mismo que el mío, no lo de buscar pareja sino de estar allí un

tiempo, aprovechar y convivir lo mejor posible en ese espacio de tiempo y entonces quizás si que dedicarse más a lo que es la convivencia quizás lo que se pueda dedicar chico, viviendo y ya, pero no darle la importancia de hacer una familia por así decirlo, o sea que puedes estar viviendo y que sea lo mejor posible, quizás dando un poco más sí, aunque nosotros un poco más dejados en el aspecto exterior y no sé lo de la familia no sé si las chicas ...están es decir lo de buscar una pareja o no, querer vivir siempre en compañía de otra gente estudiante o trabajadora, en eso si yo estoy de acuerdo o sea me encanta la gente con la que estoy ahora y podría estar muchos años. Pero me gustaría más vivir con una pareja y si pues son dos una pareja mejor y ya esta.

-Entrevistadora: Lo que yo quería decir, es que posiblemente las chicas también estén con la misma idea, lo que pasa que en el grupo de los chicos salía varias veces, lo de es temporal, es temporal.

-Rubén: Pero esto tú lo dijiste?

-Enrique: No, creo que lo dijo el chico...

-Judith: Yo creo una cosa no quita la otra, por ejemplo yo tengo la expectativa de irme con mi pareja, pero yo dentro del grupo tengo la expectativa también de que a largo plazo con la gente con que vivo continúe una amistad, o sea yo no busco simplemente una buena convivencia, a mi me duele pensar que a lo mejor el año que viene probablemente ya no vivamos juntos y que no ya no vamos a ser amigos, yo lo quiero sacar de allí una amistad que luego se puede bien, que no se puede bueno. Yo, o sea aparte de mirar la relación de convivencia, yo quiero sacar una amistad porque yo estoy a gusto con esta gente y se puede alargar la relación aunque no vivamos ya juntos, pero llamarnos, de ir quedando, de ir viéndose y que quede el recuerdo pues ese, de una relación de amigos.

No, no se me puede pasar por la cabeza que este año vivo solo con ellos, que el otro año no viviremos y adiós muy buena como si no te hubiera conocido; yo no lo miro como la experiencia de corto plazo de vivir, lo miro como una amistad independientemente de que yo tenga mi pareja me vaya a vivir con mi novio lo que sea. Yo busco una amistad con la gente con la que vivo.

-Maritxell: Jo crec, que quan es viu en un pis, d'alguna manera es la teva família, nosaltres amb la convivència, jo he trobat aixó en els dos pisos que he estat, como que jo no tinc contacte amb la meva arriben a a ser la meva família alhora d'estar enfadats, alhora de tindre els mals rotllos, les coses que t'ha d'aguantar la família. Jo crec que mentre es conviu en un pis es la teva família si et portes be-jo crec que

-Entrevistadora: Crees que te sale porque es innato?

-Judith: Sí, a mí sí.

-Meritxell: i vols dir que no et surt, perquè ells no ho fan?

-Judith: A vegades sí, però en alguns aspectes no, depèn de l' aspecte, perquè hi ha vegades que són com críos és que bueno...

-Meritxell: mira jo m' he trobat amb un noi que encara viu amb nosaltres que no hi vivia, que no ho havia vingut i ahir va ser el dia en tot el curs que ha fregat i mira que no sap fregar, però i els plats, i és que no en sap, no sap; i en ves de dir és que no sé, que m'ensenyeu o no sé que, res, pues no, es queda com parat, es queda com m'ho han fet tota la vida; i a mi em fa molta ràbia, és clar, ho fas tu ...si jo em quedo el cap de setmana i em vull ficar a la taula i la taula està bruta, jo la netejo, però no la netejo perquè em surt, perquè jo vull que estigui neta, però jo crec que a ell també li agrada que estigui net, que si nosaltres no ho netegessim, ell ho acabaria netejant saps? O, clar, com que sempre ve un altre que en un moment ho ha acabat i l' altra noia també, ja no ho veu, però si visqués sol o només amb un noi jo crec que ...no ho sé.

- Enrique: En mi caso no es así: cuando yo me incorporé en la casa habían chicas que ya pues lo tenían organizado a su manera, entonces todo lo que, o sea todo lo que...no te enseñaban no te daban la posibilidad de poder limpiar, sabías que tenías que limpiar pero como no lo veías sucio porque ya lo habían limpiado... son casas en las que he vivido poco tiempo... Y luego en las otras casas o sea con los chicos, sí podía tener tendencia a ser más descuidado en general con la casa ...también las chicas bueno le dan un toque de, no se como decirlo, de cariño, amistad ¿no?, muy familiar ¿no? de contar las cosas, de hacerlo agradable ¿no? es el ambiente un poquito de contarse las cosas, bueno, por lo menos yo que estoy viviendo con chicas. También una chica con que he estado viviendo tampoco era así o sea lo de la limpieza y la tendencia no le era innato, si no limpiaban también los chicos pues la otra no limpiaba y eso también lo he vivido. Pero yo, por ejemplo, limpio, lo que pasa es que hay cosas que quizás no limpio y pues la otra que esta conmigo sí que limpia, pero, bueno, que en general...

- Rubén: Bueno, en mi caso, yo fui el último en incorporarme en este piso, hablaré en català millor, i jo vaig arribar a l'octubre, ells ja feia dos mesos que vivien i, bueno, vaig arribar jo a fer els exàmens de Setembre i bueno i tal...i vaig començar al pis en octubre, i, bueno, al cap de un mes o així vaig haver ja de dir: "Bueno, hem de començar a fer coses de neteja i tal..." perquè no teniem res no? i realment estava molt guarro ...tan per part meva com per part dels altres. Sí, en general,

vaig arribar que el pis estava brut i vam estar un mes o així perquè tampoc, no sé, acabes d'arribar tampoc no pot anar dient que ...això, no?

-Entrevistadora: ¿Entonces salió de tí lo de limpiar?

-Judith: ¡Qué guay! ¿no?

-Rubén: O sea, en el pis sempre han, o sigui ... no netegen comunitàriament, o sigui, que cadascun neteja el seu.

- Judith: Jo també... amb els plats també

- Rubén: Així també t'assegures de que ni hi hagi molta ronya, també lo més sovint que passa lo que necessites normalment sempre està brut amb lo qual sol netejar abans i no netejar després. I també contribueixen a que es queden les coses a l'aiguera i que el proper que vingui ...però vull dir ...el que si em trobo és si, les noies, vull dir lo que es les habitacions, la tenen molt més cuidada que els nois perquè jo vull dir, he tingut una habitació tope tirada en alguns moments d'allò en època d'exàmens o lo que sigui que he tingut la roba tirada per totes bandes, i amb elles jo he vist les habitacions, no sé, més curradeta i tal, s'han anat a comprar cortines i ha alguna noia que s'ha comprat tot el mobiliari tenint mobles al pis, perquè ja venien de lloguer. Bueno, i en decoració general, jo llevé una planta, fue la primera -rialles- allí está, si és una...molt fàcil que visqui, o sigui que vaig portar una cosa ben resistent.

- Judith: ¿Qui la rega?

- Rubén: Jo, i em penso que alguna del pis... I això, en general, en decoració afegida a casa tampoc, no en tenim, vull dir, detalls així que puguis dir, mira són...perquè el pis està això molt de cutre o sigui cadascú, o sigui, si s'han arreglat més les noies ha estat per la seva habitació; i jo m'he portat dos estantes, un escritori i ja està.

- Meritxell: Jo crec que també això deu ser el caràcter transitori, per exemple, ho visc al meu pis i no tinc intenció de viure a casa ja. No sé, és la meua vida, ahí tinc les meves coses i hi han coses d'allà que no les portaré de casa, jo tinc la meua roba allà i quan vaig a casa o qualsevol lloc me l'enduc, i el que vist jo amb els nois que he viscut que el que fan és, com un altra noia que viu també perquè se'l fan a casa, el noi per exemple no té res allà perquè ell té la seva casa i ve aquí entre setmana, i l'altre noi com nosaltres, té coses aquí que les tindrà sempre i quan se'n vagi se les endurà i ha no les portarà a casa. Anirà amb algo saps? I ja és la independència, és com si haguéssim començat la independència; jo crec que això fa molt a l'hora de tenir la teua casa, les teves coses, el teu...i dir m'agrada tenir això,

comprar una paella per mi, que al menys diré aquesta paella és meva. Jo crec que això hi fa molt.

- Rubén: Crec que és independent del sexe.

- Meritxell: Això jo crec que és independent del sexe, però normalment crec que als nois els li costa més el fet de allunyar-se del pare i la mare, de perdre el contacte. Jo crec que és l'educació que et donen a casa.

- Enrique: Yo no veo diferencia sexual entre querer irte de casa...por ejemplo con la chica con que estoy viviendo ahora va a casa de su madre casi cada dos días y desde que yo me fui de casa no he vuelto, y esto depende. Yo cuando me fui a vivir con dos chicas y cuando llegué al piso no habían hecho absolutamente nada de decoración de la casa, o sea limpiaban y todo esto muchísimo pero lo que es decoración de la casa y construir un hogar no, y llevaban un año viviendo ya. O sea que no sé, que depende de la educación, la familia que puedas tener, de los padres, no sé si es tanto por el sexo masculino o femenino, no lo sé...

- Meritxell: Yo creo que los chicos se independizan más tarde y maduran más tarde, yo tengo esa idea, por ejemplo yo he vivido sola, desde los 17 y conocía a muchas chicas que vivían solas pero chicos a esa edad, pues, no conocía a nadie.

- Judith: Perquè a no ser que es trobin en una situació realment xunga a casa seva, pues, no tenen tanta ganes de marxar com nosaltres, les noies, encara que estem bé a casa, tens com més la necessitat de marxar. En canvi el noi, en general, eh? és més còmode a no ser que sigui realment pressionat a casa seva.

-Entrevistadora: Respecto al tema de la comunicación y de cómo llevar el trabajo en el hogar, por ejemplo, de las chicas salía que tenían que recordar muchas veces a los chicos que limpiaran, en algunos casos por lo menos. Pero, como que había que repetirlo, o sea, que había que insistir. Y en cambio los chicos decían que a veces las chicas "hacían piña" entre ellas y tenían una actitud como distante hacia ellos con el tema de la limpieza y como que pasaban un poco de ellos, dos formas diferentes de ver el tema... ¿Qué os parece?

- Enrique: A mí personalmente me ha pasado con las chicas pero solo cuando he estado viviendo un mes o un mes y medio, entonces por mes y medio es lógico, cuando ellas tenían mucha amistad y yo sólo estaba temporalmente. También he vivido con una chica y dos chicos, un tío limpiaba y el otro no hacía nada absolutamente. La chica que es amiga mía me decía: "¡Dile algo a este tío, hombre!" No se atrevía a decírselo directamente porque quizás habría un malentendido. No se daba cuenta que tenía que limpiar, probablemente por eso, porque se lo habían hecho todo en casa siempre, o sea no asociaba si dejas

algo en el salón hay alguien detrás que te va recogiendo las cosas, solamente veía un tercio de lo que tenía que ver pero ahora por ejemplo ya no es así, cada uno nos echamos la culpa de limpieza por igual, seamos hombres y mujeres.

-Entrevistadora: ¿A veces es difícil comunicar sobre este tema?

-Judith: Yo aquí no he encontrado diferencia entre chico o chica porque mi compañera de piso es una guarra, es una persona muy guarra sí, o sea se tira una semana con una de las picas de la cocina llena de sus cosas enganachadas, y, bueno, que al final uno de los chicos tuvo que decir ¡¡Uno de los chicos, he!!: "Perdona limpia esto y te tocaba la cocina esta semana". El otro día mi compañero, a ver, como lo explico, a mi compañera de piso le tocaba la cocina, no la hizo, estaba fatal; mi compañero trajo a una amiga a cenar a casa y mientras él se duchaba dijo: "espérame, quédate mirando la tele, tranquila, que yo me ducho en un momento" al salir de la ducha su amiga se había puesto a lavar los platos - risas- o sea, mi amigo no tenía la culpa, le dijo: "¿Qué haces?" Estaba eso tan mal que le dijo a mi compañera de piso: "Mira, te tocaba a tí y por tu culpa que no lo has hecho, mira como hemos quedado", fatal. Claro mi amigo hizo la parte que le tocaba a él, el lavabo. Igual que yo hice el comedor, pero que esperábamos que la compañera hiciera lo suyo y tuvo que venir una persona de fuera a hacer una cosa que nuestra compañera de piso no había hecho. Estamos hartos de ir quitando sus cosas y la mierda, pues aunque la cocina esté guarra, ya la hará, y yo no he tenido ningún problema con los chicos para limpiar, a veces es que hay que irles un poquito detrás en plan...pero no, es que hay casos y casos.

Enrique: En estos temas puede haber mucho conflicto, como te he dicho antes la chica con que vivía no se atrevía a decírselo directamente, supongo que tiene que ver con eso, con pensar que tu eres un chico y yo soy una chica y tocar el tema este, de "¿qué pasa? Como te lo han hecho siempre todo... y nosotras ya directamente nos preocupamos por la limpieza..." quizás también era ella: cada uno puede tener más recelos o no.

- Judith: Pues nosotros se lo acabamos diciendo ¿eh? Y además fatal y ¿sabes como acabamos? Tirando los platos a la basura, porque nadie los quiere limpiar. Tres que habían los tenía que limpiar ella, otros tres a la basura. Se acabó muy mal, y un vaso encima de la mesa con café con leche enganchedo desde el lunes por la mañana que ayer por la noche me fui y aún estaba ahí, siempre de ella.

Pero claro nosotros se lo hemos ido haciendo todos estos meses, se dejaba un vaso sucio ¡va! -condescendientes- pero seguro que es capaz de decir que el vaso que lleva desde el lunes no es suyo.

- Maritxell: Yo creo que es cuestión de experiencia, porque yo en el primer piso vivía con dos chicas mayores que me llegaron a dejar la cocina llena de cosas y en la habitación, porque no me daba cuenta. Jo arribava i deixava les coses, acostumada a casa i que m' ho treien, i ara, clar, penso que és que el noi que ha vingut fa el mateix, però jo crec que és això, que si li treus el vas, li treus el vas ell no veu que es deixa el vas. Crec que és fins que no ho veus que t'ho deixes i ho fas, i ara a mi em fa ràbia que algú netegi i no netegi els fogons, per exemple... i sempre ho diu, pues si netegeu la cuina, netegeu els fogons i netegeu-ho tot, perquè igual sempre acabem fent-ho les mateixes de sempre. I crec que és qüestió de ... que el moment que tu ho veus que s'ha de fer, ho fas, que no és cosa de nois o noies... Però que si en un pis ha noies que ho han après a fer abans ho fan, o si hi ha nois que ho han fet abans, igual.

-Entrevistadora: ¿Tu crees entonces que no es una cuestión innata? De hecho decimos que la diferencia no es de sexo si no más bien de género ¿no? o sea no porque nazcas con la información genética lo haces o no lo haces, simplemente, no te sale porque lo tienes en los genes, sino que depende bastante de lo que has vivido. Por otra parte, sí que hay tendencia a romper con algunas de estas cosas que has aprendido, pero parece que a veces cuesta bastante, como que hay puntos en los que se evoluciona y cosas en que no...

- Enrique: Yo creo que tiene que ver la educación. Supongo que la experiencia de ir conviviendo con gente, hace que vayas dándote cuenta de cosas, cada vez más cosas que son vitales, que son importantes para los demás y que son cosas sencillas pero que se tienen que cumplir ¿no? no puedes saltártelas, en tu casa, tus padres siempre están detrás, te pueden decir: "¡oye, limpia esto!". Yo creo que si te acostumbras a vivir así, siempre está ahí alguien de tu familia que te va a recoger las cosas...esto conviviendo, es la experiencia, te vas quitando el velo.

- Meritxell: Jo també crec a més que, jo com vinc d' una família molt conservadora, d'idees molt estancades, la meva mare per exemple; que jo no faci el llit sóc una bruta, però que no el faci el meu germà és que no ha tingut temps. I amb tot sempre ha sigut així amb ell: "És que, pobre, és un noi". Encara que no ho digui, això a molta gent ens ho han inculcat sense voler, que una noia sigui una bruta és una cosa molt lletja, però que un noi sigui un brut és que és un noi: jo crec que hi ha encara molt aquesta mentalitat.

- Rubén: La meva mare tampoc ens ha exigut que curresim molt a casa ...vull dir la majoria de coses les fa ella perquè les ha fet així. Després quan vaig anar a viure a fora, vaig haver d'amoldar-me una mica, no coneixia a ningú,... el cambio no fue tan paulatino si no más radical: vale, ara tot jo i ja está. No sé també és una mica

d'orgull... referent a la meva situació en el pis actual també si no hi és interès per part de ningú, ens han estat a punt de tallar l'aigua. Vull dir, que ha estat per deixadesa de tots, en general. No sé, que, "que són tres avisos" i se manteneixesa tranquil·litat independentment del sexe ¿sabes? Estàs ahí tranquil, porque ahí están las facturas.

- Judith: Claro eso es también como te lo han enseñado a tí, y yo no podría estar así porque en mi casa me han enseñado independentment de lo que fueras, una moral muy rígida, se tiene que hacer se hace, y si te avisan pues lo haces a la primera.

-Entrevistadora: Tienes hermanos?

- Judith: Sí tengo un hermano de 15 años, o sea que yo no podría estar así, por ejemplo hoy tenemos que pagar el teléfono pues mañana a primera hora yo estoy pagando porque ya no siento bien.

- Maritxell: Això és perquè tu ets més responsable, però quan hi ha una convivència sempre hi ha algú que va tirant. Que quan arriba la factura, jo ho he trobat...sempre hi ha algú que pren la iniciativa.

- Rubén: Jo crec que no el nostre cas s'ha anat alternat-lo saps? Bueno al menys en el temps que estic jo, no sé si abans quan eren les dues noies i el noi pot ser ha sigut diferent. Quan he estat jo han tinat més de tots saps? Ha sortit l' idea de l'altre noi de fer un compte comú i ens va bastant bé.

- Judith: En teniu?

- Rubén: Si tenim un compte comuniari i fiquem una quantitat de diners, tots ingressen la part i ens treuen de la llibreta

- Judith: Nosaltres anem a pagar junts, però cadascú té el seu compte amb les seves targetes, i quan arriba a pagar va un ...

- Judith: Nosaltres vam començar així, però és que era una molèstia anar, haver d'anar a les aigües, a la llum, a no se què, i a més o sigui, et donen la factura aquella del BBV que no pots anar a pagar al BBV que és una collonada, vols anar allà i et diuen: "la tienes que pagar a esta entidad bancaria" i no l'has pagat i perquè encara no funciona allò amb lo qual Por tanto, una cuenta corriente uno va ingresar los dineros de todos y así, bueno yo lo encuentro bastante bien, es muy cómodo.

-Judith: Nosaltres el que fem són les factures que arriben del pis les passem pel compte del lloguer i cada mes pues el... (...)

-Entrevistadora: También ha salido otro tema respecto a la comunicación. A veces las chicas han dicho que la comunicación no es suficiente para que la situación evolucione, concretamente respecto a los problemas con la limpieza es decir, veían importante la comunicación, pero decían que a veces no da resultados, en cambio, algo que decían los chicos es que las chicas no son muy claras al hablar, a veces no dicen lo que piensan, no son muy explícitas. También los chicos hablaban de que en algunas de sus experiencias las chicas ya "hacían sus historias" y que "pasaban" un poco de ellos y se notaba que había un poco de mal ambiente respecto al tema de la limpieza pero que las chicas no lo hablaban claro.

- Enrique: No sé, o sea yo he visto casos eso donde éramos un chico, una chica y yo pues el chico este no, o sea, por mucho que pudiese hablar no entendía nada pero hay veces que cuando se dicen las cosas se entienden lo que pasa es que una cosa es entender y otra es seguir teniendo los mismos defectos porque yo creo que si hay un defecto ahí de una persona, un defecto entre comillas, lo máximo que puede hacer, si esta persona es sucia, es mejorar un poco esa suciedad, pero no va de repente a cambiar. O sea que cuando se dicen las cosas se entienden, no creo que haya falta de comunicación.

- Enrique: A mi no me ha pasado eso.

-Entrevistadora: Pero creo que comentaste una experiencia que tuviste en un piso donde habían unas chicas que limpiaban todo y luego decían :“ya hemos limpiado”, pero no hablaban claramente contigo y eso te creaba un poco de malestar, ¿no?

-Chico: Mal rollo no había en mi casa, vamos a ver, lo que había era su organización que tenían ya hecha, te encontrabas con las cosas ya hechas. Lo que si que había era mucha diferencia pues estás chicas eran muy especiales porque eran del sur de Italia y eran tremendas, tenían mucho carácter. Había mucho juego hombre-mujer: “porque tú eres tío y nosotras somos mujeres, tú eres un tío y nosotras somos mujeres”...

-Entrevistadora: ¿Respecto a qué decían eso de hombres-mujeres?

-Chico: Respecto a los hombres que son desordenados que no se qué, no son limpios, no sólo eso, en muchos otros temas.

-Entrevistadora: En ese caso entonces te echaban un poco en cara eso, de entrada ¿no?

- Enrique: Sí, por ser chico, eran un terremoto. Bueno con ellas conviví un mes y medio.

-Entrevistadora: Igual era al principio también?

- Enrique: Claro, no nos conocíamos, pero yo les demostré que eso no tiene porque ser cierto, intenté demostrar solo con la mejor medida, o sea un hombre también puede limpiar, puede hacer estas cosas pero también lo que pasa es que si tú vas a limpiar ya está limpio, pues no puedes limpiar, o sí cocinar, no cocinaban, hacían dos platos y ya está. No acostumbran a cocinar ellas, si podían iban al comedor universitario y eran muy dejadas con algunas cosas.

-Entrevistadora: ¿Es decir a ti te lo echaban en cara pero ellas no lo hacían?

- Enrique: No, no me lo echaban en cara, es decir, que había una separación entre hombres y mujeres pero que luego tampoco eran tan...el ejemplo como decían ellas no? de la limpieza, de la cocina y de no sé qué. Lo que hacían en la casa era pues de vez en cuando algunas cosas si que las recogían porque las tenían organizadas así.

-Entrevistadora: ¿Te ha encontrado más veces con casos así, en los que te has sentido encasillado por el hecho de ser hombre?

- Enrique: No, sólo este.

- Meritxell: Yo respecto a esto lo que podría ser por ejemplo: yo puedo decir al chico-porque hay confianza- "¿podrías limpiar eso?" O "s'hauria de fer aixó" y él no lo hace. Se lo vuelves a decir, "Ascolta, que la setmana pasada no ho vas fer, te podries esforçar una mica no? En pla broma, buen rollo, pero se lo vas haciendo pero no lo haces y llega un día que loases y se los dices de mal humor y ahí se rompe la confianza de que luego ...por eso hablan mucho, pero en vez de decir la primera vez "Mira, limpia aixó porque te toca limpiar i no porque sigui un capritxo meu", ho dius d'una manera que potser no t'entenen i llavors és quan és el mal rotllo aquell de "bueno, ho netejaré, però perquè t'has enfadat, però no perquè ho volgués netejar. Però quan tu ho has dit potser fa due setmanes.

-Entrevistadora: Es decir que por la forma en que se dice al principio, igual no se toma muy en serio...

-Meritxell: Puede ser que las chicas no nos expresemos bien porque lo dices como en cachondeo, como un capricho y no como una cosa que realmente crees que se tiene que hacer.

- Judith: No visualitzen que allò realment està brut i que no es pot continuar vivint així, no?

- Meritxell: Tu has passat l'escombra i has fregat, però li tocava a ell, per exemple, i ho has fet i no li dius "he passat l'escombra en el teu lloc" però ho has fet i ell no ho veu, fins que al final li dius: Mira, és que he fet això per tu, que no t'ho vull estar fent tot el mes. Llavors allò de "És que no parles clar"

- Judith: Jo això no ho he tingut amb els nois.

- Meritxell: Jo sí, amb aquest noi, pot ser la confiança tanta confiança pot ser que passis, una mala època, o sigui que tens molt treball, però tots tenim els nostres problemes. Si jo no treballo per exemple pues és la meva vida. I no és la meva parella ni està vinculat com perquè hi hagi això, si a vegades la confiança...però jo ho faig per tu perquè t'ho vull fer, però arriba un moment en que fas i l'altre no... i això que dius és convivència, no és amor a l'art...

-Entrevistadora: Una última pregunta respecto al tema de las relaciones: ha habido casos en los que se decía que era fácil la convivencia entre chicas y chicos, pero también en algunos casos las chicas decían que a veces los chicos "están con sus historias", haciendo actividades al margen, o mirando la tele, como que más que relacionarse con ellas están más entre ellos, y que parece que en algunos casos algunas chicos parecía que estuvieran un poco incomodas con ellas, como que la relación cercana con las chicas al principio les incomoda.

De los chicos en cambio ha salido que a veces ven que las chicas tienen una amistad muy fuerte, un vínculo muy fuerte entre ellas y parece un poco cerradas a la relación con ellos, como si tuvieran más importancia la relación entre ellas que con los chicos no? ¿Qué opináis?

- Judith: Yo lo veo tan extraño porque yo con los chicos con los que he estado viviendo estoy súper bien...

-Entrevistadora: Pero decías que más bien los chicos de tu piso ven sus películas, hacen sus cosas, decías que si hubiera habido otra chica en el piso se hubiera creado otro ambiente.

- Judith: Sí, pero esos son momentos inevitables, porque ellos tienen referencias que yo no tengo, yo no me puedo pasar mil horas mirando los *Simpson*, me gustan, están bien, pero llega un momento en que hartan ¿no? pero es mi propia percepción, si a mi me encantaran tanto como a ellos podría estar perfectamente con ellos; ya es mi propia percepción y mi manera de posicionarme con ellos, a lo mejor ellos quieren irse de marcha y yo podría ir perfectamente con ellos y no me dicen que no. Me dicen: "Vente" pero yo ya se que es un poco la propia actitud que tú tomas ante ellos, más que lo que a lo mejor realmente lo que puedan demostrarte ellos. Yo al menos no he visto lo que es "piña de ellos" contra mí, por

ejemplo; los he visto muy lejanos a mí con sus historias, hay momentos que sí pero generalmente no.

-Entrevistadora: ¿Qué pensáis de este tema?

- Rubén: No sé si te acuerdas que dije que el chaval que venía a vivir con nosotros si hacía su vida, tenía ocho años más que nosotros, con lo cual vive más en su vida. Trabaja de noche, tiene su manera de vivir, tiene su vida montada. No tiene a sus padres y está independizado, va por su cuenta totalmente y tiene su rol de vida y él decide. Muchas veces nos ha comentado también que evita a veces relacionarse con nosotros un poco por no cargarnos algunas cosas ¿no? para no meternos en algunas cosas ¿sabes? Porque todos tenemos dolores de cabezas ¿sabes? y a él se le nota mucho cuando está quemado por algo, o sea en general que esto de agrupaciones o individualizaciones depende. Por ejemplo a los tres que somos de 20 años nos gusta las mismas cosas, somos muy uniformes, en lo que es por ejemplo, los *Simpsons*.

- Rubén: Sí, ya, eso si te lo puedo decir porque es evidente que si se conocen desde ya hace un año, ellas es que tienen mas confianza pero es que eso es inevitable no sé. Si yo conozco a una persona de diferente sexo, y tengo amigas, les contaría cosas que no les contaría a un chico y así de sencillo. Tal vez la relación de confianza sea más grande entre ellas. Que se agrupen para combatir un conflicto en base a un mismo ideal, no te lo puedo decir porque no lo he visto.

- Judith: No sé, a la larga es la actitud que tu tomas; que no lo que es realmente esto. Les contaré el rollo y ellas pasarán, las chicas deben estar cuchichiando sus historias, yo paso...

- Meritxell: Yo lo que sí he notado es que el chico nuevo que ha entrado busca confianza con el chico, la busca más que con nosotras: yo me puedo levantar tomarme un café con leche con él y el chico estar nervioso y no decir nada. Pero si está el otro chico le dice no se qué, mira que peli hacen, es como si él le tuviera que buscar al otro. Tópicos pero él lo hace, pero hay veces que pasa un poco al principio, cuando la gente se conoce más se superan todas esas barreras. Por ejemplo para dirigirse a mí podría decirme "¿cómo se hace esta salsa?" O "Mira lo que he cocinado" y al chico le dirá más "En la tele he visto esta noticia" como ya es una opinión como que con las chicas tiene menos cosas en común y con los chicos tiene otras cosas. Bueno yo no creo que sea lo normal, pero en este caso...

- Judith: Quizás al principio de la relación cuando no conoces de nada a la gente puede pasar que antes de entrar para conocer haya dudas...

-Entrevistadora: Lo decía como una cosa más que podría dificultar un poco de cara a entenderse, organizarse etc, que al principio no se tiene la misma confianza entre chicos y chicas.

- Rubén: Yo no he visto eso porque yo me relaciono mucho más con las chicas que con el otro chico. Sí, yo en mi caso, era porque no nos conocíamos, o sea, que fue completamente de nuevo y ellas llevaban cuatro años...pero era lógico si yo venía nuevo o escogía entre chicas o yo solo.

-Entrevistadora: Queréis añadir algo más?

- Enrique: Yo creo que las cosas van ir cambiando poco a poco, o sea esto de que los chicos, esa tendencia de que el chico sea el que limpia menos y que tenga tendencia natural a no limpiar por ejemplo, que seamos más desordenados creo que va a cambiar mucho con el tiempo. Muchas familias, sus hijos provienen de donde el padre trabaja y la madre es ama de casa, entonces el rol de una ama de casa, creo que eso influencia muchísimo a los hijos. En cambio yo creo que ahora que eso está desapareciendo eso bastante. Yo no conozco a ninguna chica que quiera ser ama de casa, yo veo que va a transformar las relaciones familiares.

-Entrevistadoras: Lo que pasa es que así como las chicas van haciendo, a los chicos les toca romper también con sus papeles porque ellos también tienen unas referencias

-Chico: Esta claro que en diferentes ambientes tienes que cambiar un poco esto y si los chicos que hemos estado en ...yo creo que cuando vamos a vivir fuera generalmente la gente ya no lo hace. Bueno, yo solo he vivido con un chico que es mucho mayor que yo. Siempre he estado con mujeres .

-Entrevistadora: Muchas gracias.